

JELOVICA
OKNA 8-17%
 od 9. do 21. junija **popust**

NOVO MESTO, tel., fax: 323-444
 BREŽICE, tel., fax: (0608) 62-926
 METLIKA, tel., fax: (068) 58-716

DOLENJSKI LIST

Št. 22 (2494), leto XLVIII • Novo mesto, četrtek, 5. junija 1997 • Cena: 190 tolarjev

ISSN 0416-2242

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

SODELOVANJE S HRVATI

FARA, BROD NA KOLPI - Na nedavnem sestanku predstavnikov krajevnih skupnosti Kostel in Brod na Kolpi so sklenili, da bodo nadaljevali s sodelovanjem, ki je prenehalo ob osamosvojitvi držav. Prva skupna akcija bo čiščenje bregov Kolpe, to bo ekološki spust 7. junija, ko bodo čistili Kolpo od Srobotnika do Bilpe. Nadaljevali pa bodo s sodelovanjem na področju turizma in vsega, kar je v pristojnosti krajevnih skupnosti.

Zavrnilo predlagani samoprispevek

Referendum v Brežicah

BREŽICE - V občini Brežice so v nedeljo glasovali o uvedbi občinskega samoprispevka, s katerim bi zbrali denar za sofinanciranje gradnje regijskega odlagališča komunalnih odpadkov in denar za ureditev prostorov Glasbene šole Brežice. Od skupno 19.282 državljanov s pravico glasovanja jih je izkoristilo to pravico 8.940, kar pomeni 46,37 odst. Glas za uvedbo občinskega samoprispevka jih je oddalo 1.590, kar pomeni 17,82 odst., proti pa 7.142, kar je 79,89 odst. Izmed krajevnih skupnosti v občini je največ glasov "za" prispevala KS Brežice, in sicer je tam za uvedbo samoprispevka glasovalo 30,26 odst. udeležencev referenduma. V KS Velika Dolina se je za uvedbo izreklo samoprispevka izreklo 6,20 odstotka glasovalcev, kar je najnižji odstotek v občini. V desetih krajevnih skupnosti v občini so v nedeljo glasovali tudi o uvedbi krajevnih samoprispevkov. Povsod so krajevni samoprispevek zavrnilo.

V LJUBLJANI ODPRT VINSKI SEJEM

Ob šampionu z Bizeljskega

"Gorje deželi, ki ne bo poskrbela svojim vinom dobrega imena ohraniti", je pred tremi stoletji zaslutil pomen vina za promocijo neke dežele vsestranski Valvasor. Zapisal nam je dober nasvet trajne vrednosti, ki so ga slovenski vinogradniki in vinarji vsaj od leta 1969 naprej, ko je bila z nemajhno muko uvedena slovenska vinska znamka, zlasti pa zadnjih 15 let, slišali in upoštevali. Uspeh ni izostal: Slovenija se je po dohotki in raznolikosti svojih vin povzpela v svetovni vrh. Seveda pa ne po količini. To dokazujejo odličja s svetovnih sejmov in razstav, nazadnje s 43. mednarodnega vinskega sejma, ki so ga v ponedeljek odprli v Ljubljani. Po zaostreni Vedelovi metodi, ki že od leta 1995 dopušča manj nagajencev, so slovenska vina tudi letos segla do vrhunca, do šampionskega naziva, ki ga je dobila Isteničeva klet iz Stare vasi na Bizeljskem. Od 25 držav, ki so v Ljubljani tekmovali s svojimi vini, so to čast dosegle samo še 4!

Ker dosega Slovenija vrhunsko kakovost vina, nima pa in ne bo nikoli imela velikih količin, da bi opazno zalagala svetovni trg, mora ubrati posebno tržno strategijo, to pa je prodaja vina tujcem na naših tleh. Zato brez turizma ne bo ustreznega gospodarskega uspeha vinogradništva, pa četudi velja za panogo, ki se bo v Evropsko zvezo vključila brez večjih težav. Tudi vinogradniki in vinarje čaka še veliko dela, od zvečanja produktivnosti in konkurenčnosti do nenehnega strokovnega napredovanja (zglede so jim lahko triumfalna avstrijska predikatna vina, ki so v Ljubljani letos dobila največ priznanj) in uveljavitev naših avtohtonih vin, kakršen je cviček, ki doma doživlja prepoved, v tujini pa zanj skorajda ne vedo.

MARJAN LEGAN

Na slavnostni akademiji ob 100-letnici kolesarstva je župan Franci Koncilija v imenu mestne občine Novo mesto podelil priznanja najzaslužnejšim za razvoj kolesarstva v Novem mestu. Priznanje je dobil tudi prvi predsednik 1972. leta ustanovljenega kolesarskega društva Novo mesto Branko Rajljan (na sliki desno). (Foto: I. V.)

Kolesarji proslavili stoletnico

Razstava, akademija in dirka za svetovni pokal

NOVO MESTO - Z otvoritvijo razstave in slavnostno akademijo v Kulturnem centru Janeza Trdina so v petek dolenski kolesarji začeli proslavljati 100-letnico ustanovitve prvega kolesarskega kluba v Novem mestu. Proslavo so nadaljevali v soboto in nedeljo s kolesarskima dirkama za kriterij Telekom in veliko nagrado Krke, ki je bila do sedaj namočnejša kolesarska dirka v Sloveniji, saj je na njej poleg domačega poklicnega moštva Krka Telekom in večine najboljših slovenskih kolesarjev nastopilo pet italijanskih poklicnih moštev, ki spadajo v sam svetovni vrh.

Gotska prepoznavnost Šentruperta

500-letnica dozidave mogočne gotске cerkve sv. Ruperta - Gre tudi za prepoznavnost Slovenije kot celote - Nadškof Suštar blagoslovil obnovljeni kip sv. Ruperta - Razstava

ŠENTRUPERT - Leta 1497 je Jakob Turjaški zaključil gradnjo župnijske cerkve sv. Ruperta v Šentrupertu na Dolenjskem, to je 104 leta kasneje, kot so grofi Celjski, patroni šentrupertske župnijske cerkve, postavili temelj današnjemu stolpu ter spremenili ves prostor okoli cerkve v tabor. 500-letnico enega najvrednejših srednjeveških spomenikov na Slovenskem so počastili preteklo soboto na slovesni akademiji ob ubranem pestju novega Slovenskega okteta.

Slavnostni govornik šentrupertski župnik Janez Vidic je spregovoril o tem, zakaj tako ambiciozna zasnova že tretjega praznovanja v tem desetletju: leta 1993 je bila 600-letnica začetka zidave te cerkve, leta 1994 950. obletnica prve omembe kraja, točneje cerkve sv. Ruperta, po darovnici kneginji Emi Krški in letos natanko pol tisočletja dozidave te cerkve. Vidic je poudaril, da ne gre za prepoznavnost Šentruperta, temveč za prepoznavnost in samozavest Slovenije kot celote...

Praznovanje bo še trajalo: izdali bodo monografijo o tej cerkvi izpod peresa dr. Marka Marina, v drugi polovici septembra bo Župnijski urad Šentrupert skupaj z Dolenjskim muzejem iz Novega mesta prav tam pripravil pregledno razstavo del slikarja Antona Postla, o tem dolenskem baročnem slikarju bodo izdali prihodnje leto tudi obsežnejši katalog. Župnik Janez Vidic je dejal, da se še kako pozna, da ta cerkev ni obravnavana enako kot druge enake cerkve v Sloveniji, in da ni naključje, da jo je šele letos občina

restavratorska dela zadnjih desetletij na cerkvi in v njej, župnijski urad je izdal tudi dva zbornika in tri zbirke o sakralni kulturni dediščini župnije. Na 500-letnico cerkve so se duhovno pripravili tudi z enotedenskim misijonom v letošnjem marcu. Zaradi različnih razlogov bodo ta praznovanja raz-

(Nadaljevanje na 6. strani)

VREME

Jutri bo oblačno s padavinami, ob koncu tedna se bo vreme izboljšalo, v popoldanskem času pa bodo še možne nevihte.

PRED ZIBKO - Takole so se v novi novomeški porodnišnici pred zibko ustavili (z leve): direktor novomeške bolnišnice dr. Tone Starc, predsednik Milan Kučan in ljubljanski nadškof dr. Franc Rode. (Foto: A. B.)

Predsednik Kučan odprl porodnišnico

Slovesnost ob otvoritvi novomeške porodnišnice - Prva faza gradnje veljala 28,5 milijona mark, od tega je pol dala država - Za dokončanje še 12 milijonov mark

NOVO MESTO - V četrtek je predsednik Slovenije Milan Kučan odprl novo novomeško porodnišnico. Slovesnosti ob tem pomembnem dogodku se je udeležilo veliko ljudi, med številnimi uglednimi gosti sta bila tudi minister za zdravstvo dr. Marjan Jereb, ki je svojo zdravniško pot začel pred 40 leti prav v Novem mestu, in ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode. Mladi člani folklorne skupine Kres so pripravili prisležen kulturni program, slovenski pesnik, dolenski rojak Tone Pavček, pa je imel vznesen, navdahnjen govor in je prav za to priložnost napisal pesem, lepo hvalnico življenju.

Novo nadomestno bolnišnico so gradili od septembra 1991, s preselitvijo ginekološko-porodniškega in ORL oddelka z ambulantami pa je končana njena prva faza, ki je z opremo vred veljala dobrih 28,5 milijona nemških mark. Od tega so malo manj kot polovico prispevali občani nekdanje novomeške občine s samopriskevkom, zaposleni v dolenskih in belokranjskih občinah, donatorji in bolnišnica sama, dobro polovico pa država. V novi stavbi je 11.000 m² prostora, sedaj je urejenih 7.300 m², kar je za ta dva oddelka več kot dovolj, in se bosta jeseni v te prostore najbrž preselila še ocesni oddelek in del

kirurškega oddelka.

Za dokončanje nove bolnišnične stavbe je potrebnih še okoli 12 milijonov mark, ko bo dokončno urejena, bodo v njej še operativni

PRELOŽENO SREČANJE

VRHTREBNJE - Zaradi slabe vremenske napovedi za torek, 3. junija, je Center za socialno delo Trebnje za ta dan napovedano 4. srečanje skupin starih za samopomoč Dolenjske in Posavja preložil na torek, 10. junija, ob 9.30. Srečanje bo pri lovski koči na Vrhtrebnem, kot je bilo sprva dogovorjeno.

trakt, dodatne ambulante, v kletnih prostorih pa bodo prostor dobile dodatne bolnišnične dejavnosti.

Poslej se bodo otroci v Novem mestu rojevali v veliko boljših razmerah kot doslej, ko je bila porodnišnica v skoraj 100 let stari stavbi na levem bregu Krke.

A. B.

Iz trebanjskega koša

Začetek 13. junija

TREBNJE - V petek, 13. junija, ob 17. uri se bo s slavnostno povorko začela 9. tradicionalna prireditev Iz trebanjskega koša. Po slavnostni otvoritvi, ki bo sledila, bo nastopila skupina Folklor Semič, zvečer bo za zabavo poskrbel ansambel Lojzeta Slaka. V soboto ob 14.27 bo v Trebnje pripeljal muzejski vlak z gosti, ki si bodo po sprejemu na postaji ogledali Galerijo likovnih samorastnikov, kapelo Petra Pavla Glavarja in Baragovo rojstno hišo. Sobotno popoldne bodo popestrili Mladinski pihalni orkester Trebnje in harmonikarji iz Velikega Gabra. Zvečer bodo postavljali mlaj v mestnem parku in se zabavali z ansamblom Rom pom pom. V nedeljo bodo v mestnem parku tekmovali za slovenskega Martina Krpana, zvečer pa bo zabava z ansamblom Eufekt. Prireditev organizira Turistično društvo Trebnje v sodelovanju s KS Trebnje.

NOV VIR VODE V STIŠKEM POTOKU

IVANČNA GORICA - V ivanški občini po končani obnovi vodovoda Vir - Šentvid pri Stični zaključujejo dela na Debelem hribu, nadaljujejo začeta dela pri vododvodu Rdeči Kal - Sad, projektno pa rešujejo višinsko cono Stična in Kuželjevec. Nadejajo se, da bodo prišli do novega izdatnejšega vira zdrave pitne vode v Stiškem potoku, o teh raziskavah in delih so že podpisali pogodbo.

Trebnje razglasila za kulturni spomenik. Vidic je zatem omenil restavratorska dela zadnjih desetletij na cerkvi in v njej, župnijski urad je izdal tudi dva zbornika in tri zbirke o sakralni kulturni dediščini župnije. Na 500-letnico cerkve so se duhovno pripravili tudi z enotedenskim misijonom v letošnjem marcu. Zaradi različnih razlogov bodo ta praznovanja raz-

ČASTNI ODBOR - V častnem odboru za obeležitev 500-letnice cerkve sv. Ruperta so člani dr. France Bernik, dr. Emilijan Cevc, Jože Frelj, Friderik Kolšek, Alojz Metelko, Janez Mežan, Zdenko Picelj, dr. Jože Ramovš in dr. Alojzij Suštar, ki so se zvečine udeležili osrednje slovesnosti. Upokojeni nadškof dr. Suštar je tudi blagoslovil kip sv. Ruperta, ki ga je restavriral Veljko Toman. (Foto: P. Perc)

Berite danes

stran 3:

• **Pobude za ustanovitev novih občin**

stran 4:

• **Krupa kot zgodba o jari kači**

stran 5:

• **Zupan Veber še uživa zaupanje občinskega sveta**

stran 7:

• **Lažje na Hrvaško in v Slovenijo**

stran 10:

• **Minister Školč v Kostanjevici**

stran 11:

• **Oče mladoletnika ni nagovoril k obračunu**

stran 14, 15, 16, 17:

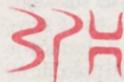
• **Odgovori, pisma, zanimivosti**

HARLEKIN SE PREDSTAVI

KOSTANJEVICA - V soboto, 7. junija, se bo ob 20. uri v dvorani kulturnega doma v Kostanjevici na Krki občinstvu predstavila plesna skupina Harlekin. Videli boste lahko njihove najnovejše koreografije, ki so nastale pod vodstvom Lucije Kuntarič, Freda Lasserra in Uroša Andiča.

SREČANJE IZGNANCEV IN BEGUNCEV

SEVNICA - Koordinacijski odbor Krajevnih organizacij Društva izgnancev Slovenije in Zveza kulturnih organizacij Sevnica vabita v nedeljo, 8. junija, ob 14. uri na sevnški grad, na srečanje izgnancev in beguncev 1941-1945 iz sevnške občine. Srečanje v počastitev dneva izgnancev bodo popestrili s kulturnim programom, ogledom razširjene muzejske zbirke in družabnim srečanjem. Pokrovitelj srečanja je Občina Sevnica.

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

- * Odkupujemo delnice KRKE serije B, Petrola, pivovarn Union in Laško ter ostale
- * Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
- * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija) ☎ 068/342-410

20. SREČANJE PIHALNIH ORKESTROV IN GODB

STRAŽA - Združenje pihalnih orkestrrov Dolenjske in Bele krajine, ZKO Novo mesto, Mestna občina Novo mesto in KS Straža pripravljajo v soboto, 7. junija, 20. srečanje pihalnih orkestrrov in godb Dolenjske in Bele krajine z gosti iz tujine. Letošnje srečanje, ki bo ob 14.30 na ploščadi pred gasilskim domom v Straži, bo drugače zasnovano, saj na njem ne bo solističnih nastopov, pač pa bo 12 pihalnih orkestrrov izvedlo skupen program: Svečana koračnica (dirigent Josip Mihelčič), Pozdravljena, Slovenija (dirigent Matevž Novak) in Koncertna koračnica (dirigent Miro Saje) - skladatelj vseh treh pesmi je Vinko Štrci. Pred skupnim nastopom bodo ob 11.30 promena koncerti v različnih krajih po Dolenjski.

Sporna stavka železničarjev

Stavka železničarjev je že vnaprej obsojena na precejšen uspeh, ker stoječi slovenski vlak lahko ustavi tudi študenta na poti v šolo, stroj v tej in tej tovarni in na poti tujca, ki se je bil namenil pripeljati material v največje slovensko pristanišče. Skratka, stavka železnice lahko precej zaplete vsakdanji ritem v državi. Prav zato, ker stavka seže tako globoko, bi lahko bila tudi orodje, ki bi ga z veseljem uporabil kateri od političnih voditeljev za doseganje svojih ciljev. Ali so politiki stavkajoče res vpregli v svoj voz, je nekako nedokazljivo. Vzrok, zaradi katerega so železničarji začeli 20. maja stavkati, sta bila namreč višina izhodiščne plače in regresa železničarjev. 'Moja plača je premajhna' je pač lahko geslo, ki podžge proletarijat v današnjih slovenskih grobih časih enako uspešno, kot ga je v Marxovem času brutalne kapitalistične Nemčije in Anglije.

Poleg razlogov, ki so železničarje pahnili v stavko, se v javnosti govori tudi o škodi, ki jo je povzročila štrajkajoča železnica. Govor je o večmilijonski škodi tako Slovenskih železnic kot gospodarstva v državi. Prav zato, ker je stavka čutili veliko dlje od zadnjega perona, zaposluje ljudi bolj kot prenekatera od drugih stavk v državi. Kaj mislite o železničarski stavki?

RUDI OMAHEN, gozdarski tehnik iz Lastovč: "Kolikor vem, imajo železničarji zelo nizke osnovne plače, na to pa kup dodatkov. Toda kaj jim pomaga, če tistega, kar jim pripada, ne dobijo? Prav bi bilo, da bi jim osnovno plačo zvišali, ne pa da jim obljublajo takšne in drugačne dodatke, potem pa jih ni. Sicer pa je bila država še vedno mačeha."

JANA GAŠPERIČ, sekretarka OO Rdečega križa Metlika: "Ne odobram te stavke, ker stavkajoči nimajo pravega razloga zanjo. Se sploh zavedajo, kakšne posledice bo imelo njihovo početje za slovensko gospodarstvo? Ni prav, da zaradi stavke druge potisnejo v nesrečo. Sicer pa je čutili, da ta stavka in nasploh obnašanje železničarjev kot monopolistov pri ljudeh ni naletela na podporo."

IVAN KAMBIČ, upokojenec iz Velikega Nerajca: "Ne poznam razmer pri Slovenskih železnicah, zato težko ocenjujem, ali so upravičeni do stavke. Vsak bi stavkal, je pa vprašanje, ali je to vedno prava pot za rešitev problemov. Večina jih ne pomisli na najnižji sloj ljudi, ki se težko preživljajo. Tudi kdo drug bi šel rad stavkat, na primer kmet, a mu kaj takega ne pade na um."

MATJAŽ KORITNIK, srednješolec iz Sevnice: "Zaradi stavke železničarjev smo imeli ne le v gospodarstvu, ampak tudi šolarji vozači, odvisni od javnih prevoznih sredstev, nemalo težav. Škoda je, ker so politične stranke, zlasti Janševa SDS, izkoristile stavko na Slovenskih železnicah za nabiranje točk, saj imajo na železnici nekateri slabše plače, kot jih prikazuje povprečje."

JOŽE FRELIJ, podjetnik iz Šentruperta: "Za slovensko gospodarstvo stavka železničarjev pomeni velik udarec, saj mu že tako ne cvetijo rožice, kot bi radi prikazali politiki. Zdi se mi, da pri nas premalo razmišljamo o tem, kako bi ustvarili novo vrednost, ojačali materialno bazo družbe, dosti bolj pa, kako bi delili in zlahka zaslužili, tudi z družbeno nekoristnim delom."

ESAD ŠEHIĆ, pismonoša iz Kočevja: "V takšnih ekonomskih in socialnih razmerah, kakršne so pri nas, železničarji nimajo prav, da stavkajo. Marsikdo dela za 30 tisoč, pa na stavko ne sme niti pomisliti. Železničarji izkoriščajo svoj monopolni položaj, in ker imajo dovolj dobre plače, njihove stavke ne podpiram. Zavedati se je treba tudi ogromne škode, ki jo s stavko povzročajo drugim."

SUZANA BATINIČ, natakarcica v ribniškem Kava baru Riba: "Škoda, ki nastaja s stavko železničarjev, je velika. Pravica do stavke, ki naj bi jo sicer imeli vsi, je zato pri železničarjih in ostalih monopolistih resno postavljena pod vprašaj. S stališča železničarjev je kljub našemu prepričanju, da imajo dobre plače, upravičena, s stališča uporabnikov njihovih storitev pa ne."

MIRAN BOŽIČ, avtomehaničar iz Oštra pri Kostanjevici: "Vsak se bori za svoje, vendar je malo pretirano toliko časa stavkati. Vprašal bi, ali imajo železničarji res tako nizke plače v primerjavi z drugimi delavci. In tudi, ali se zavedajo, kakšno gospodarsko škodo povzročajo s stavko. Siši se, da je Luka Koper zaradi stavke že izgubila nekaj poslovnih partnerjev."

MOJCA LOPATIČ, lastnica okrepčevalnice Mojca v Dolenji Pirošici: "Železničarski poklic je težak in odgovoren. Če pa pomislimo, je vsak poklic težak. Železničarji stavkajo, drugi pa niso tako enotni, da bi tudi stavkali. Sliši se, da je stavka že povzročila veliko težav. Lahko se vprašamo, ali železničarji vidijo samo sami sebe? Kdo bo poravnal škodo zaradi stavke?"

Prostorsko urejanje Šentjerneja

Sprejeli Ureditveni načrt potoka Kobilja

ŠENTJERNEJ - Na ponedeljkovi seji šentjernejskega občinskega sveta so člani po predstavitvi in sprejemu poslovnega poročila novomeške Komunale za lansko leto dali soglasje k imenovanju revizorske hiše Epis iz Celja tudi za naslednje leto.

Sprejeli so Ureditveni načrt potoka Kobilja v Šentjerneju, ki ga je pripravilo podjetje Acer, d.o.o., upoštevajoč pripombe javne obravnave. Projekt je stal 3,5 milijona tolarjev, od tega je zanj milijon prispevalo Ministrstvo za okolje in prostor.

V Šentjerneju so se med drugim tudi na pobudo njihovega župnika Trpina odločili, da poskrbijo za ureditev ožjega jedra Šentjerneja. Svetniki so sprejeli, da bo za pridobitev urbanistično arhitekturnih rešitev speljalo natečaj podjetje Topos iz Dolenjskih Toplic. Novembra pa naj bi dobili že izbrano rešitev za ureditev jedra Šentjerneja.

Osnutek odloka o proračunu občine za letošnje leto so prekvalificirali v predlog in ga tudi sprejeli. Župan Franc Hudoklin je nato natančneje seznanil svetnike z nedavnim obiskom ministra za promet in zveze mag. Antona Bergauerja. Skupaj so si ogledali cesto od Mokrega Polja do Gradišča, kjer bo država za ureditev ceste prispevala še dodatnih 16 milijonov tolarjev. Ministru so povedali, da imajo na leto na voljo za vzdrževanje cest le 13 milijonov tolarjev. Ker pa bi radi re-

• **Krajevna skupnost Orehovica, ki je imela konec maja zbor kranjancov, je na občino naslovila zahtevo, naj pripravi nov statut za novo imenovanje krajevnih skupnosti, da bodo lahko razpisali nove volitve. V primeru, da jim občina ne bo prisluhnila, so zaprosili za zahtevo, bodo razpisali referendum. Ker med svetniki že dalj časa obstajajo različna mnenja o nadaljnjem obstoju krajevnih skupnosti, so se odločili, da bodo pred sprejetjem kakršnekolikoli odločitve v kratkem sklicali izredno sejo, na katero bodo povabili mag. Grega Viranta, ki jim bo spregovoril o vlogi krajevnih skupnosti danes.**

konstruirali križišče v Šentjerneju, je tega denarja znatno premalo. Minister Bergauer jim je obljubil 150 milijonov tolarjev pomoči pri ureditvi križišča pod pogojem, da je to narejeno do jeseni naslednjega leta.

J. DORNIŽ

PREMIERA

BERGERJEVEGA DELA NA BAJNOFU

NOVO MESTO - Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana bo v sodelovanju z Mestno občino Novo mesto v jahalnici Srednje kmetijske šole Grm na Bajnofu v sredo, 11. junija, pripravilo premierno predstavo najnovejšega dela režiserja Matjaža Bergerja Nikoli me ne vidiš tam, kjer te jaz vidim. Gre za avtorski izbor dramskih besedil/slik iz del dramatika Williama Shakespeara, filozofa Friedricha Nietzscheja in psihoanalitika Jacquesa Lacana, ki skupaj tvorijo popolnoma novo zgodbo s tematiko, vezano na tri kategorije: ljubezen, pogled in spomin. Predstava je nastala v tesnem sodelovanju režiserja z igralci SMG in je prva premiera SMG v Novem mestu. Pri predstavi poleg osmih gledalcev SMG sodelujejo še člani konjeniškega kluba z Bajnofa. Naslednje predstave bodo še 12., 15. in 16. junija.

• **V vsaki politiki je prostor za čast. (Michnik)**

• **Bodite izvirni pri sestavljanju jedilnih listov! Sodijo med najbolj brana dela. (Nova revija)**

Temeljni kamen za prizidek OŠ Grm

Častni gost na proslavi je bil Milan Kučan - V prizidku bodo 4 učilnice, 4 kabineti in manjša telovadnica, v kleti pa bo Telekom uredil telefonsko centralo

NOVO MESTO - Na proslavi ob 25-letnici novomeške osnovne šole Grm prejšnji četrtek je predsednik Slovenije Milan Kučan vzdal slavnostno listino v temeljni kamen novega prizidka te šole.

Grmska šola je prva, ki so jo zgradili le s samoprispevkom prebivalcev Novega mesta. Zgrajena je bila za 24 oddelkov, a je od začetka v njej 32 oddelkov. V tem šolskem letu se je prvič zgodilo, da so samo trije oddelki 1. razreda, sicer jih je bilo tudi po 5. Pouk poteka ves čas v eni izmeni, kar povzroča še dodatne težave, zato so morali za pouk nameniti tudi

tiste prostore, ki so bili predvideni za vse kaj drugega.

Pred štirimi leti so na pobudo vodstva šole in ob podpori sveta staršev ustanovili sklad za dograditev šole. Zbrali so blizu 28,5 milijona tolarjev, ki so jih prispevali starši, učenci, občina, krajevne skupnosti, podjetja, drugi donatorji, projekt prizidka pa je šoli darovala novomeška Krka. Žal se je vsa stvar ustavila in močno zavlekla zaradi denacionalizacijskega postopka. Ko so končno tudi to mučno zadevo rešili, so lahko podpisali dogovor o gradnji prizidka med ministrstvom za šolstvo, novomeško občino in grmsko šolo.

Gradnja prizidka, v katerem bo okoli 840 m² prostora, bo veljala več kot 100 milijonov tolarjev; v njem bodo 4 učilnice, 4 kabineti ter manjša telovadnica, v kleti pa bo Telekom Slovenije uredil telefonsko centralo. Hkrati z gradnjo prizidka bodo sedanje prostore ravnateljstva preuredili v računalniško učilnico, vodstvo

šole pa se bo preselilo v sosednjo stavbo.

A. B.

NOVO GOSTIŠČE - Delavci hitijo, da bi bil gostinski objekt s sanitarijami v podzemeljskem kampu gotov do 20. junija, ko naj bi, če bo le primerno vreme, v Podzemlju pričeli s poletno turistično sezono.

ZMANJŠAN KATASTRSKI DOHODEK

ČRNOMELJ - Tukajšnji občinski svet je sprejel sklep, da se zaradi zledoloma in snegoloma zmanjša katastrski dohodek za letošnje leto, in sicer v k.o. Kleč, Damelj, Sinji Vrh in Dragatuš za 30 odst., v k.o. Petrova vas za 32 odst., v k.o. Tanča Gora za 35 odst., v k.o. Talčji Vrh za 36 odst. ter v k.o. Maverlen za 43 odst. Za k.o. Stari trg, kjer naj bi zmanjšali katastrski dohodek za 25 odst., bodo ta odstotek še preverili, ker je po mnenju nekaterih premajhen.

DOLENJSKI LIST

KUČAN NA GRMU - Predsednik Kučan je na proslavi ob 25-letnici grmske osnovne šole v temeljni kamen za prizidk šole vzdal slavnostno listino. (Foto: A. B.)

Na Jami plošča dr. Bradaču v spomin

Rojstna hiša slovenskega klasičnega filologa in prevajalca dr. Frana Bradača na Jami pri Dvoru bo v nedeljo bogatejša za spominsko ploščo - Govornik dr. Jože Kastelic

Dr. Fran Bradač je med dolenjskimi rojaki malo znan, vendar pa ga pozna skoraj vsak slovenski izobraženec, saj je s svojim bogatim prispevkom - številnimi prevodi, s strokovnimi in znanstvenimi deli ter s svojim predavateljskim delom na ljubljanski univerzi trajno zapisal v slovensko humanistiko in slovensko kulturno zgodovino, zato je prav, da tudi suhokranjski rojaki obudimo spomin na to pomembno osebnost.

Fran Bradač se je rodil 15. junija 1885 na Jami pri Dvoru. Osnovno šolo je obiskoval na Dvoru, nato pa ga je študijska pot vodila v Ljubljano, na Dunaj in v Zagreb. Po poroki z Boženo Ondraček se je vrnil v Ljubljano, kjer je začel poučevati na klasični gimnaziji. Rodila sta se mu dva otroka: Fran, ki je postal doktor prava, in Zorka, priznana glasbena pedagoginja. Po doktoratu opravljenem v Zagrebu se je dr. Fran Bradač izpopolnjeval v Pragi in Berlinu. Leta 1925 je postal docent, 12 let kasneje pa izredni profesor klasične filologije na ljubljanski univerzi.

Dr. Bradač je opravil pionirsko delo v približevanju klasičnih jezikov in antične kulture Slovincem.

• **V nedeljo, 8. junija, ob 11. uri, bo na Jami pri Dvoru, pred rojstno hišo dr. Franca Bradača odkritje spominske plošče. Slavnostni govornik bo dr. Jože Kastelic. Istega dne ob 9. uri bo v Mačkovicu spominska maša za dr. Bradačem, odprli pa bodo tudi razstavo njegovih del v Kmetovi hiši na Jami, kjer bodo tudi slikarska razstava del domačina Martina Šuštaršiča.**

Vendar ni prevajal le iz stare grščine in latinščine, ampak tudi iz češčine in nemščine. Sestavil je nemški, latinski in češki slovar in napisal več učnih knjig za srednjo šolo. Bil je med prvimi, ki si je po prvi svetovni vojni skupaj z Antonim Sovretom načrtno prizadeval, da bi antični pesniki in pisatelji bili vsaj v prevodih dostopni Slovincem. Tako je leta 1923 objavil izbor najlepših pesmi treh rimskih pesnikov: Katula, Tibula in Propertija, prevedel je Evripidove tragedije, dela Aristofana, Vergila in mnogih drugih.

V tedanjih neprijaznih časih je moral Bradač nekatera dela izdati v samozaložbi, z razpravami pa je sodeloval v ljubljanskem zvonu in drugih revijah. Na ljubljanski univerzi je bil poldrugo desetletje edini slovenski predavatelj klasične filologije, napisal pa je tudi vrsto tehtnih znanstvenih del (Sapfina erotika, Arhitektonika in simetrija v stari klasični poeziji itd.). Po vojni je bil predčasno upokojen, in se je vse do svoje smrti leta 1970 ukvarjal s preva-

janjem. 18 let po Bradačevi smrti je izšla tudi dvojezična Zgodovina Langobardov Pavla Diakona, ki jo je zapustil v rokopisu in ki je eden najpomembnejših virov za prva stoletja naše nacionalne zgodovine. Prevod je dokončal dr. Bogo Grafenauer.

ŽIVA MOŽE

Dr. Fran Bradač

Ljubljansko pismo

Delavcu le delo?

Kaj vse prinaša predlog zakona o delovnih razmerjih

LJUBLJANA - Kaže, da bo po uskladitvi mnogih drugih zakonov z novimi razmerami (in časi) na poslanske klopi končno prišel tudi predlog prenovljenega zakona o delovnih razmerjih. Že sam pojem "delovno razmerje" naj bi pomenil nekaj povsem drugega kot doslej. Tako bo delovno razmerje po novem opredeljeno kot razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v delodajalčev organizirani delovni proces in je za plačilo dolžan "po navodilih in pod nadzorstvom delodajalca osebno nepretrgoma opravljati delo."

In vsebina pogodb o zaposlitvi? Vanje bosta vpisani: pogodbeni stranki in datum nastopa dela, naziv delovnega mesta oziroma podatki o vrsti dela s kratkim opisom poslova, ki jih bo delavec moral opravljati, kraj opravljanja dela, čas trajanja delovnega razmerja, delovni čas, osnovna plača in drugi elementi za določanje plač, način izplačevanja plač, letni dopust, dolžina odpovednih rokov itd.

Po novem bo moral delavec predvsem vestno opravljati delo ter upoštevati zahteve in navodila delodajalca v zvezi z izpolnjevanjem delovnih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja. Med trajanjem de-

lovnega razmerja brez soglasja delodajalca ne bo smel opravljati del ali sklepati poslov, ki sodijo v delovno področje ali dejavnost delodajalca in ki pomenijo ali bi lahko pomenili za delodajalca konkurenco.

Delodajalec bo moral delavcu zagotoviti tudi ustrezno plačilo za opravljanje dela. Plačilo bo sestavljeno iz plače, ki bo vedno morala biti v denarni obliki (osnovna plača, plača za delovno uspešnost in dodatki) in morebitnih drugih vrst plačil, ki bodo lahko določene v naturalijah. Ne glede na spol bo moral delodajalec za enako delo izplačati enako plačilo.

Stranki bosta pogodbo o zaposlitvi lahko tudi odpovedali. Delavcu odpovedi ne bo potrebno utemeljiti, delodajalec pa bo lahko pogodbo o zaposlitvi odpovedal samo iz utemeljenih razlogov. Ti razlogi so lahko: prenehanje potreb po opravljanju določenega dela (poslovni razlogi), nesposobnost delavca za izvrševanje pogodbenih in drugih obveznosti (osebni razlogi) ali kršenje pogodbenih obveznosti oziroma drugih obveznosti iz delovnega razmerja (krivdni razlogi).

Vse to je le del novosti iz delovnega gradiva predloga zakona o delovnih razmerjih. Do sprejema novega zakona bo nedvomno minilo še kar nekaj časa. V tem času bo verjetno prišlo še do vrste sprememb, saj bodo tako predstavniki delodajalcev kot tudi delojemalcev (sindikati) želeli doseči za svojo stran čim ugodnejše določbe zakona. Vendar te za delavce ne bodo nikoli več tako ugodne, kot so bile v časih delavskega in družbenega samoupravljanja.

VINKO BLATNIK

PARKIRIŠČE - S parkirišči je v Novem mestu križ. Prostor pri kandijski postaji so, kot je v tej rubriki pisalo prejšnji teden, čez noč naredili za parkirišče in na njem pobirajo parkirnine. Lepo in še za družbeni denar urejeno parkirišče za občinsko stavbo pa so si pred kratkim prilastili občinski veljaki. To občinsko "črno lastninjenje" so zapečatili z že drugo zapornico za občinsko stavbo, ki navadnim občanom onemogoča parkiranje.

KUČAN - Predsednik Slovenije Milan Kučan se je prejšnji četrtek, ko je bil cel dan v Novem mestu, najprej oglašil na občini. Župan ga je pričakoval na dvorišču, kjer ima občina rezervirano in z zapornico št. 1 zaprto parkirišče. Predsednik Kučan pa je, kot se za uglednega človeka spodobi, v občinsko stavbo prišel skozi glavni vhod. In potem, olikan kot je, je poiskal župana in njegove na dvorišču.

FRONTERA - Stanovalci blokovskega naselja v Ulici Slavka Gruma pa bi radi videli, da bi kdo postavil zapornico, ki bi varovala zelenico pred blokom št. 68. Na tej zelenici pogosto dočaka beli dan terenska frontera, katere razglašeni voznik je moč in sposobnost tega vozila dokazal tudi tako, da je z njim pregazil okrasno smrekco na "njegovem" zelenem parkirišču.

BILANCA - Delitev premoženja nekdanje skupne novomeške občine med mestno, šentjernejsko in škocjansko se vleče kot povest o jari kači in steklem polžu. Čeprav zaradi neizpeljane delitve trpijo škodo vse tri občine, so očitno zamere in nagajanja močnejša kot trena presoja. Šentjernejskega svetnika Rangusa je ženska v najlepših letih vprašala, kdaj bo končno to urejeno, da bojo postopki, ki so vezani na urejene premoženjske razmere občin, normalno stekli. "Gospa, čeprav izgledate zelo dobro, ne verjamem, da boste to dočkali!" je odkrito odgovoril Rangus.

Ena gospa je rekla, da je bilo na otvoritvi nove porodnišnice toliko duhovnikov, kot da bi otvorjali samostan, ne pa bolnico.

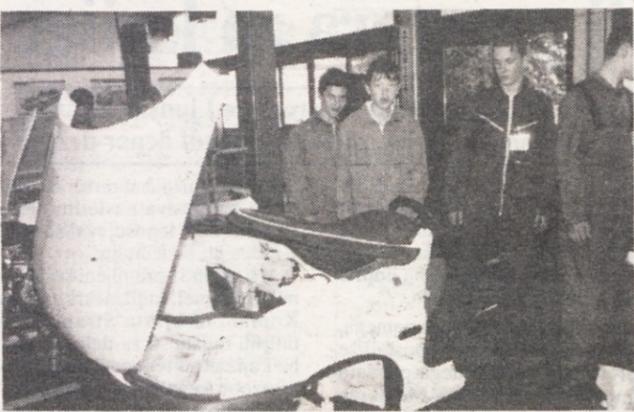
Suhokranjski drobiž

ODLIČNA POSTREŽBA - Na izletu s kolesi po rimski cesti od Ivančne Gorice do Dvora, o katerem poročamo še posebej, so bili udeleženci vmes pa tudi na koncu potresteni. Za strežbo sta več kot odlično skrbeli Bine Jaklič in Ludvik Legan (na sliki). Zahvala za res dobro organizacijo in celotno izvedbo pa velja tudi organizatorjem in sponzorjem, ki so omogočili to zanimivo popotovanje; to so: Sodexo Ljubljana, Novole Dvor, KZ Suha krajina, Pekarna Grad, Ribarnica Legan, Pekarna Malka, Mizarstvo Jaklič, Prevozištvu Zupančič, Emona Ribarstvo Dvor, Mestna občina Novo mesto, Občina Ivančna Gorica, OŠ Žužemberk, GD Dvor, GD Žužemberk, OK Žužemberk, Goštilna Rojč Lašče, Trgovina Slavc, Lesna galerija Fabjan, Foto video studio Maver, F. S., d.o.o., Malo Lipje, Pizzerija Zamanček, Trgovina Slap in KS Žužemberk.

NOVA FUŽINA PRINAŠA - Te dni je izšla tudi nova, tokrat dvojna številka Fužine. Prinaša veliko zanimivega branja, predvsem pa je posvečena življenju in delu dr. Frana Bradača, rojenega na Jami pri Dvoru, kjer bo v nedeljo ob 11. uri tudi slovesnost ob odkritju spominskega obeležja. V njej so tudi prispevki in raziskovalne naloge učenca OŠ Žužemberk, predstavitev vaščanov itd.

S. M.

REVOZ ŠOLSKEMU CENTRU - Prejšnjo sredo je direktor novomeške Revozove tovarne Jean-Marc Calloud v mehanični delavnici Šolskega centra v prisotnosti številnih učencev in učiteljev direktorju centra Stefanu Davidu slovesno izročil učila: maketo prednjega dela avta Renault 5 z dieselskim motorjem in menjalnikom, maketo prednjega dela clia z motorjem in menjalnikom, motor clia z menjalnikom in karoserijo clia z elektroinstalacijami. (Foto: A. B.)

MAJSKI POHOD OBRTNIKOV IN NJIHOVH SVOJCEV - Območna obrtna zbornica Novo mesto je 31. maja pripravila tradicionalni majski pohod obrtnikov in njihovih svojcev. Več kot 50 pohodnikov se je z železniške postaje Mirna Peč peš odpravilo do znamenite turistične točke Zijala, kjer jim je o tej znameniti pečini in drugem izviru Temenice govoril vodič - čebelar Lojze Kastelic. Pohodniki so celodnevni pohod zaključili pri cerkvi sv. Ane, kjer je prireditelj zanje pripravil tudi zabavno-rekreativni program. Na sliki: pohodniki, ki so v 3 urah prehodili kar dolgo in viju-gasto pot od Mirne Peči do sv. Ane. (Besedilo in slika: S. Dokl)

ČETRT STOLETJA BRŠLJINSKE ŠOLE - Na proslavi, ki so si jo ogledali številni starši, bivši učenci in nekdanji zaposleni ter ostali gostje, so nastopili: mešani pevski zbor Pomlad, otroški in mladinski zbor šole, recitacijska skupina, ansambel Henček ter navijaška plesna skupina šolske košarkarske lige. (Foto: J. Dornič)

Petindvajset let bršljinske šole

V jeseni leta 1971 je sprejela prve učence, čez dve leti tudi žabjaške Rome - Prepotreben prizidek dobila šole leta 1991 - Šola je v tem času zapustilo 1750 osmošolcev

NOVO MESTO - "Petindvajset let je veliko in malo; malo za zgodovinarje, dovolj za spomine in ravno prav za topla besedo," je na začetku proslave ob 25-letnici bršljinske osnovne šole med drugim dejal Janez Štrbenc, najstarejši učitelj na šoli in tudi nekdanji ravnatelj šole, ki je skupaj z najmlajšo učiteljico Polono Kumer in z učencem Nejcem Župčevcem povezoval kulturni program. Minuli petek je bil na bršljinski osnovni šoli dan odprtih vrat.

Bršljinska osnovna šola je ena redkih šol v Sloveniji, če ne edina, ki so jo zgradili na pobudo tovarne. Novotekovski delavci so za njeno izgradnjo takrat prispevali kar tretjino denarja. "Ostalo je prispevala občina, vendar je bilo leta 1971 sezidane le polovica šole, prepotrebni prizidek je šola dobila šele po dvajsetih letih, leta 1991. Danes ima naša šola vse, zelo smo zadovoljni z njo, celo za devetletko imamo dovolj prostora," je povedal ravnatelj šole Anton Dragan.

Na šoli so zelo ponosni tudi na delo z Romi, ki so v šolo začeli hoditi dve leti kasneje kot ostali učenci, saj je v teh letih že opazen velik napredek, še posebej v primerjavi s težkimi začetki vključevanja žabjaških Romov v šolo. V šolo imajo vpisanih 64 romskih otrok, od tega jih redno obiskuje pouk okrog 50. "Tako kot vse ostale šole imamo tudi pri nas učen-

PODELITEV PRIZNANJ - Ravnatelj šole Tone Dragan je na proslavi podelil priznanja šestim delavkam, ki so na šoli že od začetka, med njimi tudi učiteljici Elizabeti Vardijan (na fotografiji).

Pobude za ustanovitev novih občin

Poleg Mirne Peči naj bi bile samostojne občine še Dolenjske Toplice, Šmarjeta in Suha krajina, pobuda za občino Stopiče pa ni dobila podpore - Nasprotja

NOVO MESTO - Novomeški občinski svet je že pred časom podprl pobudo za ustanovitev občine Mirna Peč. Mirnopečani so pripravili vse potrebno za utemeljitev te pobude, podporo pa jim je dajal tudi takratni minister za lokalno samoupravo Boštjan Kovačič. To pobudo je občinski svet posredoval Državnemu zboru. V zadnjem času pa je na občinski svet prišlo še nekaj pobud za ustanovitev novih občin na območju sedanje novomeške in o tem je tekla beseda na zadnji seji tega najvišjega občinskega organa.

Tako so svetniki na predlog občinske uprave podprli pobudo za ustanovitev občin Šmarjeta in Dolenjske Toplice, bili proti pobudi za ustanovitev občine Stopiče, medtem ko za območje KS Žužemberk, Dvor in Hinje predlagajo referendum, na katerem naj bi prebivalci tega dela Suhe krajine povedali, v kakšni oziroma koliko občinah na tem območju bi radi živeli in kje naj bi bil(i) sedež(i) občin(e).

Nobena od predvidenih novih občin ne bi imela z zakonom zahtevanih najmanj 5.000 prebivalcev. Vendar, kot je pred časom dejal eksminister Kovačič v Mirni Peči, naj ta kriterij pri presoji za ustanovitev novih občin ne bi imel odločilne teže. Če bi postala Mirna Peč občina, bi štela 2.750 prebivalcev, sedanja KS Dolenjske Toplice, ena največjih v novomeški občini, jih ima blizu 3.300, Šmarjeta 1.736; v KS Žužemberk živi okoli 2.400 ljudi, KS Dvor šteje dobrih 1.500 krajanov, v KS Hinje pa je okoli 800 prebivalcev. V Dolenjskih Toplicah in Šmarjeti izpolnjujejo večino drugih z zakonom predpisanih zahtev za ustanovitev občine, jasna pa je tudi volja ljudi za življenje v samostojni občini. Predvidena občina Šmarjeta bi se lahko "povečala" še s priključitvijo sedanje KS Bela Cerkev, čemur v prid govori več razlogov, kot so geografska zaokroženost, skupni šolski okoliš, vrtec, zobozdravstvena ambulanta, pošta in še kaj. Vendar so se prebivalci krajevne skupnosti Bela Cerkev na zboru krajanov izrekli proti skupni občini s Šmarjeto. Zato novomeški občinski svet Državnemu zboru predlaga, naj posebej ugotovi voljo prebivalcev KS Bela Cerkev. Mimogrede pa naj bi Državni zbor popravil še administrativno napako ob ustanovitvi občine Škocjan, ko so vas Osrečje pomotoma "prestavili" v KS Šmarjeta in s tem v novomeško namesto v škocjansko občino, kamor sodi.

Pobude za ustanovitev občine Stopiče svetniki novomeške občine niso podprli in je tudi ne bodo posredovali Državnemu zboru. KS Stopiče kot pobudnik ni pripravila elaborata o utemeljenosti ustanovitvi take občine. V tej KS živi dobrih 1.700 prebivalcev, ne izpolnjujejo pa niti drugih zahtev za ustanovitev občine. Prebivalci

POHOD PO TRDINOVI POTI

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi planince in pohodnike na pohod po Trdinovi poti od Jugorja preko Trdinovega vrha do Gospodične in od tam v Gabrje; hoje bo približno 6 ur. Pohod bo v soboto, 14. junija, posebni avtobus bo z novomeške avtobusne postaje odpeljal ob 6. uri, cena izleta je 500 tolarjev. Za pohod, že četrti letos po Trdinovi poti, se lahko prijavite Marici Praznik, in sicer do četrtega, 12. junija, tel. 22-948.

SREČANJE POBRATENIH GASILCEV

NOVO MESTO - Ob 15. obletnici pobratena med gasilci iz Šmihela in Donje Lomnice pri Veliki Gorici iz Hrvaške upravni odbor prostovoljnega gasilskega društva Šmihel organizira družabno srečanje, ki bo v soboto, 14. junija, pri lovskem domu v Padežu. Vse člane društva vabijo, da se srečanja udeležijo. Zborna mesto bo pri gasilskem domu Šmihel ob 16. uri, od koder bo organiziran prevoz na Padež. Srečanje bo tudi v primeru slabega vremena.

Odpadki v politiki

NOVO MESTO - V novomeški občini Komunala odpadke odvažajo iz vseh naselij, le za 3 desetinke odstotka občanov tak odvoz še ni urejen. Na leto odpeljejo na komunalno deponijo več kot 12.000 ton odpadkov. Tako je dopolnitev odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki iz leta 1991, s katero so uvedli obvezno zbiranje in odvoz odpadkov iz vseh naselij v občini, pravzaprav najbolj učinkovito ekološko in okoljevarstveno dejanje. Hkrati pa je Komunala to prineslo težave: tako rekoč od sprejema dopolnitve odloka ima pri odvozu odpadkov izgubo; lani je ta znašala kar 24 milijonov tolarjev.

Nasploh je, pravijo v Komunali, cena odvoza odpadkov prenizka, povrh vsega pa so z odlokom sprejeli v marsičem in za marsikoga čuden, če ne kar nerazumljiv sklep, da kmečka gospodinjstva plačujejo samo 30 odst. že tako in tako (pre)nizke cene odvoza odpadkov. Tak "kompromis" so sprejeli zato, da so pri raširitvi odvoza odpadkov na celo občino pomirili upornike, ki so ponekod prevračali in razbijali smetnjake in se na vse kriplje upirali obveznemu odvozu odpadkov.

Da je stvar še hujša, kažejo podatki, da se količina na deponijo pripeljanih odpadkov s podeželja povečuje hitreje kot iz mesta in da že presega mestne. Ob tem pa so stroški za odvoz iz mesta manjši kot s

predlaga občinski svet, ga skoraj gotovo ne bodo razvozlati, prej še bolj zapletli. Na referendumskem območju Žužemberk naj bi spraševali, ali so za samostojno občino na območju sedanje KS Žužemberk, ali za občino skupaj s KS Dvor, ali naj se tema dvema KS pridruži še KS Hinje in ustanovijo občino Suha krajina, v vsakem primeru naj bi bil sedež občine v Žužemberku. V KS Dvor naj bi z referendumom ugotovili: ali so za ustanovitev samostojne občine, ali za ustanovitev skupne občine z Žužemberkom, ali za ustanovitev občine s Hinjami, ali za ustanovitev skupne občine Suha krajina, a v vsakem primeru s sedežem na Dvoru. V KS Hinje pa naj bi spraševali, ali so ljudje za samostojno občino Hinje, ali za skupno občino z Dvorom, a s sedežem v Hinjah, ali za občino Suha krajina s sedežem v Žužemberku.

V tem pa tudi v drugih podobnih primerih pri ustanovitvi novih občin bo tako in tako imel zadnjo besedo Državni zbor, ki takih lokalnih gordijskih vozlov gotovo ne bo razvozlati, ampak sekal. A. BARTELEJ

NE ZAVRAČAJTE ANKETIRANJA OKMETIJAH!

ŠENTJERNEJ - Član šentjernejskega sveta Tone Hočevar je na ponedeljkovi seji svetnike opozoril, da v tem času na šentjernejskem koncu poteka popis kmetij, ki ga izvaja Statistični urad Republike Slovenije po naročilu vlade. V popis je zajetih 22.200 kmetij po Sloveniji, od tega okrog 120 kmetij v šentjernejski občini. S temi podatki bo Drnovškova vlada šla na pogajanja z Evropsko skupnostjo, zato so zelo pomembni za nadaljnji obstoj in razvoj kmetijstva v Sloveniji in nimajo nobene zveze z davkarjo.

• Pridobivanje bogastva zahteva napor in delo, njegovo izgubo spremlja strah in njegovo izgubo bolečina. (Inocenc III.)

Zopet dovolj prostora za knjige

Prejšnji petek so v Metliki slovesno odprli prenovljene prostore Ljudske knjižnice - Za naložbo, vredno dobrih 17 milijonov tolarjev, pričakujejo tudi denar države

METLIKA - Začetki knjižničarstva v Metliki segajo v leto 1865, ko je bila kot prva na Dolenjskem ustanovljena Narodna čitalnica. Začetki sodobne knjižnice v mestu segajo v leto 1972, ko je prvič dobila svoje prostore v metliškem gradu. 15. maja pa je minilo 20 let, odkar je bila odprta knjižnica na Pungartu, kjer so pretekli petek slovesno odprli tudi razširjeno, prenovljeno in sodobno opremljeno knjižnico.

Metliška knjižnica meri sedaj 230 kvadratnih metrov in je od prejšnje večja za 83 kv. metrov. To povečanje je po besedah ravnateljice Ljudske knjižnice Metlika

Suhorju, knjižnično mrežo v občini pa namerava naslednje leto razširiti še z izposojevališčem v Gradcu ali Podzemlju.

V sodobno opremljeni knjižnici ne bosta imeli knjižničarki Anica Kopinič in Marta Strahinič le boljše možnosti za delo, ampak bo knjižnica s tem postala kulturno-izobraževalno in informacijsko središče. K temu je veliko pripomogla vključitev slovenskih knjižnic v sistem COBISS. Sicer pa je obnova knjižnice, kot je ob otvoritvi dejal župan Branko Matkovič, veljala 9,7 milijona tolarjev, oprema 5,6 milijona tolarjev, sku-

ZAKLJUČNA PRIREDITEV

METLIKA - Srednja šola tekstilne usmeritve Metlika vjudno vabi na zaključno prireditev z naslovom "To je moj, to tvoj je svet". Prireditev bo v petek, 6. junija, ob 20. uri v kulturnem domu v Metliki.

POPUST ZA UPOKOJENCE

METLIKA - Vsi člani Društva upokojencev Metlika imajo v letošnjem letu za vse kulturne prireditve v Metliki 30-odst. popust. Upravičenci se pri blagajni izkažejo samo s člansko izkaznico društva.

DAN ODPRTIH VRAT

METLIKA - V ponedeljek, 9. junija, bo v Domu počitka v Metliki dan odprtih vrat. Vrata se bodo odprla ob 10. uri, na ogled pa bo razstava ročnih del stanovalcev doma, domski časopis Vigred št. 2., lahko pa si boste ogledali tudi dom.

RAZSTAVE IN PRODAJA - Razstavno-prodajni prostor v Vardjanovi hiši v Velikem Nerajcu bo prav gotovo pripomogel k turistični ponudbi tistega dela Bele krajine. Krajinski park Lahinja, v katerega vodijo ena izmed vrat tudi skozi Veliki Nerajec, privablja vedno več obiskovalcev, ki jim bo odslej v vasi poleg informacijskega centra na voljo tudi Vardjanov razstavno-prodajni prostor. (Foto: M. B.-J.)

Še en kamenček v ponudbi

V Vardjanovi hiši v Velikem Nerajcu odprli razstavno-prodajni prostor izdelkov domače obrti

VELIKI NERAJEC - Ko je Vera Vardjan iz Velikega Nerajca pred leti povsem po naključju začela izdelovati ljudska glasbila, imenovana gudala, si ni mogla misliti, da bo ta njen izdelek naletel na tako velik odmev. Danes so njeni izdelki, spominki in poslovna darila obšli ne le Slovenijo, ampak celo Evropo in druge celine.

Vardjanova pa je kot prizadeta predsednica velikonerajskega društva Krnica, ki si prizadeva predvsem predstaviti krajinski park Lahinja, na obrobju katerega vas leži, znala vključiti svoj izdelek skupaj z izdelki in pridelki sokrajanov v turistično ponudbo kraja in parka. S tem je želela ne nazadnje dokazati, da je krajinski park za ljudi, ki živijo v njem ali ob njem, lahko tudi prednost in ne zgolj zavora, kot nekateri še vedno mislijo. Potem ko so lani jeseni v Velikem Nerajcu, skozi katerega vodijo ena izmed vrat v krajinski park, odprli informacijski center za park, pa je v soboto Črnomaljski župan Andrej Fabjan nedaleč stran v hiši Vardjanove odprl razstavno-prodajni prostor izdelkov domače obrti ter hkrati razstavo del akademskega kiparja Dirka Hejja.

V razstavno-prodajnem prostoru niso na voljo le gudala,

ampak še vrsta značilnih belokranjskih spominkov, kot so pisane, vezeni prtiki, peharčki in še kaj, pa seveda dela Dirka Hejja, rojenega na Nizozemskem. Na Akademie St. Joost v Bredij je leta 1955 študiral risanje ter od leta 1957 do 1962 kiparstvo na Institutu voor Kunstnijverheids Onderwijs v Amsterdamu. Po diplomski se poleg kiparstva posveča tudi slikanju, risanju, grafiki in keramiki. Zadnjih deset let živi in dela v Dragatušu. Čeprav ima rad Belo krajino, pa ostaja zvest tudi Nizozemski, kar se pozna na njegovih delih, ki so v lasti več muzejev, občin, šol, podjetij in v zasebni lasti doma in v tujini.

Kot je ob otvoritvi dejal slavnostni govornik Janko Mlakar, predsednik odbora za domačo in umetnostno obrt pri Obrtni zbornici Slovenije, bi bilo s tovrstno obrtjo moč odpreti precej novih delovnih mest. Seveda pa ob tem ne gre prezreti povezave s turizmom. V kulturnem programu je nastopila mladinska tamburaška skupina Dobrec iz Dragatuša, ljudski godec Jazo, Ivan Kambič s staro harmoniko, članice društva Krnica pa so prikazale izdelavo lanu.

M. BEZEK-JAKŠE

OTVORITEV KNJIŽNICE - Otvoritve razširjene in prenovljene metliške Ljudske knjižnice se je udeležilo veliko pomembnih mož in žena, ki so kakor koli povezani s knjigami. Sicer pa so kar štiri dni pomagali seliti 21.000 knjig v prenovljene prostore učenci 5. in 7. razreda. Metliška knjižnica pa se lahko pohvali tudi z novim razpoznavnim znakom. (Foto: M. B.-J.)

Bo država le dala zagotovilo?

V Črnomlju so se le odločili za najbolj primeren projekt za telovadnico pri osnovni šoli Mirana Jarca, zatika pa se pri denarju - Čakanje na jamstvo države

ČRNOMELJ - Že dve leti potekajo razgovori o gradnji telovadnice pri osnovni šoli Mirana Jarca, s katero bi rešili problem športne vzgoje za učence omenjene šole in šole s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše. Uporabljala pa bi jo tudi športna zveza. O gradnji telovadnice so večkrat razpravljali na sejah občinskega sveta, nazadnje pretekli teden.

Gradnja telovadnice ter zunanja ureditev naj bi veljala skoraj

184 milijonov tolarjev, oprema pa še nadaljnjih 35 milijonov tolarjev.

jev. Od tega naj bi občina letos prispevala 20 milijonov tolarjev, v prihodnjih dveh letih pa občina po 36, država pa po 46 milijonov tolarjev. Občinski svetnik in hkrati ravnatelj OŠ Mirana Jarca Boris Mužar je dejal, da je vesel, da so se stvari sploh začele premikati.

Franc Panjan iz Beograda pa je spomnil, da je 20 milijonov tolarjev, kolikor je za naložbo namenjeno letos, moč porabiti v enem mesecu. "Kaj pa potem, ko bo gradbišče ostalo odprto?" je vprašal ter poudaril, da od države še nikoli niso dobili garancije za sofinanciranje naložb. Kot primer je navedel šolo v Semiču, katere gradnjo je kreditiral Beograd, država pa je neprestano obljubljala

garancijo, a je ni nikoli dala. Tudi rok za plačilo kredita je potekel, a država ga ni odplačala, ob tem pa ima obilo izgovorov. Zato je predlagal, naj najprej dobijo jamstvo od države in šele potem začnejo s pripravljalnimi deli.

Župan Andrej Fabjan je dejal, da so že lani imeli v občinskem proračunu namenjenega nekaj denarja za telovadnico, a se niso odločili za začetek gradnje, ker telovadnice ni bilo v državnem proračunu niti ni bilo garancije države o sofinanciranju naložbe. Telovadnice, vsaj za sedaj, ni niti v letošnjem državnem proračunu, čeprav župan upa, da morda še bo. Prihodnji teden pričakujejo v Črnomlju obisk z ministrstva za šolstvo in šport.

M. BEZEK-JAKŠE

Krupa kot zgodba o jari kači

Kljub temu da odlok o razglasitvi Krupe za naravno znamenitost sprejemajo že nekaj let, semiški svetniki na zadnji seji niso sprejeli osnutka odloka - Najprej razprava

SEMIČ - Na zadnji seji tukajšnjega občinskega sveta je bil zopet na dnevnem redu osnutek odloka o razglasitvi Krupo za naravno znamenitost. Poskusov, da bi to belokranjsko reko razglasili za naravno znamenitost, je bilo v zadnjih letih že kar nekaj, a dlje kot do osnutka odloka ni prišlo. Tudi tokrat se je zatikalo.

Predlog za odlok je dal Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, saj je Krupa v dolgoročnem planu RS od 1986 do 2000 in v srednjeročnem planu RS od 1986 do 1990 predlagana, da se do leta 1990 zavaruje kot naravna znamenitost, saj je uvrščena v inventar najpomembnejše naravne dediščine Slovenije. Kljub onesnaženosti reke in sedimenta s PCB so namreč geomorfološke, hidrološke in zoološke vrednote območja reke izjemne. Krupa prihaja na dan v močnih kraških izviri, ki oblikujejo jezero pod okrog 30 metrov visoko steno. Izvirno jezero je edino znano nahajališče jamske školjke Congeria kusceri v Sloveniji ter še nekaterih endemičnih jamskih polžev.

Kot je poudarila Mira Ivanovič

z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, je namen razglasitve ohraniti kulturne in naravne vrednote območja in jih ponuditi v ustrezno rabo. Z razglasitvijo bi preprečili škodljive posege. Na osnovi odloka bi bil razvoj tega območja usmerjen v naravoslovni in kulturni turizem, v raziskovalno in vzgojno-izobraževalno delo. Sprejete odloka po besedah Ivanovičeve hkrati pomeni obvezo občine, da bo skrbela za usklajeni razvoj tega območja, hkrati pa bo imela možnost dobiti tudi državni denar.

Jože Per, predstavnik 210 volilcev iz vasi ob Krupi, je svetnike spomnil, da bi morali krajanje obravnavati osnutek odloka pred svetniki, tako kot so sklenili na seji sveta pred dobrim letom. Poudaril je, da niso proti odloku, s kate-

rim bi zaščitili Krupo, vendar bi morali uskladiti interese z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine. Prav krajanje so bili namreč tisti, ki so doslej čuvali Krupo, posega ob izviri reke pa niso naredili staroselci. Ne želijo pa, da bi ob Krupi razvijali množični turizem, zlasti pa ne na plečih krajanov, če ti niso za to.

Spomnil je tudi na peticijo, ki so jo krajanje naslovili na občinski svet že pred enim letom in v kateri med drugim piše, da "zaščita reke Krupe lahko zaživi le ob podpori lokalnega prebivalstva, saj je to prvo, ki se srečuje z doslej neresenimi naravovarstvenimi problemi in prvo, ki skrbi, vzdržuje in neguje reko in njena obrežja". Svetniki so soglasno sprejeli sklep, da osnutka tokrat ne sprejmejo, temveč opravijo javno razpravo ter na seji konec junija razpravljajo o pripombah in o osnutku odloka.

M. BEZEK-JAKŠE

ZAPLESALI MLADI FOLKLORISTI IZ VSE SLOVENIJE - V soboto je bilo v Črnomlju srečanje otroških folklorističnih skupin Slovenije z naslovom "Igrajmo se, igrjajmo se, zaplesimo!". Predstavilo se je 12 skupin z okrog 350 otroki, ki so bile izbrane na predhodnih območnih srečanjih. Kot gost je nastopila češka otroška folklorna skupina "Šateček" iz Semic (na fotografiji). Sicer pa so se predstavile folklorne skupine OŠ Mirana Jarca iz Črnomlja, VVZ Poljčane - "Mehurčki", otroški vrtec Brezje na Gorenjskem - "Mlinček", OŠ Prežihov Voranc iz Maribora, OŠ Jakob Aljaž iz Kranja - "Pastirček", madžarska folklorna skupina dvojezične OŠ 1 Lendava, kulturno društvo Svoboda France Prešeren-OFS Breznica-Žirovnica, OŠ Dušana Bordona Koper - "Modri val", mlajša FS podružnične šole Adlešiči, FS OŠ Poljčane, FD "Kres" Novo mesto in OŠ Martin Korec Podlehnik - "Žvegla". (Foto: M. B.-J.)

Črnomaljski drobir

KRAJEVNE SKUPNOSTI - Eden od črnomaljskih svetnikov je šel na zadnji seji občinskega sveta pri točki dnevnega reda, imenovani "Poročila o delovanju in problematiki krajevnih skupnosti v občini Črnomelj", za govorniški oder, kot je sam dejal, samo zato, da ne bi v časopisu pisalo, da svetnikov krajevne skupnosti ne zanimajo in da je šla ta točka mimo brez besed. Kljub temu v dobrem časopisu piše.

OBČINA ALI KRAJEVNA SKUPNOST? - Svetniki so prejeli z gradivom poročila o delovanju in problematiki enajstih krajevni skupnosti v občini, le vinskih ne. Poročilo iz vinskih krajevne skupnosti so šele dobili na mizo ob začetku seje. Morda so si Viničani mislili, da jim gradiva ni potrebno pisati in pošiljati, ker bodo tako in tako imeli svojo občino. Potem pa so se očitno - sam bog ve zaradi česa - zadnji trenutek le premislili.

BRSKANJE - Eden od črnomaljskih svetnikov, ki je predlagal, naj bi pod nadzorom dovolili brskati Romom po smeteh na deponiji pri Vranovičih, ni zadovoljen z odgovorom, ki ga je dobil od Komunale. Ta namreč pravi, da za nadzorovano brskanje nimajo zakonske podlage. Ti komunalci so pa res nedomisljeni, saj bi brskanje lahko poimenovali z bolj učnim izrazom, pa bi potem stvar izgledala povsem drugače. Premetavanju smeti na deponiji bi lahko rekli selekcioniranje ali recikliranje odpadkov, pa bi bil volk sit in koza cela. Komunalci zagotovo zopet poročajo, da tudi za recikliranje odpadkov pri njih še ni zrel čas, a morda bi se vsaj lažje našla kakšna zakonska osnova za romsko brskanje. Sicer pa je Romom prav malo mar, kakšne pobude daje svetnik in kakšnih osnov nimajo komunalci. Smeti premetavajo na enak način, za Rome je bolj pomembno, kako radodarni so pri zavrženih starih krajani.

Semiške tropine

ŠTETJE - Na zadnji seji semiškega občinskega sveta predsednik Anton Malenšek ni imel pretiranih težav z uro, pač pa toliko večje s štejem svetnikov. Saj bi šli svetniki sedet v sneg, da bi jim predsedujoči preštel odtise zadnjice, toda zadnje dni maja je ob vseh vremenskih kolobocijah le malo preveč pričakovati, da bo zunaj sneg.

OHČET - Ko so Semičani začeli pripravljati letošnjo Semiško ohcet, so se že nekoliko bali, da se bo prijavilo preveč parov. Toda prijav ni od nikoder. Človek skoraj ne bi mogel verjeti, da ob silnih kolonah, ki se po belokranjskih in dolenjskih cestah vijejo ob sobotah od porok na ohceti, ne bi bilo zanimanja za ohcet v Semiču, kjer bo mladoporocencema tako rekoč vse prineseno na krožnik. Upamo pa lahko, da se bo do 19. julija le našel kakšen par, da se ne bo prisiljena na ohceti poročiti kar sama predsednica Turističnega društva Semič, ki prireditev pripravlja.

"HURA" ZA SAMOHVALO - Če bi bili vsi takšni kot kočevski godbeniki, bi imeli novinarji v današnjih razmerah, ki so prežete z obilico problemov in le malo možnostmi za pohvalo, dela "čez glavo". Ob nedavnem uspehu, ki jim je prinesel uvrstitev v drugo skupino slovenskih godb, za medije namreč niso bili niti pol tako glasni kot pred leti, ko so opravičevali - v sporu z občinsko oblastjo označen - nedovoljen poseg Delavske godbe v stavbo bivše gimnazije.

REKLAMA - Včasih je bilo pri nas skoraj splošno razširjeno prepričanje, da je reklama "stran vržen denar". Ljudje so na reklamirane izdelke gledali kot na ponudbo blaga, ki ne gre v promet. Podobno nekateri gledajo na reklamo še danes. Tako je pred nedavnimi neka občnaka, ki se je sam prepričala o kvaliteti in cenovni ugodnosti storitve enega izmed kočevskih obrtnikov, njegovo sicer uspešno poslovanje komentirala: "Vse pa tudi ne more biti v redu, če se kar naprej pojavlja v Kamui!" Mi se komentarja vzdržimo.

RAZGOVOR O PARKU IN ZAŠČITI RINŽE

KOČEVJE - Občinski odbor LDS Kočevje priredi danes ob 17. uri v prostorih brunarice v Dolgi vasi razgovor na temo "Parkovna ureditev Kočevske in zaščita reke Rinže". Predlog ureditve kočevskega naravnega parka bo predstavil državni podsekretar ministrstva za okolje in prostor Mladen Berginc, v razgovoru pa bosta kot gosta sodelovala tudi sekretar ekološkega foruma pri LDS Božidar Flajšman in predsednik društva Kočevski naravni park mag. Janez Černač.

Potoške vesti

KS Loški Potok zna držati besedo. Te dni so se začela pripravljala dela za asfaltiranje cestne povezave Mali Log - Pevčarji - Retje.

Mercator je zaprl trgovino v Travniku, ki spada med najstarejše, če ne celo med prve v Loškem Potoku. Obveščata morebitne kupce, da je lokal naprodaj za 30.000 DEM.

Turisti prihajajo in često odhajajo, ne da bi jim kdo znal pokazati in razložiti zanimivosti, ki jih nudijo kulturne in naravne znamenitosti v občini. Turistično društvo bi moralo imeti na voljo nekaj vodičev ali vsaj dobro karto. Sicer pa je minilo že najmanj dve leti, odkar je bilo sklenjeno, da se izda prospekt, ki bi bil kartografsko opremljen. Preteklo je že kar precej vode, a od prospekta ni še ne duha ne sluha.

Prva pripravljala dela z rekonstrukcijo ceste Loški Potok - Stari trg že potekajo. Lastniki gozdnih parcel ob bodoči trasi že sekajo les, tako da vozniki često ostanejo v pasti med enim in drugim posekom, že tako ozko cesto pa često zapro tudi kamioni.

Obnovitvena dela na farni cerkvi na Taboru se bodo gotovo zavlekla za dobra dva meseca. Pri odstranjevanju starega ometa često odkrivajo skrite poškodbe, ki jih je potrebno dodatno sanirati.

A. K.

Krpanova kobila:

"Na prireditvi za dan mladosti na Turjaku je bilo največ Dobrepoljcev zato, ker jih je bilo tam največ tudi med vojno."

Nekaj turjaških

ASFALT DO HIŠE - Neki Turjačan s Sloke Gore si je zazelel asfalt do hiše in je zbiral ponudnike-izvajalce del. Nekdo z Lavrice mu je bil pripravljen položiti asfalt za 16.000 DEM, ponudnik iz Gorice pa je bil precej dražji, saj je zahteval kar 45.000 DEM. Delo je seveda dobil prvi ponudnik, za drugega pa so domačini uganili, da je postavil tako visoko ceno, in še to v DEM, samo zato, ker je imel investitor-občan na avtomobilu tablico z oznako D (Nemčija).

KMETIJSKI MATURANT - Nedavnega maturantskega plesa dijakov Kmetijske šole Grm, ki je bil v hotelu Terme v Čateških toplicah, so se udeležili tudi starši in najstarejši sorodniki Roka Pečnika s Turjaka. Rok se je pred štirimi leti kot edini iz območja tedanje občine Ljubljana Vič-Rudnik, ki je štela 83.000 prebivalcev, vpisal v to šolo. Še posebno zanimivo pa je, da namerava Rok kot edini na tem območju in eden izmed redkih v Sloveniji gojiti ajdo in je z njo že zasejal poizkusno njivo.

Zavrnil predlog

Miklova hiša ne more zadovoljiti potreb Potočanov - Pozabili Drago

LOŠKI POTOK - 22. maja so svetniki dobili na mizo pisanje občine Ribnica, v katerem predlagajo, da bi za obe občini ustanovili javni zavod Miklova hiša s sedežem v Ribnici. Potoški svet je predlog v celoti zavrnil, za kar ima dovolj tehničnih razlogov. Prvo, kar velja omeniti, je odvajanje denarja v ustanovo, od katere pa občani Loškega Potoka ne bi imeli nič ali pa zelo malo. Kulturne dejavnosti, ki jih goji Miklova hiša, so neprenosljive, za občane oddaljene, morebitni nastopi, ki jih zavod občasno pripravlja, niso sprejemljivi, ker Loški Potok, če vzamemo za primer samo dramatik, nima ustreznih prostorov, te pa bodo, tako kažejo načrti, pridobili šele v nekaj letih.

Očitno predlagatelji pozabljajo tudi na krajevno skupnost Draga, ki je do nedavnega spadala v občino Kočevje in bore malo storila na področju kulture. Resnici na ljubo pa je treba reči, da bo morala tudi sedanja občina kljub drugim velikim potrebam posvečati več pozornosti duhovnim potrebam občanov.

A. K.

V SOBOTO EKOLOŠKI SPUST

KOSTELSKO - Že tradicionalni ekološki spust s kajaki, kanuji in rafti po Kolpi bo v soboto, 7. junija. Udeleženci se bodo zbrali do 10. ure v vasi Potok pri trgovini Ofak, kjer se bodo dogovorili o poteku spusta, vsak udeleženec bo dobil okrepčilo in vrečko za zbiranje odpadkov, nato pa se bodo razporedili na odseke po progi od Srobotnika do Bilpe, kjer bo posamezna skupina zbirala odpadke. Zaključek akcije bo med 15. in 16. uro na Zači, kjer bo družabno srečanje z malico in s podelitvijo spominkov.

VETERANI DOSEGLI VEČINO CILJEV

LOŠKI POTOK - Na občnem zboru veteranov zadnje vojne za Slovenijo je župan Janez Novak v imenu občine Loški Potok pozdravil navzoče - teh je bilo nekaj nad sto - in izrazil zadovoljstvo, da je v organizaciji veliko Potočanov ali nadpovprečno glede na število prebivalstva. Poročilo je prebral predsednik združenja Peter Levstik in povedal, da so dosegli večino ciljev, ki so jih sprejeli na prvem občnem zboru. Izredno se je povečalo število članov. Teh je 152, manj pa je tistih, ki že imajo urejen status vojnega veterana. Omenjal je tudi narodno zaščito, katere status še vedno ni urejen, nadalje je menil, da je nerazumljiva politika delitve. Izdvojeni so predvsem policisti, ki se združujejo v organizaciji Sever. Po kratki razpravi, ki je bila usmerjena predvsem v načrtovane aktivnosti, je načelnik UE Janez Henigman pojasnil, kako posameznik uredi status vojnega veterana.

A. K.

Župan Veber še uživa zaupanje občinskega sveta

Neuspel poskus "moralne nezaupnice"

KOČEVJE - Skupina devetih svetnikov iz vrst LDS, SKD, SLS, DS in Zelenih Kočevja je na zadnji seji občinskega sveta minuli četrtek predlagala, da se na dnevni red uvrsti glasovanje o nezaupnici županu in delu nekaterih občinskih službenecov. S 15 glasovi od 22 prisotnih so svetniki predlog sprejeli, vendar je po obravnavi za nezaupnico glasovalo le 9 svetnikov.

Kot razloge za nezaupnico so predlagatelji navedli soodgovornost za neuspeli referendum za uvedbo samoprispevka, negospodarno porabo občinskega denarja in napake župana in občinske uprave, kot neposredni povod pa županov umik razpisa za izvajalca za gradnjo šole, zaradi česar je, kot je dejal Vinko Pintar, gradnja šole sedaj črna gradnja.

"Če je moj odstop rešitev za kočevsko občino, ga bom ponudil," je dejal Janko Veber še pred uvrstitvijo glasovanja o nezaupnici na dnevni red, nakar je - skoraj takoj po sprejemu odločitve o tem - sam umaknil z dnevnega reda predlog za imenovanje mag. Bruna Urha za podžupana. Jože Hobič je to njegovo odločitev pohvalil, prav tako pa tudi Franc Gornik, ki je odkrito priznal, da se je odločil, da nezaupnico podpre prav zaradi predlagane obravnave imenovanja Urha za podžupana, saj je dan pred tem v Delu prebral, da je ta samo za nadzor nad gradnjo šole (za katero pa trenutno, kot kaže, še nihče ne ve, kdaj in kako se bo gradila!) letos že dobil izplačano 4,5 milijona tolarjev, kar pa je polovica od tistega, kar naj bi še dobil. Po županovi obrazložitvi nekaterih svojih odločitev, zavrnitvi očitkov in priznanju, "da so napake bile, vendar pa ne tolikšne teže, da bi bilo kakorkoli ogroženo stanje v občini", so svetniki z glasovanjem potrdili, kot se je izrazil Tone Rakovič, da "župan uživa zaupanje občinskega sveta".

M. LESKOVŠEK-SVETE

TRDNJAVA MIRU - Med vožnjo z avtomobilom po glavni cesti od Rašice proti Vidmu v Dobrepolju pritegne pogled umetelno postavljen zid, ki ga je gospodar Blatnik zgradil pred svojo hišo na Ponikvah. Zamisel za tako gradnjo je dobil med popotovanji po svetu, ko je nekje videl podoben zid. Zgradil pa ga je predvsem zato, da z bližnje ceste ne vidi vsak, kaj počenjajo Blatnikovi pri svoji hiši. (Foto: J. Primc)

Odlagališče bo v Špaji dolini

Kanalizacija in čistilne naprave za Dobrepolje šele v prihodnjem tisočletju

DOBREPOLJE - Po približnih ocenah bo gradnja kanalizacije v občini Dobrepolje in čistilnih naprav trajala kar okoli 15 let in bo veljala do milijarde in pol tolarjev, ocenjuje župan Anton Jakopič. Najprej pa bodo skušali urediti kanalizacijo in čiščenje odplak za Videm, Podgorico, Predstruge, Cesto in Bruhanjo vas, kjer je predvidena tudi lokacija čistilne naprave. Ostale vasi bodo prišle na vrsto z ozirom na to, koliko denarja bodo dobili iz republiških virov.

Zdaj se vse odpadne vode z območja Dobrepolja stekajo v kraško podzemlje in po njem v Krko in izvir Globočec. Prav pri izviru Globočec pa je največje zajetje kraškega studenca daleč naokoli. Iz njega dobiva pitno vodo tudi območje Žužemberka in Ambrusa. Pravzaprav je le 10 odstotkov vode iz tega zajetja po-

rabljen na območju občine Grosuplje, v kateri je zajetje (z njim upravlja Javno komunalno podjetje Grosuplje), ostala voda pa potuje po ceveh v novomeško občino.

Vedno hušji problem pa je odlaganje odpadkov za občine Dobrepolje, Grosuplje in Ivančino gorico. Sedanje skupno odlagali-

Podjetja podpirajo raziskave dijakov

Razvojni sklad deluje na kočevski gimnaziji že četrto leto - Izšla brošura "Šolski donatorski sklad" - Med pokrovitelji prevladujejo podjetja in nekatere ustanove

KOČEVJE - Kočevska gimnazija je ena prvih v Sloveniji, kjer so začeli razvijati donatorsko obliko sodelovanja s podjetji in ustanovami. Razvojni sklad, kot se imenuje šolski donatorski sklad, uspešno deluje že četrto leto, z njegovo pomočjo pa razvijajo predvsem mladinsko raziskovalno delo, ki ga poleg zavoda za šolstvo z območja kočevske in ribniške občine sedaj redno podpira že 15 donatorjev.

Pri Zavodu RS za šolstvo je letos izšla brošura "Šolski donatorski sklad", ki sta jo napisali ravnateljica kočevske gimnazije Meta Kamšek in profesorica Dar-

ja Delač Felde. "V brošuri sva orisali ustanovitev in delovanje našega sklada, ki se od podobnih drugod po Sloveniji razlikuje po tem, da med donatorji prevladujejo podjetja in ustanove in ne

• Do sedaj so dijaki v okviru Razvojnega sklada naredili že 25 raziskovalnih nalog, od katerih jih je precej doseglo tudi zavidljive rezultate na različnih tekmovanjih. Samo letos je 8 mladih raziskovalcev ob pomoči profesorjev in zunajjih sodelavcev končalo pet raziskav, s katerimi se bodo predstavili na letošnjem državnem srečanju mladih raziskovalcev "Gibanje znanost mladini". Poleg tega bo Razvojni sklad tudi letos razpisal literarni natečaj za najboljšo kratko zgodbo, organiziral naravoslovni tabor in enemu izmed profesorjev omogočil tečaj tujih jezikov v tujini.

Meta Kamšek

PRORAČUN POD STREHO

OSILNICA - Na ponedeljkovi (2. junij), "nočni" seji občinskega sveta Osilnica so sprejeli 167 milijonov tolarjev težak občinski proračun za letos, za naugodnejšega izvajalca gradnje vodovodnega sistema v občini so sprejeli Nivo Koning iz Celja, sprejeli so odlok o uporabi grba, zastave in pečata občine ter razpravljali in sklepali še o nekaterih drugih zadevah.

TRAVNIK OB TRGOVINO

LOŠKI POTOK - Trgovina v Kaplji v Travniku je gotovo ena najstarejših, ki je delovala vse do aprila letos. Nekoč je bila v zasebni lasti, malo znano pa je, da je v nekdanjem družinskem podjetju rodbine Koy delovala tudi prva pošta v kraju. Trgovina je bila deležna zadnje prenove v letu 1968. Lastnik prostorov je bilo takrat Stanovanjsko podjetje Ribnica, trgovska dejavnost pa je spadala v sistem Mercatorja. Žal je bila omenjena obnova nepopolna, brez tekoče vode in sanitarij. Očitno Mercator ni hotel več vlagati, čeprav je trgovina poslovala donosno, saj je imela in ima še sedaj močno kupno zaledje. Slišati je, da kar dva zasebnika načrtujeta novo trgovino, ki je drugi največji vasi v občini še kako potrebna. Očitno bo šlo po znanem reku: Kdor prej pride, prej melje.

A. K.

Nekaj kostelskih

HIŠA BREZ ELEKTRIKE - Od kostelskega turističnega središča Zage (pod gradom Kostel) do male zasebne električne centrale v Spodnjem potoku je le dobrih 500 m in prav tam je še edina neeletrificirana hiša na tem območju. Naj bi tako ohranili kot turistično zanimivost?

VODE ŠE NI - Do Žage še ni speljan vodovod, čeprav je tu več prostorov za kampiranje in taborenje in čeprav je to ena največjih vasi na Kostelskem. Po resnih zagotovilih bo Žaga dobila vodo še pred poletjem. Vas je kar obkoljena od Kolpe, potokov in izvirov pa še vsaka hiša ima svoj vodnjak. Vendar jim poleti kljub vsemu pitne vode zmanjkuje, prav tako tudi tabornikom.

NA ČRNO DO CILJA - Turistično športno društvo Kostel organizira skupaj z drugimi razne prireditve, za udeležbo na njih pa je treba plačati skromno startnino, za katero dobe udeleženci, včasih čaj, včasih malico, običajno pa še kaj več. Vendar se nekateri izognejo tudi plačilu skromne startnine (na primer 250 tolarjev za planinski pohod ali morda nekaj več za tekmovanja s čolni po Kolpi itd.), kljub temu pa so med prvimi, ko se deli čaj ali kaj drugega.

J. PRIMC

starši," pravi Meta Kamšek. Med pokrovitelji sklada so tako poleg kočevske in ribniške občine, zavarovalnice Triglav, bank SKB in HIP KGP ter dr. Stanka Nikolčiča iz Fare predvsem kočevska podjetja: Gozdarstvo Grča, Melamin, Snežnik Kočevska Reka, Komunala, Kovinar, Kočevski tisk, AG inženiring ter Avtohiša Randelj. Skupaj so za delo Sklada v preteklem letu prispevali 3,1 milijona tolarjev.

Letos prvič bodo na šoli k sodelovanju pritegnili tudi starše, ki naj bi junija in novembra prispevali po 1.500 tolarjev za vzpostavitve internetovega vozlišča v Kočevju. "Sedaj je preko gimnazije z internetom povezano 30 dijakov, s tem da bo vozlišče v Kočevju, pa jih bo še več," pravi Kamškova in dodaja, da želijo tudi na ta način pritegniti v delo sklada še več dijakov. V raziskovalnih nalogah namreč sedaj v povprečju sodeluje 15 do 20 dijakov, želeli pa bi, da bi jih bilo 30 do 35, kar bi pomenilo približno 10 odstotkov vseh kočevskih gimnazijcev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Osilniški nadev

ČISTILNA NE BO SREDI KAMPA - Pri Grintovcu je predvidena gradnja čistilne naprave za to območje, žal pa prav sredi prostora, ki je po načrtih predviden za kamp. Na to so Grintovčani opozorili pristojne, ki so zagotovili, da bodo upoštevali njihovo pripombo.

OBLEKE ZA PLESALCE - Civilno gibanje je zaprosilo občino, naj bi prispevala za nakup oblek za plesne pare, ki pod vodstvo Janeza Ožure že vadijo stare plesce. Občinski svet je že sklenil, da bo prošnji ugodil.

Praznični kulturni most seže do Švice

Za praznik občine

VELIKE LAŠČE - Od danes, 5. junija, pa do nedelje bodo glavne prireditve ob letošnjem prazniku občine Velike Lašče. Na praznovanje v Lašče bo prišlo tudi zastopstvo občine Luetzellueh (Švica), s katero Laščani grade kulturni most.

Danes, 5. junija, se bo ob 10. uri začela na Trubarjevi domačiji literarna delavnica: "Prevajalci, jezikoslovci in literarni zgodovinarji Švice in Slovenije o Jeremiasu Gotthelfu in Franu Levstiku". Vmes bo ob 11. uri v šoli srečanje s švicarsko-slovenskim pisateljem Lojzetom Kovacičem.

6. junija bodo domačini in gostje iz Švice najprej popotovali po kulturni poti Trubar-Levstik-Stritar, ob 20. uri pa se bo v Levstikovem domu začela glavna proslava v počastitev občinskega praznika, na kateri bosta nastopili tudi dramski skupini iz Roba in Lašč z odlomki iz del Levstika (Krpan, Juntez) in Gotthelfa (Dekla Liza).

V soboto, 7. junija, se bodo ob 9. uri začele na prostoru pri šoli bogate kulturne in sejmske prireditve v okviru dneva šole in vrta, vmes pa bodo odprli vodovod na Turjaku in cesto Mala Slevica-Junče; ob 10. uri bo pri šoli v Laščah slavnostni del. Igral bo ansambel "Dvanajsto nasprotje". Ob 16. uri bo v farni cerkvi v Laščah ekumensko besedno bogoslužje, posvečeno 450-letnici rojstva Jurija Dalmatina, ki je na turjaškem gradu prevajal biblijo. Ob 20. uri bo na gradu Turjak še revija občinskih pevskih zborov. Seveda pa bo skozi vse praznične dni še več drugih kulturnih, športnih, turističnih, kulinarčnih in ekoloških prireditev.

J. P.

PRIZNANJA - Ob letošnjem občinskem prazniku je predsednik ivanškega občinskega sveta mag. Jurij Gorišek podelil občinska priznanja in nagrade. Zlati grb občine Ivančna Gorica sta dobila Pevski tabor Šentvid pri Stični in njegov organizacijski odbor (na posnetku na levi prejema grb najstarejši član odbora Janez Lesjak), nagrado Josipa Jurčiča je prejel opat stiškega cistercijanskega samostana dr. Anton Nadrah, plaketi Antona Tomšiča pa Mihaela Jarc - Zajc in prof. Mihael Glavač. Nagrajencem je čestital tudi župan Lampret izročil priznanja župana zaslužnim krajanom: Tonetu Hočevarju (KS Krka), Jožetu Kastelcu (KS Šentvid), Francu Berčonu (KS Metnaji) in Antonu Čebularju. (Foto: P. P.)

ŠOLA IN TELOVADNICA V VIŠNJI GORI ZA 321 MILIJONOV TOLARJEV - Toliko velja pogodba, ki sta jo podpisala župan ivanške občine Jernej Lampret in direktor GPG Bojan Korošec kot najugodnejši ponudnik. Dosedanja dela in temeljenje staneta 84 milijonov, oprema pa naj bi stala še okrog 50 milijonov tolarjev. Ministrstvo za šolstvo bo prispevalo k 435 milijonov vredni naložbi 156 milijonov tolarjev, za ivanško občino pa bo ta naložba zelo velik zalogaj. Kot je povedala na slovesnosti na gradbišču šole državna sekretarka Tea Valenčič (na posnetku med govorom), bo Višnja Gora imela pogoje za sodobno 9-letno šolo. Marinka Piškur, ravnateljica OŠ Stična, kamor spada tudi višnjanska šola, pa je orisala sedanjostorsko stisko in izrazila upanje, da se bodo v novo šolo preselili v šolskem letu 1998/99. (Foto: P. P.)

POMLADJE ČUDEŽ - Predstavitve Srednje tekstilne šole Sevnica presega zgolj modno revijo, z lastnimi, tudi z zelo drznimi in posrečenimi kreacijami (tokratno s 13 izhodi sta vodili Antonija Černič in Vida Hiršelj) bolj ali manj brhkih dijakin in vedno prikupnih otrok. Ravnateljica šole prof. Alenka Žuraj ima pretanjen posluh tudi za ljubiteljsko kulturo. Tokratni večer je bil zavoljo suverena nastopa iz bivšega sevnškega Odra mladih porojenega Amaterskega gledališča Žiskar s songi, recitacijami in aforizmi Ježka, Kovačiča, Menarta, Torkarja in Petana še posebej primerna obogatitev prireditve. Na ogled je bila še razstava izdelkov učenk dijaškega doma, dijakinje STS so izdale glasilo Preproste besede, uvodoma je sodelovala še sevnška godba, na koncu pa so zbrano množico pogostile kmetice z Blance, Vinska klet Kostanjevica. Glavna pokroviteljica prireditve je bila sevnška Kopitarna. (Foto: P. P.)

Razvojni razmislek za brezposelne

Občinski svetniki v Sevnici podprli pobudo za ustanovitev lokalnega razvojnega centra in program javnih del - Pred očmi imeli tudi tisočero brezposelnih

SEVNICA - Sevnški občinski svetniki so se na 29. redni seji seznanili s pregledom finančnega poslovanja Športne zveze in planom poslovanja za letošnje leto. Na nekaj vprašanj je odgovoril tajnik SZ Borut Bizjak. Borisu Pernovšku (SDS) je na vprašanje, zakaj za TVD Partizan Boštanj ne predvidevajo nikakršnega priliva sredstev niti za nujno vzdrževanje doma, Bizjak pojasnil, da TVD Partizan Boštanj ne more računati na denar zveze, dokler ne bo imel vodstva, ki bo znalo oživiti razne dejavnosti.

Precej bolj živahna razprava se je razvila ob pobudi za ustanovitev lokalnega pospeševalnega centra, katerega cilj bi bil po besedah direktorja KIN, d.o.o., Sevnica Kamila Krošlja bil uredničenje razvojnih potreb v luči prizadevanj za zmanjšanje brezposelnosti in odpiranja novih delovnih mest, za katera naj bi pridobili sredstva tudi od države. Svetnik Štefan Teraž (SDS) je poudaril, da bi moral občinski svet videti tudi naprej, predvsem položaj okrog 1000 brezposelnih v občini in jih spodbuditi k podjetniškemu razmiš-

ljanju. Teraž se je zavzel za projektno organiziranost centra, Jože Roštohar (ZLSD) pa je pogršel v gradivu raziskavo trga.

Jože Kunšek (SLS) je menil, da za moralno podporo ne bo težko, drugo pa je vprašanje, od kod vzeti predvidenih 12 milijonov tolarjev. Boris Pernovšek (SDS) je izrazil bojazen, da se bi ponovil Clann, Alojza Zalaška (SLS) pa je zanimalo, zakaj se ne bi povezali v Posavju. Krošelj je odgovoril, da enake aktivnosti peljejo tudi v Brežicah in Krškem ter da je

Da ne bi le občini nalagali bremen

Na osrednji prireditvi ob ivanškem občinskem prazniku podelili letošnja občinska priznanja in nagrade - Zlati grb občine Pevskemu taboru v Šentvidu pri Stični

IVANČNA GORICA - Nova organiziranost lokalne skupnosti ima več kot dvojnopolno zgodovino, zato bodo vsi tisti, ki so za obdobje prehojene poti pričakovali veliko, razočarani, zmerni optimisti pa bodo v nadaljnjem spreminjanju odnosov, zadolžitve in obveznosti, skupaj z lastno aktivnostjo doživeli ustrezen razvoj svojega kraja, je poudaril ivanški župan Jernej Lampret na slavnosti seji občinskega sveta v Ivančni Gorici, na kateri so podelili letošnje občinske nagrade in priznanja.

Ivanška občina praznuje občinski praznik 29. maja, na dan, ko je njihov rojak z Muljave, pripovednik in časnikar Josip Jurčič, prevzel odgovorno uredniško delo pri Slovenskem narodu v Mariboru po smrti Antona Tomšiča, tudi ivanškega rojaka.

Župan Lampret je izrazil pričakovanje, da bo državni zbor znal razmejiti pristojnosti med občino, upravno enoto, ministrstvi in vlado, da ne bo občina tista, ki ji nalagajo vse, pogojev za izvrševanje pa nima. "Zastavili smo si pošteno delo, ki ga znamo tudi nadaljevati. Prioriteta in potreba po novem

prostoru v osnovnih šolah, enozmenskem pouku in novem programu devetletne šole zahteva velike denarje lokalne skupnosti in države. Gradimo novo šolo v Višnji Gori; preko štiristomilijonska investicija je največja, če že ne kar prevelika za proračun, saj bo v najboljšem primeru trajala kar tri proračunska leta. Pogovori tečejo še za odkup potrebne zemljišča za novo osnovno šolo ob Šolskem centru, kjer naj bi bil edini financer Ministrstvom za šolstvo in šport," je povedal slavnostni govornik Lampret na osrednji prireditvi ob ivanškem občinskem

prazniku.

Ker je preko sto otrok ostalo pred vrati vrtca, to še dodatno povzroča nezadovoljstvo pri mladih družinah, ki se že tako soočajo zlasti s stanovanjskimi težavami. Zato bo ivanška občina v kratkem razpisala koncesijo, da bi otroke lahko sprejeli vsaj v zasebne vrtce. Pripravljene pa so že tudi idejne zasnove novega vrtca pri zdravstvenem domu. Pred podpisom je pogodba za sofinanciranje kulturnih spomenikov: cerkve na Kamnem Vrhu in Selih nad Višnjo Goro ter samostana Stična. Na področju komunalne dejavnosti so na vrhuncu pogajanja o Špajji dolini kot končni lokaciji za izgradnjo smetišča. Javno komunalno podjetje Grosuplje bo moralo kot upravljalec deponije skupaj z ivanškim občinskim svetom in županstvom ponuditi krajanom in lastnikom zemljišč ustrezno odškodnino. P. P.

Gotska prepoznavnost Šentruperta

(Nadaljevanje s 1. strani)

tegnjena do leta 2000, ko naj bi cerkev zablestela v prvotni lepoti in bi bil čas za njeno tretjo ponovno posvetitev.

Vsi posogi so bili narejeni v soglasju z zavodi za spomeniško varstvo, potem ZVNKD Novo mesto in seveda z Nadškofijskim ordinariatom v Ljubljani. Nekaj malega je pomagala družba, največ pa je bilo prispevkov občanov, tako ali drugače mislečih. Župnik Vidic se ja zahvalil za sodelovanje krajevnih skupnosti, šoli in ljudem, "kajti če ne bi bilo za menoj pripravljeno krajanov, bi bil podoben generalu brez vojske."

Župnija Šentrupert šteje 2470 ljudi; v veroučni šoli je nekaj nad

200 otrok. Kraj je demografsko ogrožen: v zadnjih 20 letih je vsako leto več pogrebov kot rojstev. Zvečina mladi še odhajajo v močnejša središča.

Dr. Marko Marin je kratko poročilo o svojem delu monografske obdelave župnijske cerkve sv. Ruperta zaključil z besedami, da se je ideja o monografiji te cerkve že dolgo rojevala, ob Zborniku leta 1993 pa se je župnik Vidic odločil, da bo poskrbel za izdajo monografije, ki bo vse dosedanje ugotovitve, resnice in zmote o gradnji tega veličastnega spomenika naše kulturne dediščine lahko kritično opredelila. Heterogene podobe te cerkve tako ne bomo več smatrali za pomanjkljivost, ampak za prednost.

Akademik dr. Emilijan Cevc je prenesel čestitke v imenu SAZU in poudaril arhitektsko izjemnost in posebnost šentrupeške cerkve, predvsem kot ene izmed petih podobnih "dvoranskih cerkva na Slovenskem"; predsednik častnega odbora Lojze Peterle je izrazil željo, da b v Šentrupertu in okolici zgradili tisto, kar je še treba zgraditi, ter izrekel priznanje in čestitke župniku Vidicu, ki je vložil veliko dela in pozornosti v obnovo cerkve. V imenu krajevnih skupnosti Šentrupert se je predsednik sveta KS, Franc Bartolj zahvalil župniku Vidicu, pohvalil pa je tudi razumvanje ravnateljice

JUBILEJNA ŠENTRUPERŠKA PENINA - S to posebno polnitvijo ob 500-letnici gotske cerkve sv. Ruperta je po sobotni slovesni akademiji presenetil prekaljeni kletar in vinogradnik Jože Freljih nadškofa dr. Suštarja, sivo eminenco vseh prireditev ob tem jubileju, Jože Zupan pa je nadškofu in tudi šentrupeškemu župniku Janezu Vidicu izročil še grafični list slikarja Janka Orača.

šentrupeške šole prof. Jožeta Zupana.

Dr. Jože Ramovš, šentrupeški rojak, ki vodi Institut dr. Antona Trstenjaka, se je spomnil nekaterih znanih prednikov. Med drugimi je omenil Jurija Slatkonjo, ki je pričel župnikovati dve leti po izgradnji cerkve, ustanovil pa je znani zbor dunajskih dečkov... Povezovalce sporeda Ramovš pa je poudaril o cerkvi, da "človek mora imeti v življenju nek svetilnik"... Šolarka Urška Ramovš pa doživlja cerkev, kot "dobro mater, ki varuje otroke".

PAVEL PERC

ZGRADILI PO 20 KM CEST LETNO

IVANČNA GORICA - Ivanška občina je doslej letno zgradila okrog 10 km lokalnih in preko 10 km krajevnih cest. Vse kaže, da bo tako tudi letos, saj z razpisom iščejo izvajalca, asfaltiranje cest v dogovoru s krajevnimi skupnostmi pa bo v mesecu avgustu. V Stični so uspešno zaključili načrtovana dela pri kanalizaciji, projektno rešujejo kanalizacijo v Šentvidu pri Stični, izgradnjo kanalizacije Škrjanče - Mleščevo pa bodo pričeli, ko bo svoj finančni delež primaknilo še Ministrstvo za okolje in prostor.

TERENSKI OGLED VINOGRADOV

TREBNJE - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba vabi vinogradnike na terenski ogled vinogradov v inž. Jožetom Maljevičem, ki bo v petek, 6. junija, in sicer ob 12.30 na Čatežu pri Ravnikarjevi zidnici, ob 15. uri na Migolski Gori v vinogradu Antona Dima in ob 17. uri v Jerengi, v Barbovem vinogradu.

25 DEL SLIKARSKE KOLONIJE - Kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijević je ob petkovi otvoritvi razstave del drugega slikarskega srečanja od 20. do 22. maja v Šentrupertu govoril o kulturni dediščini Šentruperta, in na kratko označil delo slikarjev Bodana Breznika, Janka Orača. Domna in Franceta Slane ter Veljka Tomana. Le-tega prefinjeno restavriranje poltretji meter visokega kipa sv. Ruperta, ki bo spet našel prostor v vaški kapelici, je primerjal z natančnostjo dela vrhunškega kirurga. Na posnetku: akademski slikar in restavrador - specialist Veljko Toman govori o svojem delu. (Foto: P. P.)

Trebanjske iveri

MARTIN KRPAN - Lanskoletno zanimivo tekmovalstvo za naslov novodobnega Martina Krpana, torej najmočnejšega Slovenca, je v Portorožu vso slavo prineslo Janezu Blažiču iz Medvedjega Sela. Janez je na sobotnih kvalifikacijah v Novem mestu za finalno prireditev, ki bo septembra v Velenju, spet ugnal hudo konkurenco. Če se želi v najboljšo deseterico slovenskih Krpanov v finalu prebiti še kdo izmed Trebanjcev, ima še priložnost v nedeljo, 15. junija, ob 15. uri v trebanjskem parku pred občino dokazati v okviru prireditve Iz trebanjskega koša, da je kos koblic (za razliko od Levstikovoga Krpana bo tokrat žival le lesena), natovorjeni s soljo, in po prebrisanosti tudi kakšnemu novodobnemu "presvitemu cesarju". Prijave zbirata Dušan Mežnaršič in Lojze Podboj - Slavc...

KAMERA ODKRIVA - Ob petkovi otvoritvi razstave uglednih slikarjev v šentrupeški šoli sta za primerno kulturno raven prispevala pomembne delež trebanjski oktet Lipa, in pianistka Damjana Zupan. Organizatorju slikarske kolonije Jožetu Zupanu je kar nekaj časa z roko "signaliziral" gospod s spremstvom, ki je nekoliko zakasnil. Ko mu je Zupan dal mikrofona, se je predstavil kot Lojze Deželak, generalni direktor Kolinske. Povedal je, da je še kot partijski sekretar rad zajahal v Šentrupert na pomenek in kozarček v klet k župniku Janezu Vidicu in da ne pozna človeka, ki bi se bolj boril za življenje kot on. Deželak (na desni) je izročil Vidicu darilo, obljubil pa je, da bo Kolinska odkupila eno sliko. (Foto: P. P.)

Sevnški paberki

LE SEVNŠKI TAJNIK - Direktor sevnškega podjetja KIN Kamil Krošelj je sevnškim občinskim svetnikom potožil, da je sklical vse predsednike in tajnike krajevnih skupnosti v občini, da bi jih seznanil s pobudo za ustanovitev lokalnega pospeševalnega centra, odzval pa se je le sevnški tajnik. Krošelj je menil, da je bolje zdaj nehati s takim poskusom, če bo takšen odnos ljudi.

PRVI IN ZASLUŽNI - Po besedah mag. Andreja Kovača iz sevnške upravne enote še nobena občina v Sloveniji (razen sevnške) ne ve, koliko zemljišč ima v lasti po veljavni zakonodaji. Kovač pravi, da je to tudi zasluga šefa geodetske uprave, ki naj bi ga hoteli "odstreliti" nekateri v bivši sevnški občinski skupščini, pravnik občine Petra Pozderec pa je pohvalila profesionalen odnos tistega Kovača in inž. Jožeta Kolarja, tudi iz Upravne enote Sevnica, ki sta bila poprej zaposlena v tej občini...

DRUGA OTVORITEV - Na Senovem bodo v petek popoldne odprli cesto. Domačini in drugi še zdaj ne verjamejo, da otvoritev sploh bo. Enkrat, bilo je pred volitvami, so namreč že z velikim pompom napovedali otvoritev prav te ceste, vendar so tik pred zdajci otvoritev tudi uradno odpovedali.

OBČINSKO "PRESERAVANJE IN SRANJE" - Razpravljalci v občinskem svetu, nekateri pač, v svojih razpravah govorijo o laganju, o "zajebavanju", o "preseravanju". Sicer gre svet Krčanom po malem že na živce in pravijo, da je sam "eno veliko sranje".

NA KOMISIJI IN SPET IN SPET - Krški občinski svet ima različne odbore in komisije, ki so jih ustanovili zato, da bi že te ustanove kaj naredile pred sejo sveta. Nekateri odbori in komisije se sestajajo, vendar je tako, kakor da se ne bi. saj njihovi člani vse še enkrat znova premeljejo na sejah sveta. Odbori za okras, torej.

IZZIVANJE? - Krški občinski svet bo imel jutri svečano sejo na Senovem. Krajani nestrno pričakujejo udeležence tega dogodka, zlasti občinarje. Vsekakor se obeta zanimivost. Seja bo namreč na Senovem, Senovo pa slovi kot prestolnica bodoče občine Senovo, ki se bo odcepila od občine Krško.

HARMONIKARSKI PIKNIK

KOPRIVNICA - Toni Sotošek, priznani harmonikar iz Koprivnice, bo organiziral 14. junija ob 14. uri že tretjič zapored harmonikarski piknik na Vertovškovi turistični kmetiji v Koprivnici. Nastopili bodo učenci harmonikarske šole Tonija Sotoška, folkoristi in drugi, napovedujejo tudi ansambel Lojzeta Slaka. Na glasbenem shodu bodo nekateri izdelovalci harmonik pokazali svoje instrumente.

Novo v Brežicah

MEDIJ - Med ljudmi na Bizeljskem in tudi drugod po občini kroži nekaj spetih listov. Po vsem sodč, gre za nekakšen časopis, saj prva stran papirjev prinaša dva napisa, in sicer Bizeljski škrtar in april-maj 1997. Kateri intelektualni trust ga izdaja in kje glasilo izhaja, ne piše nikjer, vsekakor pa je iz prispevkov razvidno, da izdajatelj tega medija ne prebavlja predsednika Slovenije, predsednika KS Bizeljsko in krajevnega samoprispevka. Mogoče o poreklu Bizeljskega škrtara dovolj pove reklama v tem časopisu, in sicer reklama za "Demokracijo Tehnik slovenske pomladi".

PROTI - Medtem ko so včasih pred različnimi javnimi glasovanji, npr. pred volitvami, delili ljudstvu nauke župniki s prižnice, so pred tokratnim glasovanjem o občinskem samoprispevku dajali navodila drugi in na drugačen način. Ponekod na kranjski strani občine Brežice so politični voditelji dali nositi po hišah listke, na katerih je pisalo, naj ljudje glasujejo proti samoprispevku. Ti voditelji so delali nekako tako kot recimo partizanski komisarji. - Praksa iz obdobja 1941 do 1945, torej iz časa, ki ga brežiški kranjski protireferendumski voditelji omenjajo z gnusom.

TIHOTAPSTVO - Sporazum o maloobmejnem prometu med Slovenijo in Hrvaško je zelo koristen. Tako pravijo na občini v Brežicah in v ministrstvih v Ljubljani. Strinjajo se tudi po vaseh na obeh straneh meje. Od tam že zdaj prepeljejo "na šverc" veliko vsega v obe smeri, po ratifikaciji sporazuma bodo še več. Tako bodo visoko dejanje obeh parlamentov, ratifikacijo, občutili tudi čisto navadni slovenski in hrvaški voli in pujski.

POGOVOR Z DR. SREČKOM BERGANTOM

BREŽICE - Knjižnica Brežice vabi v torek, 10. junija, ob 18. uri v svoje prostore na razgovor z junjskim gostom dr. Srečkom Bergantom, kemikom, supermaratoncem in avtorjem knjig Polnokrvnost - nov pojem in Z morjem v sebi. Pogovor bo vodil Drago Pirman.

Krško v mednarodni informacijski mreži

Prenovljen center

KRŠKO - Na območju uprave za obrambo Krško bo v oktobru potekala štabna vaja "Železniška nesreča". V njej bodo preizkusili in utrdili pripravljenost enot in štabov civilne zaščite iz Posavja. V načrtu je tudi vseslovenska vaja Klor 97, vendar točnega

• **V upravi za obrambo so dobro pripravljeni za morebitne naravne in druge nesreče. Regijske enote, ki bi jih mobilizirali v takih primerih, so trenutno popolnoma 99-odstotno ter usposobljene za delovanje. Pripadniki civilne zaščite imajo za seboj že več priprav v izobraževalnem središču na Igu.**

dogovora o njeni izvedbi še ni, saj je zanjo potrebno soglasje županov občin Brežice, Krško in Sevnica ter firme Ibec Videm Krško. Informacijo o vajah s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so sporočili na nedavni tiskovni konferenci krške uprave za obrambo. V okviru uprave za obrambo

Damjan Lah

bo Krško, katere direktor je Damjan Lah, deluje regijski center za obveščanje. V zadnjem obdobju so ga prenovili in usposobili za uspešno vključevanje v državno ter s tem posredno v mednarodno informacijsko omrežje za javno alarmiranje. Kot je poudaril direktor Lah, center za obveščanje sprejema tudi klice na enotno številko 112, tj. pozive, ki so v preteklosti veljali telefonskim številkam 985 - centru za obveščanje, 93 - gasilcem in 94 - reševalcem. Omenjene tri številke bodo veljale, kot je spomnil, le še nekaj časa. L. M.

200 LET ČATEŠKIH TOPLIC - V Osnovni šoli Brežice so 29. maja predstavili projekt 200 let Čateških toplic. Projekt je nastal v sodelovanju učiteljev in učencev šole ter Term Čatež in Občinske turistične zveze Brežice. "Bila je volja, in kjer je volja, je tudi pot," je v nagovoru na sklepni slovesnosti v brežiški šoli dejala ravnateljica Milena Jesenko. Predstavitev, zaključna prireditev iz sklopa Majski popoldnevi, je bila dobro obiskana, medtem ko je bilo na drugih prireditvah manj ljudi. Po besedah Marinke Lubšina-Novak, pomočnice ravnateljice šole, bi si včasih želeli več obiska. Na sliki (z leve): ravnateljica Milena Jesenko in Borut Mokrovič, direktor Term Čatež. V ozadju šolski pevski zbor. (Foto: Rožman)

Lažje na Hrvaško in v Slovenijo

Podpisali sporazum o maloobmejnem prometu in sodelovanju med Slovenijo in Hrvaško - Podlaga za gospodarsko sodelovanje - Cariniki izražajo pomisleke

ČATEŽ OB SAVI - Ministrstvi za zunanje zadeve Slovenije in Hrvaške sta po 5 letih napornega usklajevanja stališč nedavno podpisali sporazum o maloobmejnem prometu in sodelovanju med državama. Če bo šlo vse po pričakovanjih, ga bosta v naslednjih dveh mesecih ratificarala parlamenta obeh držav in bo s tem začel veljati.

Sporazum, o katerem sta na Čatežu ob Savi nedavno govorila Andrej Žlebnik, predstavnik ministrstva za zunanje zadeve, in Magda Slapar iz ministrstva za notranje zadeve, bo zelo olajšal prehajanje meje, kar naj bi občutili kmetje-dvlastniki iz obeh držav, turisti, ki se bodo z izdano turistično dovolilnico lahko povsem svobodno gibali v določenih turističnih območjih, in drugi. Po uveljavitvi sporazuma bodo v Sloveniji odprli 27 novih maloobmejnih prehodov.

Dokument prinaša številne carinske olajšave in bi bil lahko dober temelj za bodoče gospodarsko sodelovanje Hrvaške in Slovenije. Kot so tudi menili na nedavnem čateškem sestanku, bi lahko na podlagi sporazuma lahko prišlo tudi do dogovora o svobodni trgovini.

V Brežicah ugodno ocenjujejo podpis sporazuma in so prepričani, da se bo mogoče prav zaradi njega pomaknila "trda" evropska meja iz Posavja bolj na Balkan. Prav zato, ker bo sporazum omo-

gočil precej svobodno prehajanje slovenske južne meje, nanj zaskrbljeno gledajo cariniki. Na sestanku so zato izrazili pomisleke nad dejstvom, da je sporazum

• **Sprostitev maloobmejnega prometa, ki jo pomeni sporazum, so Prebivalci v Posavju dolgo pričakovali. Državna meja je namreč čez noč pretrgala številne vezi med prebivalci z obeh strani sedanje meje.**

o maloobmejnem sodelovanju s Hrvaško liberalnejši od podobnih sporazumov s severnimi soseda-

NARODNO VESELJE IN DANCE PARTY

KRŠKO - V soboto, 7. junija, ob 20. uri bo v Krškem na Štadionu Matije Gubca veselica z naslovom Narodno veselje, kjer bo nastopal Toni Sotošek z gosti, v nedeljo ob 17. uri pa bo na istem prizorišču Dance party.

Metalnasen tudi v ugledni družbi

Senovško kovinskopredelovalno podjetje naredilo žerjav za Luko Koper - Pomemben podpis pogodbe o dolgoletnem sodelovanju s firmo Liebherr - Stečajna upraviteljica ne nagaja

SENOVO - Potem ko je tukajšnja Metalna zašla pred leti v težave in je končala v stečaju, na Senovem zdaj začena novo poslovno pot tovarna Metalnasen, d.o.o. V teh dneh vozijo iz tovarne sestavne dele velikega žerjava za Luko Koper. To je precejšen dosežek podjetja, še več pa obeta dejstvo, da se v Metalnasen vračajo nekdanji poslovni partnerji.

"Omenjeni žerjav, s katerim se pojavljamo kot poddobavitelj nemške družbe, je pomembna zadeva. Pomembnejše pa se nam zdi, da smo podpisali pogodbo o dolgoletnem sodelovanju s firmo Liebherr. Ta je bila včasih partner Metalne Senovo in sodelovanje z njo je zaposlovalo tudi po 80 odst. zmogljivosti senovške tovarne. Po triletni prekinitvi poslovnih stikov bomo začeli v teh dneh delati ponovno za firmo Liebherr, ki v svetu na svojem področju velja za zelo ugledno," je povedal Marjan Simončič, direktor družbe Metalnasen. Z naročili za Liebherrbo tovarna zaposlila četrtno zmogljivosti, kar je v danih razmerah veliko.

Metalnasen posluje od začetka letošnjega leta, s tem da je s pogodbo z Metalno TGS v stečaju najela prostore in stroje nekdanje Metalne. Potem ko je Metalnasen začela poslovati s 45 delavci, jih sedaj zaposluje 80 za določen čas in ob teh še približno 10 pogodbeno. Dejstvo je, da s podjetjem sodelujejo tudi kooperanti s tega območja, kar pomeni, da Metalnasen reže kruh precejšnjemu številu domačinov iz gospodarsko širane senovške doline.

Kot je povedal Simončič, razmišljajo o tem, da bi izmed sedanjih zaposlenih kmalu zaposlili 50 do 60 delavcev za nedoločen čas. "Čeprav bi to storili, ne vidimo možnosti, da bi nam država pomagala pri tem koraku s svojim denarjem. To je pomanjkljivost, saj delovanje naše tovarne v sedanjih razmerah veliko pomeni za te kraje. Kaže, da bi bilo bolje, ko bi v preteklosti delavci takratne Metalne končali na zavodu za zaposlovanje in bi jih zdaj mi vzeli v službo kot nezaposlene. V našem primeru ni bilo tako, zato me čudi tako obnašanje države."

NOV TURISTIČNI ZNAK

SENOVO - V petek, 6. junija, ob 15. uri bo na Senovem otvoritev ceste skozi Senovo, ob 16. uri pa bo v Domu 14. divizije slavnostna seja občinskega sveta občine Krško, posvečena občinskemu prazniku. Ob tej priložnosti ba predstavljeno turistični znak občine Krško.

mi. Cariniki so prepričani, da razmere južno od Slovenije na tleh nekdanje Jugoslavije še niso zrele za uvedbo tako prepustne slovensko-hrvaške meje.

Že na omenjeni predstavitvi na Čatežu, ki jo je sklical brežiški župan, so Brežice naštele nekaj pomanjkljivosti dokumenta. Ker bo odzivov, podobnih brežiškemu, najbrž še več, se obeta dosti dela tudi stalni mešani komisiji, ki jo ustanavlja sporazum.

M. LUZAR

KMEČKA DELA IN JEDI

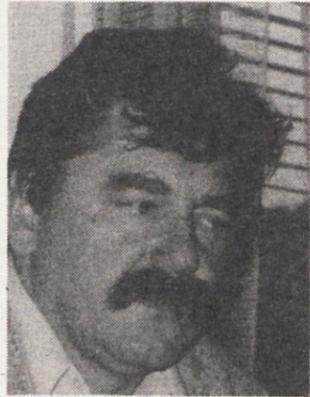
KRŠKO - Društvo kmetič Krško pripravlja za petek, 6. junija, ob 11. uri v Kulturnem domu v Krškem razstavo s prikazom kmečkih del in kuhinjske. Razstava bo na ogled do nedelje, vsak dan od 9. do 20. ure.

ROCK KONCERT IN PLESNA REVILJA

KRŠKO - V petek, 6. junija, bo sta v Krškem v okviru praznika občine dve plesno-glasbeni prireditvi. Ob 18. uri bo na Štadionu Matije Gubca rock koncert Krška noč 97, ob 19.30 pa bo v kulturnem domu občinska revija plesnih skupin.

• **Metalnasen ima 12 lastnikov, od katerih jih je 8 domačinov s 56-odst. deležem, 4 so tuji s 44-odst. deležem. Podjetje ima za letošnje leto sklenjenih za okrog 3 milijone mark pogodb.**

Po Simončičevih besedah Metalnasen kot mnoga druga podjetja občuti, da Slovenija še ni sprejela državnega proračuna. Zaradi nesprejetja se namreč z ministr-

Marjan Simončič

stvi in drugimi ustanovami težko pogovarjajo o posojilih in drugih denarnih zadevah.

Marjan Simončič je povedal, da najemna pogodba z Metalno TGS v stečaju omogoča podjetju Metalnasen v nekaterih pogledih nemoteno delovanje. "Dozdaj še niso prodali nobenih pomembnih osnovnih sredstev. Iz tega se vidi

LDS ne nagaja, ampak želi pojasnila

Odziv svetnikov LDS

KRŠKO - Svetniška skupina LDS v občinskem svetu Krško je na nedavni tiskovni konferenci, ki jo je sklical v odgovor na zapis v Delu "Krščanski demokrati obsojajo druge svetnike", nanizala vrsto stališč in pripomb v zvezi z ravnanjem krščanskih demokratov ter delovanjem občinskega sveta in občinske uprave v Krškem.

LDS je zavrnila trditve o tem, da naj bi kot stranka doslej nagajala in zavirala normalno delovanje občinskega sveta in občine; med drugim naj bi bili v LDS sokrivi za nesprejetje občinskega proračuna. Skupina LDS je zadržila, da župan Danilo Siter krški proračunski denar deli drugače od dogovora. "Župan Danilo Siter in zdaj že odstavljeni tajnik Vinko Bah sta občinski svet pripeljala v položaj, da ni hotel sprejeti zaključnega računa za leto 1995. Od zahtev občinskega sveta po obrazložitvi neizvrševanja proračuna pa nista izpolnila niti ene." Po trditvah svetnikov LDS ni bil sprejet rebalans proračuna za leto 1996. Zaradi vsega tega LDS pričakuje in zahteva od župana natančno obrazložitev zaključnega računa za leto 1996 in za leto poprej. Svetniki LDS bodo voljni razpravljati o proračunu za leto 1997 šele potem, ko bo župan pripravljen pojasniti delovanje proračuna v preteklem obdobju.

V LDS vztrajajo na stališču, da Vinko Bah ne more biti več tajnik občine, češ da so sklepi o razrešitvi tajnika podpisani z večino glasov in še tajno izglasovani v svetu. LDS zatrjuje, da župan ne spoštuje občinskega statuta. "Če lo več, ko skušamo svetniki opraviti statutarne obveze, nas pri tem ovira in žaljivo ignorira. Sicer pa računa na plodno sodelovanje in razumevanje." Svetniki LDS županu očitajo tudi, da nima razvojnega zamisli za občino Krško.

Na omenjeni tiskovni konferenci so svetniki LDS izpostavili tudi v Krškem odprto vprašanje v zvezi z delovanjem sklada stavbnih zemljišč. Ta sklad, ki ga polni nuklearna, naj bi po mnenju LDS deloval razmeroma samostojno, kar bi prispevalo k preglednosti finančnih tokov v krški občini.

L. M.

PRISEGA IN RAZSTAVA

CERKLJE OB KRKI - Jutri ob 16. uri bodo v Vojašnici Cerklje ob Krki svečano prisegli vojaki 2. pehotnega bataljona. V kulturnem programu bo sodeloval Pihalni orkester Loče. Pred prisego bo ob 15. uri pred galerijo vojašnice otvoritev razstave akad. slikarja prof. Miroslava Kuglerja.

Na počitnicah med konji in s čopičem

Zevnikova kmetija

ČATEŽ OB SAVI - Na Zevnikovi turistični kmetiji na Čatežu ob Savi je bilo minuli konec tedna 30 otrok, ki jih je tja na tridnevne počitnice pripeljal Center za socialno delo Krško. Elka in Tone Zevnik, lastnika turistične kmetije, sicer že daljši čas organizirata na domačiji počitnice za otroke. Doslej sta izpeljala zimske in prvomajske in vsakič se je končalo z dobro udeležbo. "Organiziramo tečaje jahanja, ogled Brežic, obisk bližnjega Svetega Vida in likovno delavnico za slikarje in kiparje in seveda kopanje v bližnjih čateških toplicah. Tistim, ki so prišli na počitnice, ni bilo dolgčas. Nekateri, ki so bili pri nas pozimi, so se že vrnili za 1. maj," sta povedala Zevnikova.

Kot sta povedala Zevnikova, se kmetija usmerja v mladinski turizem. Pripravljena je na šole v naravi, mladinske taborne in podobne zadeve. Počitnice na kmetiji se neka-ko vrtijo okrog konj, vendar želi kmetija po Tonetovih besedah ponuditi več od običajne zabave na konjskem hrbtu. Elkin poklic vzgojiteljica zato pride zelo prav, da mladim počitničarjem ni dolgčas v že omenjeni likovni delavnici in tudi drugače, ko niso s konji. "Za poletje pripravljamo vožnjo turistov z lojtrskim vozom po okoličici Čateža," je povedal Tone.

L. M.

Tone (levo) in Elka Zevnik

ČISTILI BODO KRKO

KOSTANJEVICA - V soboto, 7. junija, ob 10. uri bo v okviru ekološke akcije čiščenja Krke na odseku okoli kostanjeviškega otoka akcija, ki se je bo udeležilo 30 potapljačev iz potapljaških društev iz Maribora, Novega mesta, Semiča in Krškega, sodelovali bodo tudi člani rodu Sivi dim iz Krškega in člani ribiške družine Kostanjevica. Vabljeni, da se v akcijo v čim večjem številu vključite tudi domačini. V primeru slabega vremena ali slabe vidljivosti v Krki bo akcija prestavljena.

Melamin misli na okoje in ljudi

V kočevskem Melaminu veliko denarja za okolje prijaznejše naložbe - Kmalu tudi lastna biološka čistilna naprava - Med prvimi, ki se potegujejo za pridobitev ISO 14000

KOČEVJE - Po pridobitvi certifikata kakovosti švicarske družbe SQS ISO 9000 leta 1994 so se v kočevski kemični tovarni Melamin lotili priprav na certifikat ISO 14000. S tem so postali eno prvih kemičnih podjetij v Sloveniji, v katerem so začeli postopek za pridobitev tega certifikata, ki ureja kakovost na področju kemije oziroma ekologije.

Od leta 1991 do danes so v Melaminu že veliko naredili, da bi bili s svojim obstojem in proizvodnjo domala v samem središču Kočevja sprijaznejši do okolja in ljudi, ki so ponavadi do kemičnih tovarn precej nezaupljivi. Poleg vlaganj v ekološke investicije v podjetju uvajajo okolju sprejemljivejšo proizvodnjo tudi s t.i. politiko okolja, ki ne le da obvezuje vseh 250 zaposlenih, da odgovorno ravna s kemikalijami, ampak pomeni tudi, da razvojni inženirji ves čas iščejo možnosti, da bi v kar največji meri uporabili številne stranske produkte Melaminovih glavnih proizvodnih programov v krogu lastne proizvodnje. Tako so uspešno odpravili večji del težav z odpadki, ki jih sedaj prečistijo in ponovno uporabijo v proizvodnji. Še neresen problem prekomerne obremenjenosti odpadnih voda s formaldehidi pa za zdaj rešujejo tako, da jo skušajo zmanjševati s prilagajanjem proizvodnje analizam, ki jih opravljajo vsaki dve uri.

Ker je obstoječa čistilna naprava

va v Kočevju premajhna in ker vsaj za zdaj ne kaže, da bo Kočevje kmalu dobilo novo napravo, ki bi zadostovala vsem potrebam, tako

• Celotna investicija je vredna 1,6 milijona mark; prispevala pa bo ne le da bo proizvodnja bolj ekonomična in izdelki boljši, ampak tudi, da tovarna ekološko sprejemljivejša. To pa je tudi Melaminov cilj vlaganj v okolju prijaznejše naložbe, za katere so lani namenili 5,6 odstotka prihodkov iz rednega poslovanja oziroma v zadnjih petih letih nekaj maj kot 8 odstotkov bruto prodaje enega leta. Z dokončanjem te njihove največje investicije bodo za ekološke investicije porabili skupno preko 2,5 milijona mark.

da bi lahko bakterije tudi formaldehide predelale v neškodljive snovi, so se v Melaminu začeli pripravljati na gradnjo lastne biološke čistilne naprave. Za pripravo dokumentacije zanjo so

letos namenili preko 7 milijonov tolarjev, v naslednjem letu pa naj bi bila čistilna naprava končana. Njihova največja investicija v ekologijo letos pa bo nadaljevanje lani začelih vlaganj v avtomatizacijo še preostlih dveh od skupaj štirih reaktorjev, ki bodo v prihodnosti v celoti računalniško vodeni.

M. LESKOVŠEK-SVETE

DOLENJSKI LIST

ZBRALI 2951 KUBIKOV ODPADKOV

SEVNICA - Med letošnjo akcijo čiščenja vodotokov in odvoza kosovnega materiala v sevniški občini od 21. aprila do 25. maja so sodelovali poleg občanov še učenci in učitelji sevniške osnovne šole Sava Kladnika, ribiči, lovci in planinci. Daleč največ so naložili in odpeljali kovinskega materiala (2020 m³), ostalega kosovnega materiala je bilo 864 m³, pri čiščenju strug rek, potokov in gozdov pa so napolnili za 67 kubičnih metrov smeti. Občinska redarska služba komunalnega nadzora ugotavlja, da so deponije kosovnega odpadka preštevile, zato naj bi krajevne skupnosti za naslednja leta predlagale manjše število teh lokacij. Nekateri občani pa otežujejo dobro zamišljeno akcijo s tem, da še kar naprej odlagajo tovrstni odpadki kljub obvestilu, da je akcija pobiranja in odvoza kosovnih odpadkov končana.

POSLOVNO SREČANJE

NOVO MESTO - Območna gospodarska zbornica Novo mesto vabi podjetnike iz Dolenjske in Bele krajine, da se ji pridružijo na poslovnem srečanju podjetij Unsko - Sanskega kantona s podjetji iz Slovenije, Avstrijske Koroške, Štajerske, Furlanije - Julijske krajine in Veneta, ki bo na Bledu v hotelu Astoria od 16. do 17. junija. Vse podrobnosti v zvezi s srečanjem lahko zveste na območni gospodarski zbornici Novo mesto (Cvelbar).

PET ZVEZDIC ŠT. 6

LJUBLJANA - Junjska številka revije za umetnost kuhanja in uživanja ob hrani in pijači ob svojih običajnih odličnih, tek vzbujajočih fotografskih prispevkih prinaša članke o jedilnikih varovalne prehrane, rezultatih porote "Pet zvezdic", ki je kot odlično slovensko gostišče izbrala gostilno Rajska ptica na Brezju pri Lipoglavu, o svojih sladoleh, o samostanki kuhinji idr.

Svetniki podprli pogum rešitelja

IMP Livar poudarja, da ne zanemarija ekologije in da bodo filtri v bivšem črnomaljskem Beltu začeli čistiti še letos - Zakaj ni bilo pritožb, ko je onesnaževal Belt?

ČRNO MELJ - Tehnični direktor Livarja iz Ivančne Gorice Alojz Kozan je pretekli četrtek, torej prav na dan, ko je zasedal črnomaljski občinski svet, odgovoril na dopis črnomaljskega župana Andreja Fabjana. V njem župan obvešča podjetje o nevarnem bivanju v okolici livarne bivšega Belta, ki je sedaj v lasti Livarja, ter o zahtevah občanov, da podjetje prijavijo inšpekcijskim službam. V Livarju so želeli, da svetniki razpravljajo o gradivu, čeprav so ga dobili šele ob začetku seje.

Alojz Kozan pravi, da so si na ekološkem področju na prvo mesto postavili nalogo, da uredijo kupolne peči tako, da bo njihovo delovanje sprejemljivo za okolje in v skladu z okoljevarstvenimi predpisi. Zato so se odločili za nabavo filtrnega sistema za filtracijo dima iz kupolke po postopku suhega filtriranja. Filtri, ki so jih uvozili iz Nemčije, so že v Črnomlju. Dela so priglasili, sedaj pa opravljajo investicijsko-tehnična dela, ki so potrebna za postavitev filtrov. Dela bodo končali v letošnjem letu, poleg sanacije kupolnih peči pa trenutno urejajo tudi formarsko linijo disamat, ki jo bodo uporabljali za izdelovanje ulitkov za Danfoss Compressors.

Tehnični direktor Kozan nadalje piše, da je, kljub temu da si Livar močno prizadeva vzpostaviti normalne proizvodne razmere in zapolniti zmogljivosti ter da je lastnik bivšega Belta šele pet mesecev, že prejel od Črnomaljskega ekološko grajo kopino, bil kritiziran v medijih, pred dnevi pa je dobil še županov dopis. Zato pravi, da se sprašuje, ali sploh

obstaja interes, da bi oživili bivši Belt, saj niso prejeli za ta namen predvidenega denarja niti ne vidijo pripravljenosti, da bi oživili proizvodnjo. Pravi, da pri reševanju težav ni opaziti strpnosti, am-

• V razpravi je svetnik Jani Stepan dejal, da IMP Livar ni dobil kopine (ker je letos sploh niso podelili) prav zato, da bi spodbudno vplivali na reševanje njegovih težav. Anton Škof pa je podprl umirjeno reševanje problemov v nekdanjem Beltu. Apeliral je na občinsko upravo, naj strpno pomaga Livarju pri odstranitvi deponije na tovarniškem dvorišču, ki je ekološka bomba, a zanjo IMP Livar ni kriv, ampak je dediščina iz preteklosti. Svetniki so sprejeli tudi sklep, da podpirajo IMP Livar in njegov pogum, da je šel reševati bolnika, kakršen je bil Belt.

pak se povečujejo pritiski nanje. Nekdanji Belt trenutno dela samo s četrtno zmogljivosti. Sprašuje pa se, zakaj okolica ni ukrepala prej, ko je Belt delal s polno

zmogljivostjo brez filtrov, prav tako pa je obratovala težka linija na bazi furanskih peskov.

M. B.-J.

DA BO ODLOČITEV LAŽJA

okna od 9. do 21. junija

notranja in vhodna vrata

8%-17%

8%-14%

POPUST

-brezplačen prevoz za nakup nad 100.000 SIT
-organiziran servis in montaža
-garancija 2 leti, za steklo 5 let
-svetovanje

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA, tel.: 064/61-30, fax: 064/634-261

JELOVICA: NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel.: fax: 068/323-444
METLIKA, Cesta XV brigade, tel.: 068/58-716
BREŽICE, Aškerčeva 1, tel.: fax: 0608/62-926

JAKAELEKTRO Radeče
BAVEX Trebnje
KERA TRADE Zagorje ob Savi
MK TRGOIMPEX Kočevje

PREDSTAVILI FRANŠIZING - Mag. Dejan Turk, vodja oddelka za franšizo pri podjetju McDonald's Slovenija (desno), je ta sistem sodelovanja med podjetjem McDonald's in samostojnim podjetnikom predstavil skupini novomeških podjetnikov, ki se potegujejo za franšizo v bodoči novomeški restavraciji. Izkušnje pri poslovanju na tak način jim je posredoval tudi eden od dveh slovenskih franšizojemalcev Matjaž Plaustiner, ki upravlja McDonaldovo restavracijo v Čopovi ulici v Ljubljani. (Foto: I. V.)

McDonaldovi hamburgerji kmalu tudi v Novem mestu

Podjetje McDonald's Slovenija namerava odpreti restavracijo v Novem mestu - Išče franšizojemalca

NOVO MESTO - Podjetje McDonald's Slovenija se resno pripravlja, da bi mrežo slovitih restavracij hitro pripravljene hrane, ki je posebej priljubljena predvsem med mladimi, razširila najprej z restavracijo v Novem mestu, kasneje pa tudi drugod po Dolenjskem. V četrtek, 29. maja, je tako podjetje McDonald's Slovenija v Kulturnem centru Janeza Trdine pripravilo predstavitev sistema franšizinga, ki so se je udeležili potencialni franšizojemalci iz novomeškega območja.

Kot je povedal mag. Dejan Turk, vodja oddelka za franšizo pri podjetju McDonald's Slovenija, nameravajo v kratkem izbrati mesto, kjer naj bi v Novem mestu uredili svojo restavracijo. Po sistemu franšizinga naj bi podjetje McDonald's kupilo prostor, izbrani samostojni podjetnik pa naj bi prostor opremil. Kot je razložil mag. Turk, je izbor franšizojemalca strog, franšizing pa temelji na dolgoročnem sodelovanju - franšizojemalci si pridobi pravico do uporabe blagovne znamke, znanja, izkušenj in strokovne pomoči podjetja McDonald's, izpolnjevati pa mora

zelo stroge norme kakovosti in podjetju McDonald's plačevati določen delež od prometa. Usposabljanje franšizojemalca

• McDonaldova veriga restavracij s hitro hrano se je začela v Kaliforniji, kjer sta brata Mac in Dick McDonald odprla ob cesti restavracijo, katere uspeh je temeljil na dobri in hitri postrežbi množice gostov s hitro pripravljeno hrano po nizkih cenah. Njuna ideja je bila vseč Rayu Krocu, ki je z njima sklenil pogodbo in uporabil tako njun način pripravi in postrežbi hrane ter prevzel celo njuno ime, leta 1955 pa v Des Plainesu v Illinoisu odprl McDonald's restavracijo, prvo v verigi danes skupaj že 21.022 takih restavracij v 101 državi sveta. V Sloveniji trenutno delujejo štiri McDonaldove restavracije v Ljubljani, dve v Mariboru in po ena v Celju, Domžalah in v Velenju.

traja približno eno leto, čež približno toliko časa pa naj bi McDonaldovo restavracijo odprli tudi v Novem mestu. I. V.

Skočite na vlak podjetništva z diplomom Visoke šole za podjetništvo!

Visoka šola za podjetništvo

Pokličite: tel.: 066 747 351 - Visoka šola za podjetništvo, Senčna pot 10, Portorož, tel.: 061 1881 327, 1687 002 - GEA College, d.d. Dunajska 156, Ljubljana

Posljite mi predstavitevno gradivo!

Ime in priimek _____

Naslov _____

Podjetje _____

Telefon _____

GEA COLLEGE VISOKA STROKOVNA ŠOLA ZA PODJETNIŠTVO

Internet: <http://www.vssp.gea-college.si>

KEKO, tovarna keramičnih kondenzatorjev, d.d., v stečaju, Grajski trg št. 15, 8360 Žužemberk razpisuje

JAVNO ZBIRANJE PONUDB

za trajno hranjenje arhiva

Količina arhivskega materiala je cca 12 - 15 m³. Interesenti se v pogodbi zavežejo za hranjenje arhiva v skladu z zakonom in da bodo dajali podatke iz arhiva, predvsem podatke za delavce ob odhodu v pokoj.

Ogled je možen vsak torek in četrtek od 14. - 16. ure.

Prednost pri prevzemu bo imel ponudnik, ki bo ponudil najnižjo vrednost, nudil najboljšo zagotovilo za strokovno hrambo in dokazal najboljšo boniteto.

Stečajni upravitelj lahko zahteva še dodatna dokazila oz. jamstva in ni dolžan skleniti pogodbe z nobenim od ponudnikov.

Interesenti morajo svoje ponudbe oddati ali poslati do 13. 6. 1997 v zaprti ovojnici - s pripisom »za zbiranje ponudb«.

Kmečki praznik v znamenju iger

Govedorejsko društvo Mirna Peč v nedeljo pripravilo kmečke igre - Novomeška ekipa gre na državno tekmovanje - Predsednik Kastelic: "Država premalo spodbuja kmetijstvo!"

MIRNA PEČ - Da kmetje poleg dela potrebujejo tudi sprostitvev in zabavo, je bilo vidno v nedeljo, 1. junija, ko se je popoldne na igrišču pred mirnopoškovo osnovno šolo zbrala množica ljudi in si ogledala kmečke igre. Te tradicionalno pripravljajo sedem let staro Govedorejsko društvo Mirna Peč. Letos se je pomerilo šest ekip kmečke mladine: iz Straže, Škocjana, Srednje kmetijske šole Grm, Novega mesta, Trebnjega in Mirne Peči. Najbolj so se izkazali Novomeščani, ki bodo čez dober mesec dne udeleženci državnega tekmovanja. Priridev, na kateri je za dobro voljo skrbel ansambel Rubin, je vodil Janez Bratkovič.

Kmečki praznik v Mirni Peči je že na samem začetku zadihal po etnološko kmečkem, saj se je vseh šest ekip na igrišču pripeljalo na okrašenih kmečkih vozovih. Mladi kmetje so se nato pomerili v petih igrah: v ročni košnji s koso, grabljenju, žaganju in "spajšanu" hloda, prenašanju bal ter s prikazom podoknice. O zmagovalcu je odločalo vlečenje vrvi in tako je škocjanska ekipa pristala na dru-

• Inž. Kastelic je dejal, da je tudi pri mirnopoških kmetih zaznati strah pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo. "In to upravičeno. Glede pridonosti in znanja ji bomo že kos, kako bo glede posestvene strukture, pa je vprašanje. Liberalizacija je privedla do tega, da gojimo le še tiste kulture, ki se izplačajo, na primer koruzo. Država bi morala za kmetijstvo nameniti še enkrat več denarja kot sedaj. Obenem pa še želi, da bi kmetje skrbeli za pokrajino, da bi se ohranile njene lepote. Toda ne gre, da bi kosil vsako mejo," je dejal.

gem mestu. Tretji so bili domačini, nato iz Srednje kmetijske šole Grm, Straže in Trebnjega. Poleg kmečkega praznika z ig-

rami Govedorejsko društvo Mirna Peč vsakih pet let pripravljajo

ŽAGANJE HLODA - Mladi kmetje so se morali preizkusiti tudi v žaganju hloda, kar je šlo dobro od rok mirnopoške ekipe (na sliki). (Foto: L. M.)

Kmetje prispevajo le dogovor

Ribniška občina spodbuja koncentracijo kmetijske posesti

RIBNICA - Ker je kmečka posest v Ribniški dolini zelo razdrobljena, je ribniška občina že lani pričela z akcijo vzpodbujanja kmetov k zamenjavi parcel. V ta namen so v občinskem proračunu namenili denar, ki ga ribniškimi kmetom ponujajo tudi letos pre-

ko enega izmed petih razpisov za dodeljevanje intervencijskih sredstev za pospeševanje razvoja kmetijstva v občini.

"Povprečna ribniška kmetija je velika 5,6 hektara in je razdrobljena na več deset - tudi do 50 - majhnih parcel. Kmetom to otežuje njihovo delo, zato smo se odločili, da bomo v kar največji možni meri pomagali tistim, ki bi se odločili za zamenjavo kmetijskih zemljišč, da bi si s tem izboljšali možnost gospodarjenja," pojasnjuje vodja oddelka za gospodarstvo in kmetijstvo Darja But. Lani so poskusno izpeljali združevanje parcel v Sušju, kjer je 7 lastnikov med seboj sklenilo tri menjalne pogodbe. Ker je poskus uspel, so odločili, da projekt letos razširijo na vso občino.

"Interes za zamenjavo parcel je med kmeti precejšen, saj se denimo samo na področju Poljan oziroma Velikih Poljan že pripravljajo 4 menjave," pravi Butova in dodaja, da pa to niti ne preseneča, saj so se na občini potrudili, da kmetom zaradi zamenjav parcel ni potrebno storiti praktično nič drugega, kot da se dogovorijo za zamenjavo. "Vse ostalo opravi naša pravna služba - od priprave pogodb in njihove overitve pri notarju, do vpisa v zemljiško knjigo, občina pa jim tudi krije vse stroške v zvezi s prepisom zemljišč, odmerami parcel in sploh vse ostale stroške postopka," pravi Butova. Edino, kar morajo kmetje plačati, je le dogovorjena razlika, ki izhaja iz zamenjave zemljišč, ki niso enakovredna.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PAŠNE SKUPNOSTI BREZ PODPORE

LOŠKI POTOK - V vasi Travnik je skupina kmetov in živinorejcev že lani ustanovila pašno skupnost pri Beli Vodi. Tem je sledilo še več posameznikov, kar je nedvomno posledica predavanj o paši in ograjevanju pašnikov. Predsednik vaše skupnosti Tomo Lavrič pravi, da pašne površine urejajo predvsem posamezniki, za celovito obnovo pa ni denarja. Res so nasveti, ki jih daje svetovalna služba, koristni, vse pa se začne in neha pri denarju. Trenutno je na paši nekaj nad sto glav govedi, nekaj konj in približno sto glav drobnice. Za začetek so to kar spodbudne številke.

K. A.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

V ponedeljek so na novomeški trznici kraljevale jagode. Ponujalo jih je več prodajalcev, in sicer je kilogram veljal 350 do 500 tolarjev, lonček pa 200 do 250, šopek mlade čebule in šopek redkvice je bil po 100, berivka po 300 tolarjev kilogram, glavna solata po 200, krompir po 160, fižol po 400 do 500, nadzemna kolerabica po 200, špinača po 300, koren po 200, šopek peteršilja po 30, 1,5 l jabolčnega kisa po 200, zavitek krljave po 300, jabolka po 60 do 100, hruške po 130, češnje po 400 do 500 tolarjev. Lonček pregrete smetane je stal 500 do 600 tolarjev, kilogram sirička 400, kozarec ocvirkov 300 in med 600 do 700 tolarjev. Na voljo je bilo tudi veliko sadik: šopek zelja je bil 100 do 150, sadike paradižnika in paprike po 40 do 50, sadike krizantem pajkovk pa po 50 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 200 prašičev, starih od 3 mesece, 100 v starosti 3 do 5 mesece in 30 starejših. Prvih so prodali 120 po 400 do 420, drugih 40 po 360 do 390, tretjih pa 10 po 220 do 240 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Ogrožen najčudovitejši izum

Plug prekaša po svojem pomenu vse najčudovitejše stroje na svetu, je vzneseno zapisal naš prvi vseučiliški profesor poljedelstva Vinko Sadar. Ta najpomembnejši izum omogoča človeštvu preživetje že vsaj 5.000 let, verjetno pa še mnogo dlje (ralo). Ali pa bo tako ostalo tudi v prihodnje, na to vprašanje je skušal odgovoriti nemški strokovnjak Alfred Stroppel; njegove ugotovitve povzema iz 2. številke nove revije Tehnika in narava (TIN), ki jo izdaja CZD Kmečki glas.

Običajna, konvencionalna obdelava zemlje s plugom je veljala za najboljšo in nenadomestljivo, vse dokler niso stopile v ospredje ekološke in ekonomske zahteve. Globoko preorana zemlja je bolj ranljiva za erozijo, hkrati pa pomeni večjo nevarnost za podtalnico, zlasti ob močnejšem gnojenju z mineralnimi gnojili ali gnojevko. Preoravati tisoče hektarjev pomeni tudi preobračati in premešati milijone ton plodne zemlje, kar zahteva velikansko količino energije, ki mnogo stane. Nujna vse večja gospodarnost pridelovanja hrane sili tudi k zmanjšanju teh stroškov in k iskanju nove, cenejše možnosti pridelave.

Tako sta se pojavila dva nova načina obdelave: konzervacijski, ki, kot ime pove, s kar najbolj skromno obdelavo ohranja in ščiti tla in podtalnico, in sistem neposredne setve, ki vnaša seme v tla brez vsakršne obdelave tal. Oba načina v razvitih državah zahodne Evrope že uporabljajo, kar je za nas v času, ko se odločamo za vstop v Evropsko zvezo, zelo pomembno vedeti. Konzervacijski sistem obdelave, ki namesto pluga uporablja različne druge stroje za plitvo rahljanje tal, predvsem podrahljalnike, uporabljajo tam že na 15 odst. kmetijskih zemljišč. Neposredno setev brez vsakršne obdelave v večjem obsegu uporabljajo v suhih predelih Amerike in Avstralije; s tem zavarujejo zemljo pred erozijo, ohranjajo vodo in zmanjšajo stroške pridelave.

Stroppel napoveduje, da bo v prihodnje konzervacijski sistem v srednji Evropi najbolj napredoval in leta 2015 zavzel že vsaj 40 odstotkov obdelovalnih površin. Seveda se bo v tem času izboljšala tehnična izvedba, pri čemer posebno mesto pripisuje mulčenju, to je načinu "obdelave" in kroženju organske snovi, ki se pri nas za zdaj uveljavlja le v vinogradništvu, sadjarstvu in vrtnarstvu.

Inž. M. L.

1. KMEČKI PRAZNIK NA TREBELNEM

TREBELNO - Društvo mladine Trebelno vabi v nedeljo, 8. junija, na 1. kmečki praznik, ki ga bodo pričeli ob 13. uri pri lovski koči na Trebelnem s predstavitvijo kmetijskih strojev tovarne SIP in traktorskih sedežev tovarne Grammer. S to se je Kmetijska svetovalna služba Trebnje dogovorila, da jih bo mogoče tudi preizkusiti. Ob 14.30 se bodo začele kmečke igre, od 18. ure do poznih ur pa bo na Trebelnem velika vrtna veselica z ansambлом Lojzeta Slaka in bogatim srečelovom.

• Nezmotljivi se smejo zmotiti samo enkrat. (Petan)

Darja But

NI GA ČEZ DOBER NASVET Invazija polžev

Načini zatiranja

Polž resda ne uide tako naglo kot škodljiva žuželka ali ptica, toda vseeno ga je, če se na vrtu pojavi v večjem številu, težko zatreti, pa čeprav poznamo celo vrsto mehaničnih, ekoloških, bioloških in kemičnih metod. Včasih zadošča že pobiranje odraslih živali, ki se čez dan zatečejo v nastavljene lovilce, pod mokre krpe ali druge predmete, včasih je dovolj že krompirjeva vaba ali pivska past, saj ekstratne snovi piva zelo močno privlačijo polže (in ne le njih), največkrat pa je potreben kak močnejši pripravek. To velja zlasti za zloglasnega rdečega lazarja brez hišice, ki se naglo razmnožuje in trdovratno upira blažjim oblikam zatiranja. Kemične snovi je potrebno uporabiti previdno in bolj na obrobjih vrtnih parcelic, da je ekološko onesnaženje kar najmanjše. Naprodaj je granulat mesuroi, ki je na voljo tudi kot škropivo, znan dotikalni in želodčni strup pa je položopin. Včasih zadoščajo tudi blažji rastlinski izvlečki begonije, ribeza ali sivke, ki odvrčajo polže, podoben učinek pa ima tudi okrog gredič posuto apno. Polže nam pomagajo obvladati tudi njihovi naravni sovražniki, kot so ježi, krastače, žabe, slepci in ptiči.

- n

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Biološki razkis

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Iskrenje vina na spomlad je pogost pojav, ni pa nujno, da pomeni naraven potek biološkega razkisa. Z napredkom v pridelavi vina, ki ga opazimo v kmečkih zidanicah, smo dobili vina tudi različnih kategorij. Praviloma je v teh vinih nekaj ostanka nepovrelega sladkorja, zato so polsuha ali celo polsladka. Tudi sorte, ki zberejo več sladkorja, kot chardonnay, četudi nimajo zvenceh pridelkov (pozna trgatava...), so lahko polsuha vina. Sladkor, ki je ostal v vinu, kjer se vedno prisotne kvasovke, je lahko povod za alkoholno vrenje. Na pomlad ob normalnem kletarjenju ne bi smelo biti alkoholnega vrenja. Se pa to dogaja, če dovolj budno ne opazujemo vina z ostankom sladkorja.

Ponavadi se pripravljajo vinogradniki za stekleničenje vina v maju, posebno če imajo polsuha in sladka vina, zato mora biti vino v tem času stabilno, dovolj zavarovano z žveplom, da se alkoholno vrenje ne more sprožiti. To pomeni, da je v vinu najmanj 25 mg/l prostega žvepla, ki se v 14 dneh bistveno ne menja. Ne gre brez vsaj dveh ali treh analiz na prosto žveplo v tem času. S prvo analizo se ugotovi, kako se žveplo v vinu drži. Če je pod 20 mg/l, ga dožveplamo na 35 mg/l. Čez teden dni preverimo, ali se je dodano žveplo obdržalo v prosti obliki oziroma se je vezalo v skupnega. Majhna nesreča je, če nam je vino v posodi začelo vreti, ker smo spregledali to občutljivo spomladansko ob-

dojbe. Poruši se ustaljeno ravnotežje med osnovnimi okusi (sladko-kišlo). Ob alkoholnem vrenju vedno se prosto žveplo, zato moramo znova postaviti v vinu odnos med skupnim in prostim žveplom, kar pomeni visoke doze SO₂. Priporočam vzdrževanje nizke temperature v vinu. V cisternah s plavajočim pokrovom je možno niti temperaturo na zelo preprost način: z globoko zamrznjemi vložki za hladilne torbe ali z ledenimi kockami v neprodušno zaprtem polivinilu. Take rešitve so za kratko obdobje, ko čakamo na stekleničenje.

Rose vina v posavskem rajonu ostajajo v ponudbi; njihov delež je sicer majhen, toda nekateri so se zelo navezali na roseje, posebno tisti, ki pridelujejo žametovko. Rose vino mora ohraniti svežino, samo tako je nekaj vredno. Svežina je v raztopljenem ogljikovem dioksidu, ki je ostal po jesenskem alkoholnem vrenju pri nizki temperaturi. Če smo rose vino brezračno pretakali, smo ohranili lepo količino osvežujočega CO₂. Lepo je v poletni vročini opazovati drobne mehurčke v kozarcu roseja. Zato ne priporočam, da pri roseju spustimo biološki razkis. Ta proces vino umiri in mu zmeha kislino, ki povšana ne moti.

Za cviček, metliško črnino, sortno vino modra frankinja, pa tudi rdečega bizeljčana svetujem, da se naravno razkisa. Na okusu ta vina pridobijo. Zato preverimo če so rdeča vina dvakrat pretočena in dotočena, da bi ta proces stekel brez neželjenih posledic. (Konec)

dr. JULIJ NEMANIČ

TRTNE CEPLJENKE V TRSNICAH - Dolenjski in posavski trtničarji te dni presajajo trtne cepljenke iz silnic v trsnice. Znano je, da je ob zadržnem sajenju v vinogradih po vsej Sloveniji primanjkovalo sadik in so jih morali tudi uvažati. Trtničarji pripravljajo večino znanih sort, posebno pozornost pa posvečajo sortam za cviček. (Foto: M. Vesel)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Pobiranje vrtnih plodov

Zelenjavo na vrtu pobiramo pravočasno, preden preveč dozori, kajti pogosto in pravočasno pobiranje plodov spodbudi določeno rastlino, da ponovno zvevati in obrodi.

Med prvimi pridelki je SOLATA. Solatnih glav nikoli ne režemo. Vselej izpulimo ali izkopljemo glavo s korenino vred, da preprečimo širjenje zajedalcev, ki se hranijo s koreninskimi ostanki. Solatni kocieni, korenine in listi ne sodijo na kompost, ker pospešujejo gnilobo in plesen.

Puljenje KORENČKA je težavno, če so tla izsušena. Zato moramo zemljo ob korenčku vedno zrahljati z viličastim delom motike. GRAH zori postopoma, zato sproti obiramo mlade stroke. Na koncu, ko ostanejo le grahova stebila, teh ne populimo iz zemlje, ampak jih odrežemo tik nad zemljo. V gredico, kjer so ostale grahove korenine,

posejemo ali posadimo endivijo, zelje ipd.

Plodove PARADIŽNIKA obiramo, ko so rdeči. Pri tem jih ne odtrgamo, ampak previdno zavrtimo. Pecelj se sam loči od stebila in to ostane nepoškodovano. Pri pobiranju solatnih KUMAR in BUCK pa si pomagamo s škarjami. Pazimo predvsem na odganjke, ki nosijo zrele plodove, in teh, če so razrasli po tleh, nikoli ne dvigamo ali obračamo.

Previdni bodimo tudi pri obiranju FIŽOLA. Stroke odščipnemo z nohti ali s škarjami. Pri nizkem fižolu pazimo, da ne privzdignemo iz zemlje celega grma, pri visokem fižolu pa na vitice, da jih ne odtrgamo od opore. Ko se listni del ČEBULE posuši, je pridelek zrel. Čebulo pobiramo vedno v suhem vremenu. Dobro osušeno spletemo v kite in shranimo v zračen prostor.

Minister Školč v Kostanjevici

Za obnovo Galerije Božidarja Jakca z Ministrstva za kulturo predvidoma 20 milijonov tolarjev - Spodnji del brestaniškega gradu propada - "Več naj prispeva lokalna skupnost"

KOSTANJEVICA NA KRKI - Prvi uradni obisk ministra za kulturo RS Jožefa Školča v Kostanjevici na Krki je v torek, 27. maja, popoldne v tamkajšnji Kmečki hram privabil mnoge direktorje kulturnih ustanov v krški občini, župana Danila Siterja ter druge. Vsebinski pogovor je bila pestra: Galerija Božidarja Jakca, kako samo mesto pospešuje ali zavira razvoj kulture, Kulturni dom Krško, problematika gradu Brestanica in ostalih kulturnih spomenikov v občini. Zadnja točka dnevnega reda (denacionalizacija) zaradi pomanjkanja časa ni prišla na vrsto.

Minister Školč si je najprej ogledal Galerijo Božidarja Jakca in po besedah njenega direktorja Bojana Božiča pokazal pripravljeno ministru za pomoč predvsem pri obnovi tega edinstvenega kulturnega spomenika v Sloveniji. Za to je obljubil predvidoma 20 milijonov tolarjev, česar ne bo težko porabiti ob načrtih, kot so: ureditev ogrevanja (predvidoma 80 do 100 milijonov tolarjev), obnova starega mlina, prelature, prekrivanje strehe, ureditev opornih zidov itd. Imenovana je že strokovna komisija, ki pripravljala celostno vizijo dokončne obnove. Še vedno tudi ni rešeno vprašanje statusa zavoda. Po zakonu iz leta 1991 nima ustanovitelja, v večji meri pa ga zdaj financira država. Božič je dejal, da potekajo predpriprave, po katerih bosta solastnika tako občina kot država. Pokazal se je tudi dokaj velik razkorak med materialnimi stroški, ki jih Ministrstvo za kulturo zagotavlja in ne do 700 tisoč tolarjev na mesec, kar pa bo v najkrajšem času urejeno.

Galerija se bo tudi aktivno vključila v praznovanje 750-letnice Kostanjevice leta 2002. Razglasitev za kulturni spomenik bi gotovo pripomogla k razvoju mesta in kulture v njem. Silvo Gorenc iz Odbora za družbene dejavnosti v krški občini je poudaril, da sedanja infrastruktura gotovo ne vpliva spodbudno. Nasploh je bilo enotno mnenje, da mora krška občina za kulturo prispevati več

kot do sedaj (lani je bil neposredni delež občinskega proračuna za kulturne zadeve 5-6 odstotkov) in da se bo skupaj ob podpori Ministrstva za kulturo in še koga dalo reševati probleme, tudi v zvezi z ohranjanjem kulturne dediščine.

Mirko Avsenak je pozval naj se takoj začne reševanje spodnjega

dela brestaniškega gradu, ki ga močno najeda zob časa. Najprej je potrebna nova streha, investicija pa bi stala 8 do 10 milijonov. Dva je obljubil Školč, ostalo pa bo morala prispevati lokalna skupnost, ki je delni lastnik objekta. Problematičen je še leskovski grad v Krškem, dodatne prostore bi potrebovala tudi Valvasorjeva knjižnica Krško. Tovrstne probleme bo delno reševal zakon o kulturni dediščini s kulturnim tolarjem, ki je sedaj pred prvo obravnavo v državnem zboru, večjo zavzetost pa mora po Školčevem mnenju pokazati v prvi vrsti lokalna skupnost.

Adolf Moškon je predstavil delovanje Kulturnega doma Krško, ki letos praznuje 20-letnico. V tem času je postal pomemben slovenski kulturni center, zato bi želeli, da ga vzdržujejo država.

L. MURN

Srečanje s Trobiševimi "Srečanji"

Predstavitve druge pesniške zbirke

NOVO MESTO - V okviru Rudijevih večerov so številni obiskovalci v četrtek, 29. maja, zvečer v prostorih podjetja Jakopin lahko približe spoznali novomeškega pesnika Smiljana Trobiša in njegovo poezijo. Kulturni animator Rudi Škof je poskrbel za zanimivo predstavitev Trobiševih druge pesniške zbirke Srečanja, ki jo je pred časom izdala novomeška založba Erro.

Tudi v drugi knjižici pesmi Trobiš ne odstopa občutneje od poti, ki jo je nakazal že s prvo pesniško zbirko V modro. Ohranil je precej značil-

Smiljan Trobiš

nosti sloga, motivike in tematike, pomembna sprememba pa je, da njegovo razmišljanje ni več usmerjeno samo k nebu, Bogu, pač pa tudi v spoznavanje človeka iz mesa in krvi. "Neizpodbitno dejstvo pa ostaja, da je predvsem religiozni lirik, saj vse druge sfere življenja, tako ljubezen, odnose med ljudmi, svoj notranji svet in naravo, presoja in poje o njih s stališča, ki priznava, upošteva, in kar je najbolj bistveno, ljubi Boga," je na predstavitvi dejal Tomaž Koncilija in kot glavno značilnost Trobiševih poezij navedel meditativno liriko. Zbirka Srečanja je razdeljena v pet sklopov, dopolnjujejo pa jih likovne priloge Andreja Špeša, ki jo v zbirki prispeval tudi recenzijo.

Večer je popestrila tudi prva slovenska vinska kraljica Lidija Mavretič iz Bele krajine, v kulturnem programu pa citrar Rudi Mlinarič, oktet Adoramus in recitator Tomaž Koncilija. Del večera je bil posvečen tudi pisatelju Janezu Trdini - ravno v četrtek je bila 167-letnica njegovega rojstva.

L. M.

Jurij Marussiga

PEVSKI KONCERT V STRAŽI

STRAŽA - Danes, v četrtek, 5. junija, ob 20. uri mešani pevski zbor Društva upokojencev Straža pod vodstvom Mitje Bukovca vabi na slavnostni koncert ob 10-letnici delovanja zbora. Na koncertu, ki bo ob 20. uri v Kulturnem domu Straža bosta kot gosta nastopila mladinski pevski zbor OŠ Vavta vas in mešani pevski zbor Mali Slatnik.

DANES GOST RUDI ŠELIGO, JUTRI PREDSTAVITEV "MAME"

NOVO MESTO - V veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca bo danes, v četrtek, 5. junija, ob 19. uri predstavitev knjižne novosti Rudija Šeligo Demoni Slavja. Gost prireditve bo avtor. V petek, 6. junija, pa bo ob 19. uri predstavitev nove slovenske specializirane revije Mama, ki prinaša nasvete in članke za nosečnice in starše ipd.

ČESTITKE FRANCULESU - Ob odprtju slikarskega ateljeja je Franc Les (spredaj) prejel mnogo čestitk. K veselemu razpoloženju pa so v veliki meri prispevala tudi pevke ženskega pevskega zbora KUD Brežice. (Foto: L. M.)

Dvojni slikarski praznik

Odprtje razstave del 3-dnevne likovne kolonije "Žlegar 1997" ter odprtje ateljeja slikarja Franca Lesa

ŽLEGAR NAD CERINO - Od 28. do 31. maja je na Žlegarju nad Cerino in v njegovi okolici svoje veselje do slikanja na likovni koloniji "Žlegar 1997", ki jo je organizirala ZKO Brežice, uresničevalo preko 20 ljubiteljskih slikarjev iz likovnih društev Brežice in Krško. Gostoljubje je ponudil Franc Les, za kar se mu lepo zahvaljujejo. Pri delu sta slikarjem s strokovnimi nasveti pomagala dva akademska slikarja: Cvetka Miloš in Jože Marinč.

Jožef Matijević, kustos Dolenjskega muzeja, ki je izbral slike za končno razstavo ter jo tudi postavil, je v predstavitvi spregovoril o pomenu tovrstnih likovnih druženj. "Če so v skupino združeni likovni ustvarjalci različnih starosti in spolov, nazorskih pogledov, poklicev ali celo članov iste družine, potem je v tako pisani družbi nujno, da pride do konstruktivnih dialogov in izmenjave izkušenj ter do plodne konfrontacije pogledov, kar vse skupaj bistveno vpliva na kakovost nastalih del." Na razstavi je opazen različen slikarski pri-

stop, tako po vsebini kot tehnikah in izbiri motivov. V pestro paletu barvnih odtenkov so slikarji ujeli tipiko razgibane pokrajine in prisotnost ter vpliv človeka v njej. "Čar razstave je ravno v tem, da nam po načinu izražanja ponuja širok razpon od romantičnega realizma do poseganja v sodobnejše tokove likovnega izraza," je zaključil Matijević. Dela razstave, ki jo je odprl predsednik ZKO Brežice Ernest Ferik, so zdaj na ogled v gostilni Les na Čatežu.

Zaključek omenjene slikarske kolonije so v soboto, 31. maja, zvečer združili še z enim pomembnim dogodkom - odprtjem ateljeja slikarja in podpredsednika Društva likovnikov Brežice Franca Lesa. Atelje pri Lesovi zidanci na Žlegarju je nekaj posebnega, saj se nahaja na podstrešju kozolca, kjer je Les že ustvarjal, sedaj pa odpirava vrata tudi ostalim likovnikom. Kozolec tako po besedah brežiškega župana Jožeta Avšiča, ki je atelje slovesno odprl, ne bo več le simbol slovenstva, ampak tudi umetnosti.

L. MURN

Predstave danes in jutri

Včeraj odprli 3. lutkovni festival, ki bo trajal do petka - Preko 30 predstav za mladino in odrasle

NOVO MESTO - Mesto ob Krki je lani postalo bienalno srečanje lutkarjev in letos tukaj festival, imenovan Klemenčičevi dnevi, poteka drugič. Odprli so ga včeraj, 4. junija, zvečer v KC Janeza Trdine, podelili pa so tudi nagrade za najboljše izvirne lutkovne igre 1997. Že prvi večer so si obiskovalci lahko ogledali lutkovno opereto A. F. Dev: Bel-

lin Društva lutkovnih ustvarjalcev Uroš Trefalt in Prešernovega gledališča Kranja ter Barbika - regeneracija št. 4, Grupa Ultra. Dopoldne pa so odprli razstavo 15 let gledališča Papulu in razstavo lutk iz filma Ekspres, ekspres. Za lutke na ulicah Novega mesta sta poskrbela Jernej Slapernik in Branko Vižintin.

Danes, v četrtek, 5. junija, bodo naslednje predstave: v Domu kulture ob 9. uri E. Peroci, Moj dežnik je lahko balon (ponovitev ob 10. uri); ob 18.30 predstava Zagrebškega kazališta lutaka za izven Trije junaki iz Bagdada, da o Šeherezadi niti ne govorimo; ob 20.30 podelitev Klemenčičeve nagrade in potem še enkrat ista predstava. V KC Janeza Trdine bo ob 10. in 11. uri predstava Jajce Lutkovnega gledališča Bilyja Bernharta iz Nemčije; ob 11. in 12. uri v veliki dvorani Pogumni krojač Lutkovnega gledališča Tri; ob 18. uri za izven, ob 22. uri pa avtorski projekt B. Bulatovič in Speakeasy, Pictures Otroci in svet. Ob 16.30 in 17.30 bo v frančiškanski cerkvi predstava Freyer teatra Osel nazarenski, v atriju ali dvorani kapiteljske prostije pa bo ob 17. uri Jajce Lutkovnega gledališča Bilyja Bernharta.

V petek, 6. junija, se bo prva predstava Lutkovnega gledališča Papulu pričela ob 9. uri (ponovitev ob 10. uri) v KC Janeza Trdine, kjer bo ob 9.30 tudi Hopa hop Lutkovnega studija Drvarnica; ob 10.30 v spodnji avli Bisergora z razstavo ob 25-letnici delovanja marionetnega studija Kinetikon; ob 11.30 v spodnjem atriju Rojstvo, življenje, smrt GILŠ pri ZKOS pod vodstvom Silvana Omerzujca; ob 12.30 pa gledališka delavnica Razstava študentov Pedagoške fakultete pod vodstvom Edija Majarona. Ob 10. uri bo v Domu kulture lutkovni film Zvezdica zaspanka, ponovitev pa ob 12. uri.

Sklepni del 3. lutkovnega festivala bo potekal na gradu Otočec; ob 15.30 s pogovorom o slovenskem lutkarstvu v minulih sezonah (vodi Simon Kardum), ob 17.30 s svečanin zaključkom festivala, na katerem bodo podelili nagrade za najboljše dosežke letošnjega festivala, ter s festivalsko premiero Hopa hop Lutkovnega studija Drvarnica.

L. M.

"NA KRILIH BESED"

ČRNOMELJ - 36 strani obsegajoča knjižica "Na krilih besed", ki jo je izdala in založila ZKO Črnomelj, prinaša izbrana dela mladih literarnih ustvarjalcev Bele krajine, ki so poslali svoje prispevke na natečaj "Na krilih besed". Natečaj je razpisala ZKO Črnomelj. Dela sta za objavo in nagrade izbrala Vida Adlešič in Mirko Čadonič. Knjižne nagrade so prejeli: Tina Baumgartner (Na krilih besed), Barbara Plut (Potujoči pastir), Irena Brunskole (Smisel sole), Mirjam Gosenca (Babica), Sonja Sarič, Ana Starc (Današnja mularija), Polona Volf (Je, kakršna je!) Knjižico delajo pestrejšo tudi likovna dela (šest), ki so rezultat likovne delavnice za mlade Belokranjce, ki jo je lani prvič pripravilo KUD Artoteka Bela krajina.

LITERARNI VEČER Z BARICO SMOLE

TREBNJE - Knjižnica Pavla Golie Trebnje in Barica Smole vabita v petek, 6. junija, ob 20. uri na literarni večer, na katerem bo pesnica in literarna urednica Primorskih srečanj Vida Mokrin Pauer predstavila Smoletino knjigo kratke proze Katarina, del večera pa bo namenjen tudi avtoričini dopolnitvi Jurčičeve viteške povesti Janez Gremčič. Kratko prozo bo interpretirala dramska igralka Iva Zupančič, dogodek bodo popestrili zvoki citer. Prireditve bo v zgornji avli CIK Trebnje.

Eros v temnem plašču bivanja

Trebanjski literat Samo Dražumerič - Estel je na literarnem večeru predstavil svojo, v samozaložbi izdano tretjo pesniško zbirko - Pesmi, lepljenke in fotografije

TREBNJE - Literarni ustvarjalec Samo Dražumerič - Estel je v petek, 30. maja, zvečer pripravil v prostorih Centra za izobraževanje in kulturo predstavitev svoje najnovejše pesniške zbirke Tiha mačka in keltski metulji. Ob zvočni spremljavi z zgoščene irske skupine Death can dance, ki išče glasbene navdihe v srednjeveškem koralnem petju, in ob zanimivem, lirčno zastavljenem razmišljanju Kladije Kotar, ki se je prepletalo z glasbo in Dražumeričevimi pesmi ter tudi samo učinkovalo kot pesem, je avtor prebral izbrane pesmi iz svoje nove zbirke. Prireditve so dopolnile še razstavljene lepljenke, ki so prav tako plod Dražumeričeve ustvarjalnosti.

Tretja pesniška zbirka Sama Dražumeriča - Estla je izšla v samozaložbi, prinaša pa izbrane pesmi, ki jih je avtor napisal v obdobju treh let. Svet, ki ga izrisuje Dražumeričeva poezija, tudi v najnovejši pesniški zbirki, ostaja

Morje kot upanje

Prva pesniška zbirka Jurija Marussiga

NOVO MESTO - Žal je bilo malo obiskovalcev, ki so v četrtek, 29. maja, zvečer v veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca prisluhnili predstavitvi pesniške zbirke Morje in zanimivemu razmišljanju njenega avtorja Jurija Marussiga iz Ljubljane. Veselje do pisanja mu je spodbudila že pokojna profesorica slovenskega jezika Mojca Potokar in njej je tudi posvetil svojo prvo pesniško zbirko Morje, ki jo je izdal v samozaložbi. Marussig je govoril o svoji navezanosti na morje, ki mu pomeni vero in upanje. Brez morja si ne zamišlja svojega življenja. Ni mu preveč do t.i. moderne poezije. "Pišem to, kar vidim, čutim, doživljam." Sedaj pripravlja drugo pesniško zbirko. Objavljal je že v revijah, predvsem v Mentorju. Zelo pohvalno pa je tudi, da svoje učence, ki jih sicer poučuje fiziko, obenem vpeljuje v svet poezije, glasbe in lepega.

L. M.

RAZSTAVA LJUDSKIH NOŠ ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE

NOVO MESTO - V Galeriji Krka na Šmarješki cesti 6 je vsak delovni dan od 6. do 22. ure do srede, 18. junija, na ogled razstava ljudskih noš Zgornje Savinjske doline - ob sobotah, nedeljah in praznikih pa po dogovoru z recepcijo. Razstavo noš je posodil Zavod za kulturo - Galerija Mozirje iz Mozirja. Predvsem po ustinih pričevanjih je razstavljene noše - moške in ženske delovne in prazne obleke - najprej skicirala in nato v sliki upodobila akademska slikarka Jana Dolenc, ki sedaj živi in ustvarja na Norveškem. Podoba starejše noše razkrivajo poleg ohranjenih oblačil in pisnih virov iz 19. stol. predvsem ustna pričevanja in fotografije od konca 19. stol. pa do konca 1. svetovne vojne. Razstava pričča, da posamezne obleke pomenijo domiselne in za Zgornjo Savinjsko dolino značilne različice.

ljutih korakov, mrzlih korenin, ugrabljenih juter. V tem svetu se umira, ubija, to je svet volka, krokarja, ledenih kač, vetra ubijalca, razpadlih malikov, mrtvega jutranjega prebujanja. In vendar v vsej morbidnosti biva in pod temnim plaščem videza utripa eros, ki, četudi že vnaprej ubijaj, vztraja in omogoča, da razpadajoči svet obstaja in se v pesniku opazuje.

Pesim je v knjigi priloženih sedem lepljenk, ki jih je avtor ust-

PESNIK SE PREDSTAVI - Samo Dražumerič - Estel je na literarnem večeru sam prebral svoje pesmi. (Foto: MiM)

varil iz časopisnih izrezkov, nalepljenih na prazne liste papirja ali na plakate. V lepljenkah se opazneje izraža tudi Dražumeričeva družbena angažiranost. Sestavni del knjige so še fotografije primorskega fotografa Maria Gregoriča, stalnega opremiljalca Dražumeričevih pesniških zbirk.

M. MARKELJ

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

BRAL BO EROTIKO IN KADIL CIGARETE - V noči na petek je neznan vlomilec obiskal kiosk Dela prodaje v Brežicah in odnesel več zavojev cigaret različnih znamk, nekaj denarja in revijo Erotika ter podjetje oškodoval za 175 tisočakov.

IGRAL BO ODBOJKO - Med 22. in 30. majem je neznan nepridiprav prišel v prostore gimnazije v Novem mestu, kjer trenutno potekajo obnovitvena dela, vlomil v kovinsko omaro in ukradel 10 žog za igranje odbojke. Šolo je oškodoval za 55 tisočakov.

ŽUPANCU ZMAGA - V torek, 27. maja, je bilo na strelišču Slovenske vojske v Bršljinu prvenstvo uprave za notranje zadeve Novo mesto v streljanju z vojaškim orožjem. Moški so streljali v konkurenci z avtomatsko in polavtomatsko puško, ženske pa z malokalibrsko puško. Zmagala je ekipa Urada načelnika pred ekipo PP Novo mesto. Z avtomatsko puško je bil najboljši Peter Županc, drugi je bil Jugomir Marinč, tretji pa Alen Turk. Z polavtomatsko puško je najboljši rezultat dosegel Stefan Misja, sledila pa sta mu Edvard Kramar in Edvard Doljak. V ženski konkurenci z malokalibrsko puško je zmagala Janja Križan, druga je bila Martina Košir, tretja pa Bernarda Tržok.

KRONIKA NESREČ

MED PREVRČANJEM PADLI IZ AVTA - V nedeljo, 1. junija, ob 2.40 je 18-letni M. R. iz Brežic vozil osebni avto od Dobove proti Kapelam. V Podvinjah je vozilo zaneslo v desno na bankino in nato v 1,5 metra globok obcestni jarek. Avto je trčil v brežino jarka, nato pa se je pričel prevračati in po 28 metrih na travniku obstal na kolesih. Med prevračanjem so voznik in oba potnika padli iz avta, vsi pa so se hudo poškodovali.

TRČIL V TOVORNJAKA - V torek, 27. maja, ob 7.25 je 49-letni P. T. iz Črnomlja zapeljal tovornjak z dyorišča na regionalno cesto proti Črnomlju, v tistem trenutku pa je iz nasprotne smeri pripeljal 25-letni voznik osebnega avta J. K. iz Svržakov, ki je zaviral in se umikal, vendar trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči se je voznik tovornjaka hudo poškodoval, voznik osebnega avta pa lažje.

AVTO IZSILIL PREDNOST -

Kršiteljem višje kazni in točke

Poslanci slovenskega parlamenta sprejeli novelo zakona o prekrških in opravili drugo branje zakona o varnosti cestnega prometa - Če plačaš takoj, je kazen polovična

Kmalu, natančneje 15. dan po objavi v uradnem listu, bo začel veljati spremenjeni zakon o prekrških, ki bo uvedel precej višje kazni in učinkovitejšo izterjavo kazni, s čimer naj bi preprečili množično zastaranje prekrškov, postopki pa naj bi se skrajšali. Tako bo za večino prekrškov za posameznika kazen od tisoč do 150 tisoč tolarjev, za podjetja ali ustanovo bodo kazni med 100 tisoč do 10 milijonov, obrtnike in podjetnike pa ob kršitvi čaka kazen od 25 tisoč do 5 milijonov tolarjev.

Po spremenjenem zakonu si bo tisti, ki bo kazen plačal takoj, "prislužil" 50-odstotni popust, izboljšal pa se bo tudi status sodnikov za prekrške, ki bo približno enak okrajnemu sodniku. Vozni-

POPUSTI ZA NOVE ČLANE

RIBNICA - Avto-moto društvo Ribnica je dejavno že 46 let. V vsem tem času so imeli včlanjenih 25 odstotkov vseh voznikov motornih vozil v občini, kar jih uvršča v sam vrh med društvi v Sloveniji. Posebno pozornost posvečajo delu z mladimi, saj imajo na osnovnih šolah v občini Ribnica in Loški Potok organizirane tečaje za voznike koles z motorjem. Tečaji so brezplačni in so prispevek Avto-moto društva k varni vožnji in zmanjševanju prometnih nesreč. Osnovnim šolam pomagajo tudi pri kolesarskih izpitih in pri tekmovanju. Kaj več o prometu, sodelujejo s Komunalo in Cestnim podjetjem pri urejanju in postavitvi prometne signalizacije. "Ceprav našo dejavnost občani dobro poznajo, smo se odločili, da se jim še bolj približamo. Pred kratkim smo uvedli posebne popuste in ugodnosti za sedanje in prihodnje člane AMD Ribnica. Podprlo nas je 17 zasebnikov oziroma podjetnikov, ki članom nudijo ugodnosti pri nakupih in storitvah," je dejal Alojz Mihelič, tajnik AMD Ribnica.

M. G.

ŠPORTNE IGRE V KRŠKEM

KRŠKO - V soboto, 7. junija, bodo v Krškem 17. športne igre članov klubov Maksa Perca, organizirano pa bo tudi srečanje upokojenih delavcev organov za notranje zadeve Slovenije, ki so včlanjeni v klube Maksa Perca. Pomerili se bodo v streljanju zračno puško, šahu, kegljanju in balinanju. Ob 8. uri bo pred kulturnim domom v Krškem nastopil pihalni orkester slovenske policije, ob 8.30 pa bo svečana otvoritev športnih iger in srečanja članov kluba. Športna tekmovanja se bodo pričela ob 9. uri in se zaključila ob 16. uri v veliki dvorani kulturnega doma. Upokojeni delavci, ki ne bodo sodelovali v športnih igrah, si bodo med drugim ogledali Terme Čatež, Galerijo Božidarja Jakca in Forma vivo v Kostanjevici.

teden v parlamentu doživel drugo obravnavo, poslanci pa so vložili kar 110 dopolnil. Novi zakon bo varnost na cestah urejal na sodoben evropski način, vplival pa bo predvsem na obnašanje udeležencev v prometu.

Skupno evidenco števila izrečenih kazenskih točk in izrečene ukrepe za posamezne storilce bodo vodili pri senatu za prekrške, podrobnejša navodila o vodnji evidence pa bo izdal minister v treh mesecih po uveljavitvi zakona.

T. G.

- Ne naslanjajte se na moralo. Prenizka je. (Nova revija)
- Vsakdo ima toliko pravic, kolikor ima moči (da jih varuje). (Spinoza)
- Če je pravica pozna, je slaba ali pa je sploh ni. (V. Polič)

ČIGAVA STA RADIA? - 17-letni D. B. iz Bojanje vasi je utemeljeno osumljen, da je v začetku leta do konca marca na območju Novega mesta vlomil v več avtomobilov.

Policisti so mu pri hišni preiskavi našli več predmetov, največ avtoradijev, nekaj pa jih je tudi prodal. Najdene predmete so mu zasegli in jih nekaj lastnikom že vrnil, dva avtoradia pa sta še vedno na policijski postaji (eden Blaupunkt Oslo RCC 24, na drugem piše Jet sound), ker oškodovanca po vsej verjetnosti tatvine nista prijavila. Zato UNZ Novo mesto poziva občane, naj si pogledajo fotografiji, in če radio prepoznajo, se lahko oglasijo na policijski postaji Novo mesto.

AKCIJA UREJANJA POTI USPELA - Prostovoljno gasilsko društvo Šmihel Novo mesto z vodo redno oskrbuje vojaško postojanko na Trdinovem vrhu. Vodo dovaža z gasilsko cisterno po makadamski gorjanski cesti. Ker je ta cesta ob neurjih izpostavljena vodnim odlakam, je potrebna večkratnega temeljitega popravila, zato so člani PGD Šmihel na pobudo podpredsednika Franca Štinetja 21. maja že drugič organizirali prostovoljno popravilo te ceste. Osem zagnanih gasilcev in brusniški lovci so zasipavali jame in jaške z gramozom od Gabrja do Gospodične, gorjanski škratje pa so čistili in obsekali pešpot. Akcija je v celoti uspešla, kar si udeleženci potrdili na koncu akcije, Tone Starič pa je s harmoniko poskrbel za veselo druščino. Gasilci že sedaj za naslednjo akcijo kličejo še ostalim: na pomoč!

po dolenski deželi

• Bližajoči se konec šolskega leta ne občutijo le učenci in dijaki, pač pa tudi policisti. V Posavju so se nekateri mladi očito ustrašili preverjanj znanja, saj je bil kar dva dni v brežiški gimnaziji sprožen lažni alarm, češ da je podtaknjena bomba.

V sredo zjutraj je tajnica ob prihodu v službo v svoji pisarni na tleh našla sporočilo, da sta v gimnaziji in v prosvetnem domu, kjer ima pouk nekaj oddelkov ekonomske šole, nastavljeni bombi, ki naj bi eksplodirali ob 8.21 in 9.15. Policisti so objekt sicer pregledali, vendar niso našli ničesar, vodstvo šole pa se je odločilo, da otroke napoti domov, saj je bilo iz anonimnega pisma sklepati, da se bodo podobna pisma tistega dne še nadaljevala.

Nekaj pred 11. uro so bili o postavljeni bombi, tokrat v trgovski šoli, obveščeni še policisti na telefonsko številko 113, vendar niso našli ničesar. Očitno so se nekateri s takšnimi lažnimi alarmi hoteli izogniti preverjanjem znanja, vendar so učitelji zadevo rešili na drug, še bolj fin način - učenci so morali v šolo priti v soboto. Enakega recepta so se pred dvema letoma poslužili v Novem mestu.

MOPEDIST V TRAKTOR

NOVO MESTO - V nedeljo, 1. junija, ob 16.10 je 16-letni Tomi O. z Gornje Težke Vode vozil kolo z motorjem po lokalni cesti od Hriba pri Orehku proti Šentjoštu. Pri Hribu je zapeljal na levi rob vozišča v trenutku, ko je iz nasprotne smeri pravilno po svoji strani pripeljal voznik traktorja s samonakladalko, Alojzij G. iz Šentjošta, ki je zaviral, vendar trčenja ni mogel preprečiti. Mopedist je hudo poškodovan obležal na cesti in se zdravi v novo-moški bolnišnici.

Oče mladoletnika ni nagovoril k obračunu

16-letnik aprila lani sredi Črnomlja ni izstrelil 31 strelav po naročilu očeta - Epilog obračuna, v katerem bi lahko kar trije izgubili življenje: mladoletnik v prevzgojnem domu, očetu krivda z naklepom ni dokazana

NOVO MESTO - Ljudje, ki živijo blizu romskih naselij, pogosto opozarjajo na streljanja iz nezakonito posedovanega orožja. In prav takšno orožje je bilo 15. aprila lani sredstvo obračuna med dvema romskima družinama sredi dopoldneva, ko je bilo v samem središču Črnomlja precej naključnih občanov. Streljanje ni povzročilo le splošne zmede, pač pa sta bili dve osebi ranjeni; ena se lahko zahvali le hitremu posredovanju zdravnikov, da danes še živi. Obračun je dobil tudi končni sodni epilog: mladoletnik, ki je streljal, je že od konca lanskega leta v prevzgojnem domu, njegov oče Viktor Kosec, ki ga je obtožnica bremenila napeljevanja sina k umoru, pa je sodišče oprostilo, saj so bili razlogi, ki govorijo v prid obtožnici, enakovredni razlogom proti.

Družini obdolženega Viktorja Kosca in njegove žene Suzane ter Sonje in Borisa Kosca sta bili kljub sorodstvu že dalj časa v sporu, na Lokvah pa sprva sosedje. Zaradi nenehnih sporov in groženj se je Viktorjeva družina preselila iz zidane hiše na Lokvah v Kanižarico, v barako. Zato je sin Franci v aprilu za 500 nemških mark, ki mu jih je dala mama - do denarja je prišla z najemom kredita - da bi si kupil motor, nabavil vojaško avtomatsko puško M 70, kalibra 7,62 mm, s katero se je 15. aprila lani, na plačilni dan, spravil na Koščevo z Lokvev. "Viktor je k obračunu nagovoril svojega mlajšega sina zaradi milejšega kaznovanja," je na glavni obravnavi na novo-moškem okrožnem sodišču dejal okrožni državni tožilec.

Ko so se na izplačilni dan Koščevi iz Kanižarice pripeljali pred pošto v Črnomlju, sta Viktor in Suzana odšla v Agencijo za plačilni promet, medtem ko je mladoletnik v zasedi pri bifeju čakal, da sta se pripeljala Sonja in Boris. Najpej je

zadnji sedež v avtu. Šele ko je slišal strele, se je zavedal, kaj se dogaja, sinu pa je rekel, naj strelja na Sonjo, "saj je bila Sonja kriva za mržnjo med Kosci". Obtoženi Viktor se je na glavni obravnavi zagovarjal z molkom.

Streljal zaradi strahu

Mladoletnik je v svojem prvem zagovoru povedal, da je hotel ubiti oba - Borisa in Željka, ki ju je sicer ranil, na glavni obravnavi zoper njegovega očeta pa je še dejal, da je streljal zato, ker se je zbal za očeta in mamo, saj je opazil, da se je Boris, ko se je peljal mimo, sklonil, kot da bi hotel nekaj vzeti. Fant je bil prepričan, da če njega ne bi bilo takrat tam, bi oče prišel domov mrtev, saj so bile grožnje s strani Koscev z Lokve pogoste. Oče jih je od Željka dobil celo s sekiro, mamo so pretepli, ko je prišla na Lokve po obleko, sicer pa so bili Koščevi iz Kanižarice opozorjeni, naj ne hodijo v bivšo hišo, saj jih tam čaka Borisova puška. Kasnejši pregled avtomobila oškodovanec je pokazal, da nista imela pri sebi orožja. "Oče in mama nista vedela, da imam orožje, streljal pa sem zato, ker sem se bal za očeta."

Očitke o grožnjah in zalezovanju člani družine Kosec z Lokve vračajo, vzrok za spor pa je bila zemlja. Kot je dejala Sonja, so se razmere z odselitvi-jo sorodnikov umirile, kar je

potrdil tudi Boris Kosec, Viktorjev nečak, ki je še dodal, da se ne bo maščeval, saj noče imeti težav, "če pa bi hotel, bi lahko postrelil celo njihovo družino".

Sin podaljšana roka očeta?

V zaključni besedi je okrožni državni tožilec opozoril, da ravnanje z vojaškim avtomatom ni enostavno. Za takšno streljanje mora biti namreč strellec pripravljen in več, zato je očitno mladoletnika moral nekdo naučiti streljanja. Da je dejanje, v katerem bi lahko izgubili življenje vsaj trije, ostalo le pri poizkusu, gre na srečo vendarle pripisovati mladoletnikovi nepopolni izkušnosti in premajhni spretnosti, po besedah tožilca pa je mladoletnik deloval kot podaljšana roka očeta, saj se je ta na tak način izognil huji kazni.

Obtoženec zagovornik je bil mnenja, naj sodišče zaradi pomanjkanja dokazov k napeljevanju, ki je tudi sicer težko dokazljivo, obtoženca oprost. Krik, naj fant strelja na Sonjo, je bil po prepričanju zagovornika izrečen v efektu in ne pomeni napeljevanja h kaznivem dejanju, poudaril pa je zagovarjanje mladoletnika, ki je ves čas postopka trdil, da je streljal na lastno pest, brez vpliva staršev. Sodišče je Viktorja oprostilo obtožbe naklepa k storitvi treh kaznivih dejanj umora. Sodba še ni pravomočna.

T. GAZVODA

Atletika v znamenju Primca in Murna

Na mednarodnem atletskem mitingu Krka open 97 sta se še posebej izkazala Igor Primc z metom diska preko 61 m in Andrej Murn z odličnim državnim rekordom na 110 m z ovirami

NOVO MESTO - Čeprav je na letošnjem mednarodnem atletskem mitingu, ki so ga novomeški atleti tudi tokrat poimenovali z imenitno tujko Krka open 97, nastopilo kar nekaj atletov svetovnega slovesa, sta bila zvezdi prireditve domača atleta: lani edini dolenski olimpijec, novomeški metalec diska Igor Primc, in mladi ter izjemno nadarjeni oviraš Andrej Murn.

Atleti, od katerih je organizator na mitingu prejšnjo sredo na novomeškem štadionu pod Portovalom pričakoval največ, so opravičili svojo vlogo, čeprav so bili izidi zaradi dežja na začetku mitinga, hladnega vremena in mokre steze nekoliko slabši od pričakovanih. Tako je Letos najboljši v Evropi in drugi na svetu v skoku v daljino Celjan Gregor Cankar s samo 774 cm dolgim skokom v zadnji seriji komaj ugnal

zanj skromno konkurenco.

Brigita Bukovec, ki se je tik pred tem vrnila s priprav v Portoriku, je v Novem mestu tako rekoč šele začela poletno sezono, zato je morala biti z izidom 13,01 kar zadovoljna, čeprav je bil to eden njenih najpočasnejših tekov v zadnjih dveh letih. Nekoliko več veselja sta pokazala Alenka Bikar in Miro Kocuvan, ki sta na 100 oziroma 400 m dosegla solidna izida. Nekoliko prepoča-

Andrej Murn

sen tempo, ki ga je tekačem na 1.500 narekoval "zajec", je bil vzrok, da je zmagovalac Alžirec Ali Saidisief za debelo sekundo zgrešil mejo 3:40. V skoku ob palici je moral Brežičan Jure Rovnan zaradi rahle poškodbe

• **Za domače občinstvo je bil vsekakor najzanimivejši boj v metu diska, kjer je Igor Primc v vseh štirih veljavnih metih presegal 61 m. Čeprav je v zraku visel med preko 64 m in nov rekord, mu to tokrat ni uspelo, s 63,08 pa je dokazal, da so zanj take daljave že vsakdanje. Izredno hiter tek mlajšega mladince novomeške Krke Andreja Murna, ki je na 110 m z ovirami državni rekord popravil skoraj za sekundo, strokovnjakov ni presenetil, saj Andrej že nekaj let z izjemnimi izidi opozarja, da se bo Primcu, Božiču in Tomiču med slovensko elito pridružil še en Novomeščan. Žal na mitingu ni bilo obolelega Tomiča pa tudi slovenski rekorder na 100 m 200 m Tomaž Božič si očitno še ni opomogel od zaradi zdravstvenih težav prekinitve zimske sezone. Po zanj neuspešnem petem mestu na 100 m se je nastopu na 200 m odpovedal.**

stegenske mišice tekmovanje končati pri petih metrih, zmagovalac britanski prvak Nick Buckfield pa se je publikli za navijanje oddolžil šele z uspehom v četrtem dodatnem skoku na višini 550 cm.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ATLETIKA

KRKA OPEN

Moški, met diska - 1. Primc 63,08 (Krka), 2. Horvath (Madž.) 61,02, 3. Mustapić (Hrv.) 57,84 itd.; **palica** - 1. Buckfield (V. Brit.) 530, 2. Rovnan (Fit) 500, 3. Kostevc (Fit) 480, 4. Čurčić (Fit) 460 itd.; **kopje** - 1. Teršek (Klad. Celje) 69,60, 2. Cvetkovič (Hrv.) 66,98, 3. Grosek (Klad.) 65,16... 9. Meglič (Krka) 37,60; **daljina** - 1. Cankar (Klad.) 774 itd. 100 m - 1. Szaboles (Madž.) 10,68, 2. Breznik (Domžale) 10,69, 3. Acman (Klad.) 10,75... 5. Božič (Krka) 10,87 itd.; **200 m** - 1. Breznik 21,43, 2. Acman 21,44, 3. Horvat (Olimpija) 21,65... 6. Kastelic (Krka) 23,27 itd.; **400 m** - 1. Kocuvan (Klad.) 47,51, 2. Bedi (Madž.) 48,07, 3. Marinič (Nova Gorica) 48,25 itd.; **1500 m** - 1. Saidisief (Alžirija) 3:41,38, 2. Edhler (Avstrija) 3:42,06, 3. Balgač (Hrv) 3:45,87 itd. **3000 m** - 1. Grojzdek (Sevnica) 8:37,59, 3. Holdinar (Lenart) 8: 38,29, 3. Pozzari (Ital.) 8:38,71 itd.; **110 m ovire, ml. mladinci** - 1. Murn (Krka) 14,06 (državni rekord), 2. Pocajt (Vel.) 15,66, 3. Vrtačič (Šentjernej) 16,15 itd. **60 m pionirji** - 1. Bukovec (Krka) 7,50, 2. Jamšek (Fit) 7,66, 3. Vulj (Šentjernej) 7,85, 4. Goranič (Krka) 8,02.

Ženske, višina - 1. Volk (Olimpija) 168, 2. Peršič (N. Gor.) 168, 3. Miladinović (Krka) 160... 5. Zoretič (Šentjernej) 150; **daljina** - 1. Predikaka (ŽAK) 626, 2. Valant (Klad.) 612, 3. Blatnik (Krka) 558 itd.; **kopje** - 1. Štorga (ŽAK) 52,46, 2. Radželovič (Klad.) 49,08, 3. Detiček (Klad.) 44,20 itd.; **100 m** - 1. Bikar (Olimp.) 11,52, 2. Matul (Klad.) 12,36, 3. Pugalj (Vel.) 12,54... 5. Salopek (Krka) 13,00 itd. **400 m** - 1. Afolabi (Nigerija) 52,01, 2. Petrahn (Madž.) 54,15, 3. Gorup (Olimpija) 54,37... 7. Klemenčič (Krka) 57,72 itd.; **100 m ovire** - 1. Bukovec (Olimpija) 13,01, 2. Čalasan (Klad.) 14,00, 3. Jankovič (Krka) 14,31 itd.; **60 m pionirke** - 1. Bibič (Olimp.) 8,27, 2. Praznik (Krka) 8,35, 3. Molan (Fit) 8,40, 4. Klakočar (Fit) 8,44...

6. Hribar (Fit) 8,71... 8. Nose (Šentjernej) 8,77, 9. Zorko (Fit) 8,86.

KOLESARSTVO

MEDNARODNI KRITERIJ TELEKOMA

Člani - 1. Mervar (Krka Telekom) 25, 2. Di Bert (De Nardi, Italija) 21, 3. Fink 15... 6. Štangelj (oba Krka Telekom) 5 itd.; **starejši mladinci** - 1. Mrvar (Radenska Rog) 16, 2. Božič (Sloga Idrinja) 13, 3. Ribič 13, 4. Dular (oba Krka Telekom) 11... 8. Prevejšek (Kobo Krško) 1 itd.; **mlajši mladinci** - 1. Krevs (Lenart) 20, 2. Zrimšek (Krka Telekom) 13, 3. Četrtič (Savaprojekt Krško) 9... 8. Zagorc (Krka Telekom) 3 itd.; **dečki A** - 1. Rozman (Sava Kranj), 2. Kebejlj, 3. Matko, 4. Kržišnik (vsi Krka Telekom), 5. Fridl, 6. Arh (oba Savaprojekt), 7. Ivanetič, 8. Per (oba Krka Telekom), 9. Paun (Črnomelj), 10. Podlesnik (Savaprojekt) itd.; **dečki B** - 1. Stolič (Hit Casino), 2. Rozman (Sava), 3. Jereb (Bled)... 6. Muhvič (Krka Telekom) itd.; **dečki C** - 1. Bole (Bled)... 6. Barantin (Krka Telekom)... 10. Zagorc (Savaprojekt)

VELIKA NAGRADA KRKE

Člani (182 km) - 1. Derganc (Zalf Fior) 4:23:17, 2. Conte (Scrigno Gaerne, Italija), 3. Pavanello (Aki Safi, Italija), 4. Wilmer (Zalf Fior), 5. Dante (Cantina Tollo, Ita.), 6. Petek (Sava), 7. Pintarič (Radenska Rog), 8. Polloto (De Nardi), 9. Fink, 10. Murn (vsi zaostanek 0:13)... 12. Šumanov (vsi Krka Telekom)... 19. Poljanšek (Savaprojekt)... 27. Miholjevič... 29. Filip... 31. Mervar... 33. Papež (vsi Krka Telekom)... 41. Četrtič... 45. Baloh (vsi Savaprojekt) itd.; **starejši mladinci** - 1. Rogina (Perutnina Ptuj), 2. Žepič (Sava), 3. Gnezda (Hit Casino)... 11. Ribič (Krka Telekom), 12. Prevejšek (Kobo Krško), 13. Znidaršič (Savaprojekt) itd.; **mlajši mladinci** - 1. Krevs (Lenart), 2. Zrimšek, 3. Zagorc (oba Krka Telekom), 4. Četrtič (Savaprojekt), 5. Logar Klemen... 8. Logar Davor itd.

Na velodromu že dirkajo

Rekord Galamiča

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek je društvo CTS Velodrom na dirkališču v Češči vasi pripravilo prvo tekmovalje za tako imenovani super pokal velodroma, na katerem so preverili pripravljenost kandidatov za mladinsko svetovno prvenstvo, ki bo letos v Capetownu v Južni Africi.

Na 3000 m je Novomeščan Goran Galamič, član CTS Velodrom, z izidom 3:41,71 za slabo sekundo popravil državni rekord, čeprav je bil teden pred tekmovanjem bolan in je izpustil nekaj pomembnih treningov. Na 1.000 m je z 1:11,15 prav tako zmagal domačin Mitja Remih, ki mu tako do norme za nastop na svetovnem prvenstvu manjka le še 15 stotink. V kriteriju je Remiha šele v zadnjem sprintu premagal Jalovec iz kranjske Save, ki je ob Galamiču in Remihu najresnejši kandidat za svetovno prvenstvo.

R. B.

VSEENO VZPODBUDNO - Rezultati Brigite Bukovec na novomeški prireditvi 13,01 sicer ni zadovoljil vseh atletskih "sladokuscev", a kljub temu ni slab, saj je Brigita konec tedna na svojem prvem nastopu na mitingu za grand prix v St. Denisu s še za stotinko slabšim časom osvojila odlično tretje mesto in za zmagovalca zaostala vsega 9 stotink. Glede na to, da ta čas zaradi izgube treninga ob poškodbi trenira še na polno, boljše izide, kot je povedala po tekmovanju v Novem mestu, letos pričakuje nekoliko kasneje. (Foto: I. V.)

PLESALCI V LESKOVCU

KRŠKO - V soboto, 7. junija, bo v športni dvorani osnovne šole v Leskovcu v okviru akcije "Slovenija pleše" predstavitev športnega plesa, na katerem bodo teden dni pred državnim prvenstvom v kombinaciji standardnih in latinskoameriških plesov v isti dvorani nastopili najboljši pari domačega plesnega kluba Luček in svetovna prvaka Andrej Škufca in Katarina Venturini. Vstopnine ni.

Avstralec v Krškem nepremagljiv

Avstralski povratnik na speedway steze Todd Witshire daleč najboljši na dirki za zlati znak Krškega in Babičev pokal - Od domačih je imel več sreče le Izak Šantej

KRŠKO - Dirka za zlati znak občine Krško in Babičev pokal je minila v znaku avstralskega speedwayista Todda Witshira, ki je bil pred hudo poškodbo leta 1991 eden izmed najboljših na svetu, prav letos pa si spet utira pot v družbo, v kateri je nekdanje že bil. V soboto zvečer je pod žarometi Štadiona Matije Gubca kot za šalo pometel s konkurenti tako v rednem delu dirke za zlati znak Krškega kot v zaključku prireditve, ko se je najboljših osem s tekmovanja za zlati znak po tradiciji pomerilo še za Babičev pokal.

Najhujši tekmeči Avstralec so bili Danec Pedersen, Nemec Barth in Anglež Sean Wilson, ki se je moral boju z zmago z Avstralcem odpovedati, ker je prispel v Krško brez svojega motorja in je moral nastopiti s sponosjenim Štojsovim motorjem, s katerim pa kljub spretni, drzni in atraktivni vožnji ni bil konkurenčen v tako močni družbi.

VODI POLICIJA

METLIKA - Po petih kohli občinske nogometne lige Metlika vodi Policija z 9 točkami, drugouvrščena Metlika I in tretjeouvrščeni Grabrovec pa sta zbrala po 8 točk. Izidi 5. kola: Slahna vas : Lokvica 1:1, Metlika I : Suhor 4:1, Boršt : Rosalnica 4:2 in Grabrovec : Dobravice 2:0.

Domači tekmovalci so nekoliko razočarali. Začeli niti niso tako slabo, saj je bil v prvi dirki Lekše tretji za Witshiro in Dancem Clausnom, Omerzel je bil v drugi dirki drugi in je premagal odličnega Pedersna, v tretji dirki pa je Izak Šantej gledalce razveselil z zmago, kar je kasneje ponovil še enkrat. Žal je Lekše v nadaljevanju zaradi težev z motorji kar trikrat odstopil, motor pa je ponagajal tudi Omerzelu, kar mu je preprečilo nastop v Babičevem pokalu, kamor se je od naših uvrstil edini Izak Šantej, ki pa se ni prebil v finale.

Vrstni red prvih je bil tako na dirki za zlati znak kot za Babičev pokal enak: 1. Witshire (Avs.), 2. Pedersen (Dan.), 3. Barth (Nem.), 4. Wilson (Angl.). Za zlati znak je bil Šan-

tej šesti, Omerzel deveti, Lekše petnajsti in Špitaler mesto za njim. I. V.

ZMAGA NA ETA TURNIRJU

NOVO MESTO - Na teniškem turnirju za mlade za pokal evropske teniške zveze ETA v Mariboru je Novomeščanka Katarina Zupančič v finalu kategorije do 16. leta v dveh nizih z 7:6 in 7:6 premagala Rusinjo Illarionovo. Pri dečkih do 14. leta pa je Tadej Pucelj na istem turnirju izpadel v drugem krogu glavnega turnirja.

NINA V POLFINALU

NOVO MESTO - Na teniškem turnirju za odprto prvenstvo Slovenije za dekleta in fante v kategoriji do 18. leta v Domžalah se je igralka novomeške Krke Nina Janžekovič uvrstila v polfinale, kjer je z 1:6 in 1:6 izgubila s Škafarjevo iz ljubljanskega Hita. 14-letna Blaž Turk in Tomaž Budja sta se med fanti uvrstila v drugi krog, Maj Jožef pa v prvi krog glavnega turnirja.

BLIZU REKORDA - Igor Primc je na mednarodnem atletskem mitingu Krka Open 97 vzbudil skomine po novem rekordu, a mu ob dveh ponesrečnih metih ni uspelo, še bliže rekordnemu dosežku pa je bil ob koncu tedna, ko je v Ebenseju prepričljivo zmagal z metom 63,68 m, kar je le 6 cm manj od rekorda. (Foto: I. V.)

Šport iz Kočevja in Ribnice

SODRAŽICA - V Sodražici so pripravili prvenstvo Notranjske v balinanju za mladince v hitrostnem in natančnem izbijanju. V obeh skupinah je nastopilo po 16 najboljših tekmovalcev. Po trije so se uvrstili v finale državnega prvenstva. Izidi: hitrostno izbijanje - 1. Vončina (Idrija), 2. Vesel (Sodražica), 3. Podlipec (Fara-Idrija), 4. Košmrlj (Sodražica); natančno izbijanje - 1. Vončina (Idrija), 2. Franc (Sinja Gorica), 3. Pivk (Logatec), 4. Vesel (Sodražica).

RIBNICA - Na finalu državnega prvenstva za mladince v rugbyju v Ribnici so prijetno presenetili tudi domači igralci RFC Ribnica. V skupini do 17. leta so drugič zapored zamagali. Ribničani bi se morali udeležiti mednarodnega Benetovega turnirja v Trbižu, a tja niso odpotovali, ker so na gostovanju v Marseilleu ostali brez potnih listov. Nepridipravi so namreč vložili v avtobus in odnesli kovček, v katerem so bili tudi potni listi.

RIBNICA - Na jahališču konje-

niškega kluba Ribnica na Ugarju so pripravili tekmovanje v dresurnem jahanju za 2. pokal Slovenije. Med mladinci se je znova izkazal ljubljčan Aleš Peterlin, med člani pa je Eugen Bubnič iz Postojne tudi tokrat za malenkost ušel nasledovalcema Ladislavu Fabrisu iz Lipice in Blažu Kalanu iz Kranja.

KOČEVJE - V 5. krogu občinske lige malega nogometa v Kočevju so bili doseženi naslednji izidi: Rog : Šalka vas AS 2:5, AG Kovinar : Kostel 5:1, Slovenika Dolga vas : Črni Potok 2:2, Babilon : Tri zvezde 1:2, Krempa Štalcerji : Željne 5:1. Vodijo Tri zvezde s 15 točkami.

RIBNICA - v 7. krogu občinske lige malega nogometa v Ribnici so bili doseženi naslednji izidi: Avto-center Prestige : Kocka 8:2, Biba Market T : Grafit 2:3, Spectrum Treid : Elin Kot 3:2, Agaton : Divji jezdeci 2:3, Lašče : ŠMD Turjak 3:3. Vodi Avto-center Prestige z 19 točkami. M. G.

HOKEJ V TOPLICAH - Na četrtem turnirju za državno prvenstvo v in line hokeju se je v Dolenjskih Toplicah zbralo 17 članskih in 9 moštvo do 15. leta, celodnevne tekme pa si je ogledalo rekordno število 5.000 gledalcev. Uspešni so bili tudi domači hokejisti, ki so v četrtfinalu igrali tekmo s kasnejšim zmagovalcem Gostiščem Rojc neodločeno 1:1, pri prostih streljih pa domačini niso imeli sreče in so srečanje na koncu izgubili z 1:2. Gostišče Rojc je v finalu s 3:1 premagalo Piran, Topličani pa so osvojili peto mesto. Med moštvi do 15. leta so zmagali Bledoličniki, najboljši strelci turnirja pa je bil reprezentant v hokeju na ledu Jure Vnuk. (Foto: I. V.)

ZMAGE V KONTAKTU

NOVO MESTO - Na drugem turnirju za državno prvenstvo v semim contactu za dečke in v light contactu za člane so se v Ormožu izkazali tudi tekmovalci Karate kluba Novo mesto. Tako je med dečki v kategoriji do 56 kg Darko Milanovič zmagal, medtem ko je bil Dušan Stojanovič v finalu kategorije do 40 kg pri vodstvu s 7:1 diskvalificiran. Med člani je Franjo Skok zmagal v kategoriji do 89 kg, Toni Turk pa v kategoriji nad 89 kg, medtem ko je bil Tomaž Dolinar v kategoriji do 75 kg tretji. Franjo Skok je s svojimi zadnjimi uspešnimi nastopi opozoril nase tudi tuje prireditelje, tako

da je dobil vabilo za gala prireditve v Austriji.

WINDISCH KAR TRIKRAT

NOVO MESTO - Člani squash kluba Novo mesto tudi brez lastnega igrišča dobro delajo, saj so bili na državnem prvenstvu v Velenju zelo uspešni. Sebastian Windisch je nastopil kar v treh kategorijah in med igralci do 14. in do 16. leta zmagal, med igralci do 19. leta, kjer je zmagal njegov brat Sandro, pa je bil tretji. Uspešen je bil tudi Borut Pečar, ki je v kategoriji do 16. leta osvojil drugo mesto. Med dekleti je bila Mojca Blažič v kategoriji do 16. leta prva, v kategoriji do 19. leta pa druga.

Šport za vse - prireditve

S KOLESI PO TUHINJSKI DOLINI - Kolesarsko društvo KIK Kamnik bo v soboto, 7. junija, s štartom ob 9.30 pripravilo rekreativno kolesarsko dirko po Tuhinjski dolini. Informacije daje Peter Zarnik po telefonu 061-815-077.

TEK NA KAMNIŠKO SEDLO - Slovenska vojska bo v soboto, 7. junija, pripravila tekaško prireditve v teku navkreber. Štart moških bo v Kamnički Bistrici ob 10. uri. Dolžina proge je 10,3 km, povzpeti pa se bo treba kar za 1264 metrov. Tekalci bodo štartale na Jermanci (940 m nad morjem), na 1865 m visoko Kamniško sedlo pa se bodo povzpele po premaganih 5,6 km. Informacije daje Dominik Grmek po telefonu 061-721-725.

EKOLOŠKI SPUST PO KOLPI - Kolpa bo od sobote, 7. junija, čistejša. Turistično športno društvo Kostel vabi vse, ki se upate spustiti v svojem ali sponosjenem plovilu 35 km po nenevarni reki. Štart očistevalne akcije bo v Srobotniku ob Kolpi ob 10. uri, cilj pa bo v Dolu. Informacije: dr. Stanko Nikolič, tel. 061-802-175.

13. PETELINJSKI TEK - V soboto, 7. junija, bo športno društvo Pivka ob 11. uri pripravilo pohod k Sv. Trojici, ob 16. uri pa še tek na tradicionalni 10,5 km dolgi krožni progi. Informacije: 0609-626-704.

GOZDNI TEK V ŠTORAH - 12-kilometrski tek bo v soboto, 7. junija, pripravilo turistično društvo iz Štor. Začetek teka bo na nogometnem igrišču v Štorah ob 10. uri. Informacije: 063-771-768.

MARATON ČEŠENJ - Štart rekreativne kolesarske prireditve Maraton Česenj bo 7. junija ob 9.30 s štartom pred poslovnim centrom Gruđa (pred Dolgim mostom) na Viču v Ljubljani.

ATLETIKA ZA VSE - V nečelju, 8. junija, se tudi rekreativni športnikom ponuja priložnost, da se na atletskem štadionu ŽAK Ljubljana v Spodnji Šiški, kjer se bodo čez dober mesec dni pomerili najboljši mladi atleti stare celine, preizkusijo v več atletskih disciplinah. Od jutra do večera bodo tekmovalja za vse starostne skupine. Predprijava in informacije: 061-654-568.

PO TRUBARJEVI POTI - Planinsko društvo Velike Lašče in OŠ Primož Trubar bosta v nedeljo, 8. junija, pripravila veliko pohodniško in tekasto prireditve. Štart pohoda bo med 7. in 10. uro, tekači pa se bodo na 15 km dolgo progo pogrnali ob 10.30. Informacije: 061-789-315.

GOZDNI TEK PO RAŠICI - V petek, 13. junija, bo tek po severnih pobočjih Rašice. Vsi štarti bodo pri domu SD Strahovica: deklice in dečki bodo na 2 km štartali ob 17. uri, ostali pa uro kasneje (ženske na 6, in moški na 10 km).

KROŽNA DIRKA z gorskimi kolesi okrog Kamnika bo v nedeljo, 15. junija. Štart bo v Kamniku pred zlatarstvom Banič ob 10. uri. Proga bo dolga 7,5 km in bo imela 270 m višinske razlike. Informacije: Martin Kemperle, zvečer, 061-816-209.

Rokometašice na Marofu zlahka tudi Avstralke

Visoka zmaga na obeh tekmah

NOVO MESTO - Rokometašice slovenske reprezentance so v četrtek in v soboto v novomeški športni dvorani Marof odigrale še zadnji tekmi kvalifikacij za svetovno prvenstvo in po pričakovanju visoko premagale Avstralke, ki so zasedle drugo mesto v kvalifikacijah za Oceanijo.

Slovenke so nastopile precej utrujene, saj so dan pred obračunom odigrale zadnje finalno tekmo državnega prvenstva in po njej precej dolgo proslavljale zmago Krima Elekte oziroma poraz Robita Olimpije. Kljub temu da so v četrtek zaspale šele v zgodnjih jutranjih urah, so popoldne brez težav nadigrale avstralsko reprezentanco, v kateri nastopa kar precej igralcev iz območja nekdanje Jugoslavije, ki so dobile avstralsko državljanstvo. Izid četrte tekme je bil 43:11 (25:5) pa tudi v soboto, so imele Slovenke prave strelske vaje, ko so nekoliko bolj spočite zmagale s 40:7.

Na prvi tekmi med Slovenijo in Avstralijo se je spet izkazala Simona Sturm (na sliki med strelom na vrata), ki je avstralske reprezentantke nikakor niso mogle zaustaviti, dosegla pa je kar 11 zadetkov. (Foto: I. V.)

ŽE DRUGOLIGAŠI

NOVO MESTO - Nogometno moštvo Radia Krke si je v nedeljo z zmago nad Litijo s 4:1 (3:0) že zagotovilo mesto v drugi slovenski nogometni ligi. Dve koli pred koncem prvenstva je namreč s 6 točkami naskoka pred drugouvrščenimi sezanskim Taborom že prvak zahodne skupine tretje lige. Na tekmi z Litijo so zadetke za Radio Krka dosegli: Bojan Žagar dva ter Gorazd Plevnik in Dejan Rodič po enega. Mladi Elana so doma premagali Kolpo s 5:1, kadeti v gosteh Smartno z 2:1, medtem ko so starejši dečki igrali doma s Kolpo 1:1.

SEJEM FITFEST

PORTOROŽ - Od 6. do 8. junija bo v portoroški marini sejem športa in zabave, na katerem bo združeno vse, od športne opreme in oblačil, zdrave prehrane, medicine ter športnega turizma do splošne sejemске ponudbe za ljudi, ki dajo nekaj nase. Med razstavljalci so pomešana prizorišča več kot 23 športnih in programskih aktivnosti. Tridnevne aktivne delavnice aerobike bodo potekale v znamenju spoznavanja najnovejših smeri, pristopov in tehnik vadbe fitnessa in aerobike pod vodstvom najboljših svetovnih inštruktorjev. Pripravili bodo tudi turnir v odbojki na mivki, košarkarski turnir trojke, teniški turnir dvojic, z ekipo Braneta Kuzmiča boste lahko opravili trening iz varne vožnje, najboljši svetovni bodibilderji se bodo razkazovali kar na prostem. Izkupiček dobrodelnega Fitfestovega teka v Portorožu bo namenjen nakupu medicinske opreme za izolacijsko bolnišnico. Start teka bo ob 11. uri na avtobusni postaji v Portorožu. Na Fitfestu bo tudi srečanje imetnikov Olimpijske kartice. Informacije in prijave po telefonu 066-76-090.

VSI POD NADZOROM - Na sobotnem kriteriju Telekomov so na novomeških ulicah kolesarji domačega poklicnega moštva Krka Telekom s trenerjem Srečkom Glivarjem dogovorjeno taktiko uresničili kot še nikoli do sedaj, saj so imeli inenitne tekmece ves čas pod nadzorom, in tako Boštjanu Mervarju ni bilo težko uspešno dokončati dobro pripravljenih sprintov. Na sliki: kolesarji na križišču pri občini pred šmihelskim mostom; na čelu kolone je član krškega Savaprojekta Marko Baloh, za njim pa predstavnik italijanskega moštva Cantina Tollo pa Sandi Papež in na četrtem mestu zmagovalec kriterija Boštjan Mervar. (Foto: I. V.)

Novomeščana zmagala ob jubileju

Domači zmagi ob 100-letnici dolenjskega kolesarstva - Mervar v soboto nepremagljiv - Novomeški amater v dresu italijanskega Zalf Fiora v nedeljo ugnal vse profesionalce

NOVO MESTO - Konec minulega tedna je Novo mesto preživel v znamenju kolesarstva, ki je te dni praznovalo 100-letnico obstoja na Dolenjskem. Najlepšo nagrado vsem, ki so zaslužni za obstoj in razvoj te športne panoge v tem koncu Slovenije, sta v soboto in nedeljo privozila Novomeščana Boštjan Mervar in v nedeljo Martin Derganc.

Proslava jubileja se je začela v petek v Kulturnem centru Janeza Trdine, kjer so odprli priložnostno razstavo in priredili slavnostno akademijo. Oba tekmovalna dneva se je na štartu na novomeškem Glavnem trgu zbrala tako močna konkurenca kot še nikoli na kateri izmed slovenskih dirk z izjemo gostovanja italijanskega Gira pred leti. Poleg vseh najboljših slovenskih kolesarjev razen dela moštva Radenske Roga, ki tekmuje na dirki Po Avstriji, so se Novomeščanom predstavili

tudi številni poklicni kolesarji iz moštev, ki sodijo med najboljše na svetu - Scrigno, Cantina Tollo, De Nardi, Aki in Amore Vita.

Na sobotnem kriteriju Telekomov po ulicah Novega mesta so se najprej predstavili dečki A, B in C ter mlajši in sratejši mladinci, vrhunec pa je bila seveda dirka članov, na kateri je številne ljubitelje kolesarstva na Glavnem trgu presenetil Boštjan Mervar. Zmagal je že na prvem sprintu, potem to ponovil vsake tri kroge še štirikrat zapored in si tako rekoč že sredi dirke priboril končno kriterijsko zmago, za katero pa ima zasluge vse moštvo z Gorazdom Štangljem na čelu, ki je vsakič Boštjana v zavetrju pripeljal na ugoden položaj za sprint, medtem ko so ostali uspešno preprečili vse poskuse pobegov italijanskih profesionalcev.

V nedeljo so se dopoldne s skupnim štartom najprej na petih balkanskih krogih pomerili mlajši in starejši mladinci, popoldne pa je člane čakalo 182 km dirke na predvsem domačim kolesarjem dobro znanih cestah med Novim mestom, Otočcem in Ratežem. Kot se spodobi za imenitno zasedbo poklicnih kolesarjev so prve kroge prevozili

izjemno počasi, leno skupino pa je s poskusom pobega v tretjem krogu prvi nekoliko razgibal Bogdan Ravbar. Približno na polovici dirke je pobeg lepo uspel Novomeščanu Branku Filipu, članu kranjske Save Gregorju Zajcu in Fabriziu Arzilliu iz Cantine Tollo, ki so si nabrali že slabe tri minute prednosti, a so spoznali, da niso dovolj močni, in po približno dveh krogih počakali glavino.

V predzadnjem in zadnjem krogu so številni kolesarji poskušali pobegniti a jih je uigrana vrsta Krke telekoma po eni strani in italijanskih poklicnih moštev na drugi vsaki uspešno pokrila, tempo vrtenja pedal pa je bil vse hitrejši. Pol kroga pred koncem dirke je stopil na sceno komaj 20-letni Novomeščan Martin Derganc, ki je najprej pobegnil na koncu klanca med Otočcem in Ratežem, pravi podvig pa mu je uspel na kratkem klanecu na Cikavi, kjer je pobegnil še enkrat in so njegovi zasledovalci, med katerimi pa ni bilo ostalih Novomeščanov, za trenutek zaspali, tako da Martina niso mogli več ujeti. Tako je po nekaj letih zmaga na Veliki nagradi Krke spet pripadla Novomeščanu, a tokrat ni ostala v Novem mestu, saj Marti tako kot lani Gorazd Štangelj vozi za najboljše italijansko amatersko moštvo Zalf Fior. (Izidi v rubriki Besedo imajo številke).

I. VIDMAR

DOMA JE NAJSLAJŠE - Zmago v domačem kraju in pred domačim občinstvom si kolesarji najbolj želijo, zato Martin Derganc (v sredini) nedeljskega zmagoslavja na novomeškem Glavnem trgu najbrž nikoli ne bo pozabil, še posebej, ker ja za sabo pustil celo četo profesionalcev, med katerimi sta tudi Biagio Conte (levo) iz moštva Scrigno in Luca Pavanello iz moštva Aki Safi. Če se bodo nadarjenemu Martinu uresničile nade, bo tudi sam čez leta oblekel dres enega izmed tako imenitnih poklicnih moštev. (Foto: I. V.)

Žužemberčani brez medalje

V Žužemberku so domačini na finalu državnega prvenstva za starejše dečke izgubili s Fužinarjem in Mariborčani

ŽUŽEMBERK - Na finalnem turnirju za naslov letošnjega klubskega državnega prvaka v odbojki za starejše dečke so se v telovadnici osnovne šole Žužemberk pomerile ekipe Salonita iz Kanala, Fužinarja z Raven na Koroškem, Maribora-Gradisa in domačega Žužemberka. V prvi tekmi, ki je odločala o uvrstitvi v finale, je Fužinar tesno (s 3:2) premagal Žužemberk, drugi finalist pa so po zmagi nad Mariborom s 3:1 postali odbojkarji iz Kanala.

V tekmi za tretje mesto je Žužemberčane kot že tolikokrat letos zapustila športna sreča, ko so po izenačenju v setih na 2:2 v skrajšani igri vodili že s 13:8, vendar tudi to ni bilo dovolj za zmago, saj so Mariborčani do konca odigrali brez napak in set zaključili s 17:15. Mladi Žužemberčani so tako letos prvič po dveh že osvojenih kolajnah ostali na nevhvaležnem četrtem mestu, kljub temu da so pokazali dobro igro.

V tekmi, ki je odločala o prvem mestu, so bili igralci Salonita boljši

od Fužinarja in gladko zmagali s 3:1 in tako osvojili letošnji naslov državnih prvakov. Tudi četrto mesto v državi je za Suhokranjce lep uspeh, predvsem pa nadaljevanje dobrega dela z mladimi, pri katerih imajo prihodnji teden tudi mlajši dečki iz Žužemberka priložnost, da osvojijo medaljo za svoj klub na turnirju za naslov državnega prvaka. D. PUCELJ

V AMERIŠKEM FINALU

BREŽICE - Brežiški skakalec ob palici Jurij Rovani se je uvrstil v finale vseameriškega študentskega prvenstva, zato se je po novomeškem mitingu vrnil v Ameriko, kjer je letos končal tretji letnik študija športa. Po vseameriškem prvenstvu bo kot član slovenske reprezentance nastopil na sredozemskih igrah, ki bodo od 14. do 17. junija v Bariju. (P. R.)

TPV - AVTO, Servisno prodajni center
Kandijska 60 - 8000 Novo mesto
Tel.: 068/391-81-12, 391-81-19

SUPER UGODNO - PREHITITE NOVE DAVKE

CLIO ŽE OD 1.375.080,00
TWINGO ŽE OD 1.332.165,00
MEGANE ALIZE S KLIMO ZA SAMO 2.433.897,00
LAGUNA Z ABS 2.989.919,00

KREDITI OD T + 5%
STARO ZA NOVO — STARO ZA STARO — LEASING
— TESTNA VOZILA

RABLJENA VOZILA

TIP	LETNIK	KM	BARVA	CENA V DEM
1. R-5 Campus/5V	1991	79.000	RDEČA	5.500
2. CLIO RN 1,2/5V	1993	60.000	BELA	9.800
3. R-19 RT, 1,4/4V	1993	40.000	MET. ZELENA	14.300
4. EXPRES FURGON 1,4	1993	68.000	MODRA	9.400
5. ESPACE RT 2,0 ABS	1994	35.000	MET. RDEČA	31.000
6. FORD FIESTA	1987	79.000	ČRNA	4.300

SERVIS — KLEPARSKE IN LIČARSKE STORITVE
— NADOMESTNI DELI — AVTOPRALNICA

RENAULT AVTO ŽIVLJENJA

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
tel.: 068/321-115, fax: 068/342-136

ZA VAŠO LAŽJO ODLOČITEV

Do 15. junija podaljšujemo plačilo
na 5 čekov za počitnice iz našega kataloga!

Pohitite s prijavi!

JAVNO PODJETJE KOMUNALA NOVO MESTO, d.o.o.
Rozmanova ulica 2
8000 NOVO MESTO

vabi k sodelovanju

DIPLOMIANEGA INŽENIRJA GRADBENIŠTVA

za opravljanje nadzora investicij in gradnje komunalnih objektov in naprav

Če imate zaključeno VII. stopnjo strokovne izobrazbe gradbene ali komunalne smeri, imate vsaj 3 leta delovnih izkušenj na področju graditve objektov in ste pripravljeni strokovno, kreativno, samostojno in odgovorno delati, vas čaka zanimivo, dinamično delo ter strokovno izpopolnjevanje.

Delo poteka v poslovnih prostorih in na terenu na območju mestne občine Novo mesto, občin Šentjerneje in Škocjan.

Z izbranimi kandidati bomo po 3-mesečnem poskusnem delu sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.

Za dodatne informacije lahko pokličete na tel. št. 321-578, ga. Fabjan.

Pisne ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o izobrazbi ter dosedanjih izkušnjah pošljite v 8 dneh po objavi kadrovske službi podjetja, Rozmanova ulica 2.

PRVAKI V PIKADU - Miran Kajs, Tomaž Šobar, Marjan Nezužlan, Marjan Kolman in Boris Bahč sestavljajo ekipo okrepčevalnice Kocjan iz Stare vasi na Bizeljskem, ki je že drugič zapored zmagala v posavski pikado ligi. Tekmovalo je kar 22 ekip zagnanih metalcev malih puščic v tarčo. Drugo mesto je zasedla ekipa Belega konjička iz Brežic, tretje pa ekipa Grič iz Krškega. (Foto: M. Vesel)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 25. junija 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Krajani bodo zaprli cesto Žlebič - Sodražica?

Dol. list št. 20, 22. maja

V navedenem članku pisec M. Glavonjič navaja, da je zapiranje cest zaradi nezadovoljstva nad neurejenimi prometnimi razmerami močno orožje v rokah prizadetih krajanov. V tej novici se ni upoštevalo, da so javne ceste prometne površine splošnega pomena za cestni promet, ki jih vsakdo prosto uporablja na način in v pogojih, določenih v pozitivnih predpisih.

Na podlagi take informacije ne bomo prišli kmalu do čimprejše obnove cest pa tudi omenjenega odseka. Nič ni omenjeno, da tisti posameznik ali skupina, ki trajno ali začasno zasede cesto, s tem stori prekršek. Zanj je zagrožena kar precej visoka kazen, da se po vsej verjetnosti ne izplača izvajati take samovolje.

Obstaja možnost tudi odškodninske odgovornosti zoper tiste, ki opravi zaporo ceste. Menim, da samovoljno zapiranje cest ni nobeno "močno orožje", kot piše avtor, posameznikov. Menim, da pa bi bil čas, ko se bi za območje celotne države izdelal dolgoročni zavezujoči načrt obnove posameznih cestnih odsekov. Tako bi se zvedeli, do kdaj bodo posamezni cestni odseki obnovljeni, kar velja tudi za cestni odsek Žlebič - Sodražica.

VIKTOR DRAGOŠ
Kočevje

Škandalozen nastop župnika iz Prečne

Dol. list št. 21, 29. maja

Takoj na začetku hočem poudariti, da nočem biti advokat župnika iz Prečne, v katerega se je obregnil g. Bojan Fink. Zameri mu namreč njegov nastop in njegove ostre besede ob pogrebu njihovega lovškega tovariša. Prizade se me njegove besede: "Početje prečenskega župnika ni slučajno, ampak je del duhovnega nasilja slovenske Cerkve nad vernimi in nevernimi državljani," in "Cerkev... bi morala prepričati stalinistične manire svojih uslužbencev." Kaj mislim o vsem tem?

Smrt spada med najpretnostnejše dogodke človeškega življenja. Ob smrti se mora pokazati vsa veličina in dostojanstvo tistih, ki jih je smrt prizadela, to je njegovih domačih, vaščanov, prijateljev in vseh udeležencev pogreba. Če kdaj, potem bi morali vsaj v tako resnih dogodkih, kot je smrt in slovo od mrtvih, poznati kulturo lepega vedenja in upoštevati načela pietete do pokojnika in žalujočih. Bolečina, ki jo občutijo svojci pokojnika, mora postati tudi naša bolečina.

Kaj opažamo včasih pri naših pogrebnih? Določeni del ljudi, ki pridejo na pogreb, ne pokažejo niti trohice kulture, pietete in osnov pravil lepega vedenja. Ti ljudje so moteč element in bolj pametno bi bilo, če bi ostali doma, kot pa da s svojim nekulturnim vedenjem motijo potek pogrebnega obreda. Zdi se, kot da s svojim govorjenjem, kajenjem in nesodelovanjem kažejo svoj brezsrčni odnos do pokojnika in do tistih žalujočih, ki so polni bolečine.

Zgodi se, da se ti ljudje zberejo po skupinah in zunaj cerkve tako glasno govorijo, da duhovnik ne more dostojno opraviti pogrebnega

obreda. Prav tako pa isti zelo motijo žalujoče, ko s svojim govorjenjem in s svojo oddaljeno prisotnostjo kažejo omalavažujoč odnos do pokojnika. Tak nekulturen odnos do pokojnika pokažejo tudi tisti, ki se ne udeležijo pogrebnega obreda v cerkvi. Morda bo kdo ob tem pomislil, da duhovnik koga prisiljuje k verskim držam. Tukaj ne gre za nobeno prisiljevanje, ampak samo za spoštljivo prisotnost ob pokojnikovi krsti tudi v cerkvi.

Na pogreb ne gremo samo zato, da bi se poslovili od razpadajočega trupla in pepela, ampak zaradi pokojnikovega prepričanja, k temu pa spada njegova dobrotta, ljubezen, človečnost in tudi vera. Spoštujemo tisto, kar je bilo pokojniku sveto. Pri lovcu bomo spoštovali njegov odnos do narave in razumljivo je, da bodo udeleženci pogreba spoštovali lovške pogrebne običaje, pri gasilcu častno gasilsko slovo, pri vojaškem pogrebu vojaški pogrebni ceremonijal. Če je bil pokojnik veren in domači želijo cerkveni pogreb, potem bomo spoštovali njegovo versko prepričanje. Nevernemu človeku v cerkvi ni potrebno moliti. Od njega bonton zahteva le njegovo spoštljivo prisotnost. In kar je glavno: neverni človek ni oproščen pravil lepega vedenja. To so pokazali tudi naši sicer brezumni državniki, ko so se udeleževali pogrebnih maš za tujimi predsedniki in državniki. Le kaj bi se mislili drugi o našem predsedniku republike, če bi pri takem pogrebu ostal zunaj cerkve. To bi pa bil škandal.

Kot duhovnik sem bil pri pogrebu pogosto pričr "stalinističnih manir", ko se sin ni upal v cerkev na očetovem pogrebu zaradi partijske discipline, ko so učiteljice strogo prepovedale šolski mladini prisostvovanje pogrebnim maš v cerkvi, ko je bilo gasilec prepovedano iti v cerkev v gasilski uniformi. Zdi se, da hočejo nekateri še danes živeti v "opojni stalinističnih manir" in ohranjati nekatere nečloveške navade iz tistih časov. Zato ne dovolimo, da nam nekulturni ljudje diktirajo načine obnašanja pri pogrebnih. Ne duhovniki, ampak drugi bi se morali zato opravičiti zaradi svojega nekulturenega obnašanja pri pogrebnih. Komu? Najprej tistim, ki so ob smrti ljubljene osebe prizadeti, potem pa tudi duhovniku, ki se trudi od pokojnika posloviti se z največjo mero spoštovanja, nekdo pa mu to s svojim necivilizacijskim obnašanjem preprečuje. Zato poglej najprej v svojo lastno skledo, kdor koli si in pričakuješ opravičenja.

JOŽE PACEK
Čatež ob Savi

V strahu pred srečanjem z vozili "na črno"

Dol. list št. 20, 22. maja

Vsa čast in spoštovanje tistim Romom, ki delajo in preživljajo s svojim delom svoje družine. Toda problemi so tam, kjer družine štejejo po 11 ali celo več družinskih članov. Ni prav, da jim država Slovenija daje denar za otroke, čeprav otroci, ki prihajajo na svet drug za drugim, niso nič krivi, da so na svet prišli. Ni pa prav do nas ostalih državljanov in članov skupnosti, ki se po svojih močeh trudimo, da preživimo enega ali dva otroke. Da otrok veliko stane, vemo vsi, ki smo otroke došolali in jim pomagali po svojih močeh do poklica. Plačujem vse davke in vse datjave, katere moram kot državljanka plačevati. Nihče me ne vpraša, ali lahko ali ne. Toda tako ni samo z menoj, pač pa tudi z ostalimi ljudmi, ki živimo tukaj. Če mi Rom z neregistriranim avtomobilom naredi oziroma povzroči nesrečo, moram sama plačati vse stroške, Romov namreč nikoli in nihče ne kaznuje. Nimajo šoferskih izpizov in nimajo registriranih avtomobilov in niso zavarovani.

Veliko se piše in govori, da bodo Romom postavili hiše. Vprašujem vlado, kdo je nam postavil hiše in nam kupil stanovanja. Vsi delamo otroke s pametjo in po svojih zmognostih. Zakaj ni zakona, ki bi predpisoval število otrok Romom. Vem, da je tukaj svoboda posameznika, toda za take ljudi bi moral biti zakon, ki bi dovoljeval število otrok.

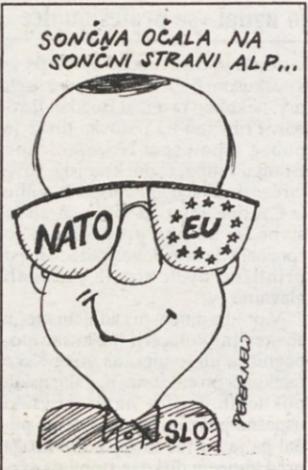
Vem, da občine in država dajo veliko denarja za romsko lažno socialno. Od kod imajo Romi denar za avtomobile, za orožje, katerega posedujejo in ostale stvari? Če pa že imajo denar, naj ga uporabijo tudi za šolanje svojih otrok in za gradnjo hiš. Veliko je po mestih in po vaseh takšnih ljudi, ki si ne morejo

zaradi bolezn ali zaradi starosti pokositi trave okoli hiš. Zato predlagam, da bi to lahko preko socialne službe storili Romi, ki nimajo dela. Vem, da dobijo tudi pri RK in pri Karitasu veliko stvari, ki pa jih mečejo v kontejner, ki jim ga je kupila občina in postavilo Komunalno podjetje. Saj je prav, da ne razmetajo okoli, toda vsi ostali si moramo smetnjake kupiti in plačati odvoz podjetju, ki je za to določeno.

V Rosalnicah pri Metliki bo kmalu, če jih že ni, več Romov kot ostalih vaščanov. To bo problem ne samo vaščanov in občine, ampak tudi celotne naše družbe. Treba je reševati ta problem na najvišji ravni, to je v državnem zboru in vladi, ki hoče imeti vsak dan več denarja za svoje delo.

Rome je treba naučiti delati in pripraviti do tega, da bodo sami redili otroke, ki jih zdaj vzdržuje država.

ALENKA MEŽNARŠIČ
Metlika

• Preklet naj bo, kdor hoče Slovenca ponovno deliti po veri ali neveri na dobre in slabe, prave in nepravne. (Ivan Winkler)

Nadškofove besede, ki odmevajo

Izjave dr. Rodeta na Glasovi Preji

• O ZGODOVINI - Ko sem bil profesor na ljubljanski Teološki fakulteti, sem študentom, ki so večinoma prihajali iz državnih gimnazij, dejal: vse, kar ste se naučili pri zgodovini, pozabite. Ne gre toliko za točnost in resničnost podatkov, ampak sta zgrešeni vizija in okvir zgodovine...

• O ŠOLI - Ena stvar je mogoča tako: radikalna sprememba slovenske šole... Povejte to šolskemu ministru.

• O NOVINARIJIH - Potreba bi bila nova generacija časnikarjev, medijskih delavcev, ki bi imeli drugačno miselnost, drugačen pristop, drugačno kulturo...

• O KULTURI DIALOGA - V primerjavi s tujimi časniki spoznavam pri nas boleče presenečenje, na kako nizko raven se spuščajo naši mediji s članki in pismi bralcev. Čudim se, da javnost, ki ponavadi postavlja merila ponašanja, molči. Lahko se zgražam, lahko te je sram, lahko si žalosten, več pa ne moreš. Javnost bi morala reči: poslušajte, takih porokerij (po špansko) ali svinjarij (po slovensko) pa ne bomo brali...

• IN ŠE IZ DNEVNIKA - Sedanja slovenska šola ponavlja iste nekdane zablude prejšnjega režima, iste zmote, iste laži in ne vzgaja mladega rodu v spoštovanju izročil, ga ne vzgaja v spoštovanju tega, kar slovenski narod v resnici je, ampak ga hoče popeljati v neke ateistične vode, kjer bi izhlapel kot narod in kjer se kot človek ne bi mogel uresničiti.

Protest proti izjavi nadškofa dr. Rodeta

V čem utemeljuje trditev?

Protestiram proti javno objavljeni izjavi nadškofa dr. Franca Rodeta, v kateri izjavlja, da je za res pravi Slovenec lahko le kristjan ali vsaj zaznamovan s krščansko kulturo.

Njegove izjave jasno kažejo, da je življenje preživel v tujini in da izhaja iz domobranske družine, saj skuša vrniti slovenski narod nazaj v obdobje pred drugo svetovno vojno. Po vrnitvi iz tujine je najprej začel pozivati na boj za moralno prenovo slovenskega naroda. Ko se je pokazalo, da slovenski narod ne potrebuje prenove, ampak jo potrebuje njegovi duhovniki, je začel soliti pamet Slovence, češ da so le kristjani pravi Slovenci. S tem je začel spet deliti Slovence na liberalce in klerikalce in ustvarjati stanje, kakršno je bilo pred drugo svetovno vojno in ki ga dr. Rode očitno edino pozna. Verjetno mu tudi ni znana anketa slovenskega javnega mnenja iz leta 1993, po kateri se kar 40% Slovencev nima za kristjane. Pa tudi to, da je rimskokatoliška cerkev (poudarek je na Rimu) v skladu s Svetim pismom z ognjem in mečem pokristjanjevala Slovence, kar je tudi lepo prikazal največji slovenski pesnik dr. France Prešeren v Krstu pri Savici. Tudi ne vem, ali je zažiganje knjig in preganjanje drugače mislečih tako med protireformacijo kot tudi v drugi svetovni vojni dejanje krščanske kulture. Če je, potem se ne čudim, da je večina svetovnih vernikov iz drugih verskih skupnosti in še tistih malo, kar jih je, opuščajo rimskokatoliško veroizpoved.

Pravi Slovenci so tisti, ki so to po duši in srcu ter po svojih dejanjih, ne pa po svoji verski pripadnosti oziroma verskem prepričanju.

MATJAŽ ENGEL
Vavta vs

APLAVZ NI OBVEZEN Čas govorcev

Pred kratkim sem bil na neki slovesnosti na Dolenjskem. Pred njo so v majhnem bifeju hvalili predsednika krajevnih skupnosti, češ kako je delaven in sposoben. Brez nje ga bi bila vas zaostala in še bolj bogu za hrbtom. Kmalu sem ga spoznal, predsednika. Mlad, zagnan fant, ki poprime za vsako delo in vzame v roke tako kramp kot tudi vile, če je potrebno.

Potem so bili govori. Župan je govoril, kot bi sadil rožice. Ljudje so ploskali skoraj za vsakim stavkom. "Len je kot fuks, govori pa zna," sem slišal za svojim hrbtom. Svoje je povedal tudi ravnatelj: tekoče, razločno, v lepi slovensčini. "Če bi to, kar govori, tudi naredil, bi imeli najmodernejšo šolo v Sloveniji," je šepetala prijateljica ženska, najverjetneje učiteljica, ki pozna svojega šefa, njegove besede in dejanja. Z lepim govorom je požel simpatije tudi župnik. Okrasnih pridevkov o fari ni manjkalo.

Zadnji od govorcev je prišel pred mikrofonom predsednik krajevnih skupnosti. V rokah je imel zmečkan list papirja, njegovo branje je bilo netekoče in polno zadržev, spotikanj ter napak. "Trideset let je star, pa še ne zna brati," je rekel ob meni stoječi možak. "Samo sramoto nam dela, čimprej ga moramo zamenjati s kakšnim dobrim govornikom," je pletel.

Strah me je, da se bo to res zgodilo.

TONI GAŠPERIČ

Nova veriga sv. Antona - nova goljufija

Zmedeno pisanje

Tokrat nam je prišel v roke iz sedmih listov sestavljen projekt, ki nosi naslov Hišni marketing - navodila za polnjenje kuvert na domu. Na prvi strani piše: "Naš program je narejen posebno za vas: Preberite ga nekajkrat. Ko ga boste popolnoma razumeli, ste na dobri poti k velikemu zaslušku. Samo za vas smo tu!" Direktor tega marketinga, ki pa ni podpisani in nima naslova, izreka dobrodoščilo vsakemu novemu distributerju in zatrjuje, da je program dokazan, zakonsko dovoljen način služenja velikih denarjev na domu.

Toliko za kratek uvod, če pa projekt ponovno prebirate, to razumete vse manj, razen, seveda, da morate dati v časopis oglas, na podlagi oglasa se vam bodo javili novi naročniki programov, od katerih bi prejeli 2000 tolarjev, s tem da plačate oglas in neki osebi pošljete 2000 tolarjev.

Verigo sv. Antona pozna mnogo Slovencev. Če jo pretrgamo, nas čaka kazen in nesreče, ta umotvor pa nas na lahek način pripelje do denarja. Ni čudno, da nas že v začetku opozarjajo, naj ga večkrat preberemo, saj gre očitno za še eno od mnogih potegavščin!

A. KOŠMERL

Nasprotujemo obdavčitvi knjige

Ob napovedanem davku na dodano vrednost in o težkem položaju knjige

Slovenski parlament je že imel v prvem branju osnutek zakona o davku na dodano vrednost. Sprejetje tega zakona je eden od pogojev vključevanja Slovenije v Evropsko skupnost. Društvo sprememba davka podpira, ker bo ob harmonizaciji z evropsko zakonodajo imel za posledico tudi boljše ureditve davčnega sistema pri nas.

Tisto, čemur nasprotujemo, je predlagana osnovna davčna stopnja (20%) in enotna odmera davka, ne glede na vrsto proizvodov in storitev, ki se obdavčujejo. Osnutek sicer predvideva, da je možno za določene izdelke predpisati tudi znižano davčno stopnjo. Menimo, da je znotraj tega stališča treba oblikovati posebno skrb za knjigo in za njeno posebno poslanstvo, ker knjiga ni le proizvod za splošno potrošnjo, ampak tudi medij kulture in šolski pripomoček. Položaj slovenske knjige se je občutno poslabšal že z uvedbo obstoječega 5-odst. prometnega davka in s sistemom obdavčitve različnih vrst dela, ki so posebej udarili nekatere prodajne poti za knjigo.

Knjiga ima izredno pomembno vlogo pri kulturnem, socialnem, vzgojno-izobraževalnem in političnem življenju Slovencev.

Knjiga je na Slovenskem že zdaj zelo draga, razmeroma verjetno najdražja v Evropi; vzroki za to so znani, saj smo o njih že dostikrat javno govorili. V sedanjih razmerah ni možnosti za znižanje cen

NA RISNJAK IN K IZVIRU KOLPE

ČRNOMELJ - Zadnja dva meseca skoraj ne mine teden, da ne bi planinsko društvo organiziralo kakšnega izleta. Za 4. kostelski pohod in turo na Košuto je bilo precej zanimanja. Planinsko društvo vabi planince v nedeljo, 7. junija, na Risnjak (1528 m) in k izviru Kolpe. Odhod z osebnimi avtomobili izpred kulturnega doma ob 7. uri. Pot ne bo zahtevna: hoje bo 4 do 5 ur. Prijavite se lahko na telefon 51-690 ali 51-665 do sobote, 6. julija. Ob prijavi boste dobili še ostale informacije. Za izlet je potrebna veljavna osebna izkaznica ali potni list. Vodil bo Alojz Rauh.

knjigam. Uvedba novega davka, ki bi po najslabši varianti lahko pomenila obdavčitev knjige celo za 20%, bi maloprodajno ceno knjige povečala najmanj za 15%, kar bi neposredno dvignilo že zdaj visoke cene knjig.

Obdavčenje bi neposredno zvišalo prodajno ceno knjig, revij in časopisov, kar bi zmanjšalo možnost branja zlasti pri nižjih socialnih skupinah in obenem poslabšalo ekonomski položaj založnikov knjig in časopisov, kar bi prav tako vplivalo na zmanjšanje možnosti branja oziroma prodaje.

Davek na knjige je v Evropi sicer normalna stvar in se giblje med 2% in 7%, obstajajo pa tudi dežele in parlamenti, ki so se odločili drugače in knjige niso obdavčili. Ena od takih dežel je Velika Britanija, ki ni le država brez davka na knjige, ampak tudi prva svetovna velesila na področju založništva. Knjige imajo v marsikateri evropski državi nižjo dav-

čno stopnjo kot hrana (Belgija, Danska, Finska, Velika Britanija).

Knjige, revije in časopisi so sredstva, ki vzpodbujajo branje in pismenost, omogočajo človekov kulturni in socialni razvoj, dvigajo raven izobraževanja.

Vsa ta dejstva so evropske države upoštevale pri pripravi svoje davčne zakonodaje. Položaj in vloga države Slovenije oziroma Slovencev v tem času narekujejo tudi naši državni, da položaj knjig, revij in časopisov ureja drugače v davčni zakonodaji kot ostalo blago.

Zato predlagamo, da za knjige velja ničelna stopnja davka na dodano vrednost (z vračilom davka, plačanega v predhodnih fazah prometa).

Društvo slovenskih založnikov (upravni odbor):
MIHLENA MIKUŽ
MILAN MATOS
ANDREJ POGLAJEN
RUDI ZAMAN
SLAVKO PREGL, predsednik

POPOTOVANJE S KOLESI - Nedeljskega izleta s kolesi po rimski cesti od Ivančine Gorice do Dvora se je letos udeležilo več kot 60 kolesarjev, med njimi tudi najmlajša Tjaša Struna in najstarejši Franc Grum. Rekreativci so prišli od vsepovsod, tudi iz Maribora, Vasi pri Kolpi, Dolenjskih Toplic. Zanimiva pot je kolesarje vodila od kamna milnjnika pri cerkvi sv. Jožefa v Ivančini gorici do Črnela, kjer je rojstna hiša Mihe Kastelca. Posebno dobrodoščilo jim je v imenu Občine Ivančna Gorica izrekel tajnik Vinko Blatnik. Med postanki sta družbo sproti seznanila s prenekaterimi zgodovinskimi pomembnimi točkami Leopold Sever in Vlado Kostevc. Vsi udeleženci so srečno prispeli na cilj. In kot je zapisal Vlado Kostevc v priložni brošurici, ki je izšla ob tej priložnosti: "Šumenje slapov in svežina reke Krke nam ob pogledu na plavž da čudovit občutek: "Bravo, zmagal sem!" Saj smo dejansko vsi, ki smo prišli do Dvora, zmagovalci. (Foto: S. Mirtič)

DeSUS žanje prve sadove

Kaj pomeni na parlamentarni tehtnici njegovih pet glasov

V sporazumu, sklenjenem med LDS in DeSUSOM, piše, naj se letošnji dodatek za rekreacijo upokojencev (raz)deli tako, da bo znesek dodatka za prejemnike nizkih pokojnin najmanj v razmerju 2:1. In še: naj se v naslednjih treh letih osnova za izračun nizek pokojnin najmanj v razmerju 2:1. Tako naj se že letos zagotovi povečanje tega dodatka v višini 25 odstotkov predvidenega povečanja.

Ali se bo to res zgodilo? Bo se, saj vladi ne kaže drugega, kot da drži besedo.

V Demokratični stranki upokojencev Slovenije (DeSUSU) se ne zavzemajo samo za to, da bi ta dodatek vsako leto le lovili inflacijo, temveč že ves čas zahtevajo, da bi se tudi realno povečal in se vsaj deloma približal višini regresa, ki ga prejema, denimo, državnim uslužbenim. Kot je znano, je bil regres v zadnjih dveh letih nominalno nespremenjen, kar pomeni, da se je po vrednosti zmanjšal. Prav zato je DeSUS lani organiziral zelo odmevno podpisovanje peticije o dodatku za rekreacijo. Podprlo jo je več kot 90.000 ljudi. V njej so zahtevali, da mora znašati ta dodatek 85 odstotkov povpreč-

ne pokojnine za polno delovno dobo in naj se deli najmanj v razmerju 1:2 v korist upokojencev z nizkimi prejemki.

Prav tak regres je bil med drugim pogoj, da je DeSUS podpisal sporazum z LDS, podprl mandatarja in podpira sedanjo vlado. Iz tega sporazuma izhaja, naj bi letos dobili upokojenci z nizkimi pokojninami okoli 42.000, tisti z višjimi pa okoli 21.000 tolarjev regresa. Čež dve leti, ko bo dogovor in sporazum v celoti izpolnjen, bi pri sedanji ravni pokojnin prvi (z nižjimi pokojninami) dobili več kot 80.000, drugi (z višjimi pokojninami) pa nekaj nad 30.000 tolarjev regresa.

Nekateri bi radi zdaj, ko je DeSUS to dosegel, pristavili svoj lonček in si lastili zasluge za povečanje regresa. Toda dejstvo je, da prihaja do spremembe po toliko neuspelih poskusih doslej tokrat le zaradi tega, ker ima DeSUS v državnem zboru zdaj pet poslancev, katerih glasovi so tako pomembni na tehtnici parlamentarnega ravnateljstva, da bo zahteva te upokojenske organizacije uresničena. Kaj takega si v prejšnjem mandatu ne bi mogli niti zamisliti.

V. B.

Bil je koncert nostalgije, ne izzivanje

Na Turjaku ponovili nekdanji dan mladosti

TURJAK - Ansambel "Koma 750" iz Dobrepolja je organiziral za dan mladosti koncert na turjaškem gradu. Vstopnine ni bilo, vsak poslušalec oz. gledalec pa je ob vstopu v dvorano dobil zastavico na palčici. Dvorana je bila svečano okrašena z zastavami. Še pred prireditvijo je bila odprta razstava Titovih slik, reliefov in denarja, ki je bil v uporabi za časa njegovega predsednikovanja.

Za začetek prireditve je ženski pevski zbor "Mavrica" zapel štiri partizanske pesmi, povezovalce programa pa je nato prebral nekaj misli, ki so jih o Titu povedali drugi državni. Že od začetka prireditve in med njo so člani ansambla "Koma 750" delili brezplačen "pasulj", po katerem so pridno posegali vsi udeleženci prireditve.

Za mislimi o Titu je recitatorka recitala Kosovelovo pesem "Mati". Nekateri je zelo ganil prizor o nekdanjem sprejemju v pionirsko organizacijo. Pionirji so bili kar člani ansambla, ki so za tovarišico učiteljico ponavljali pionirsko zaobljubo. Vsi novi pionirji so dobili pionirske kape in rutice. Napovedovalec pa je ob tem dejal, da s tem nastopom niso žalili nikogar, da nihče ni bil priseljen to gledati in poslušati in da je bil dan mladosti in sprejem med pionirje nekdanji najboljši dan za mlade in da bi morali - morda v drugačni obliki - ta praznik mladih obnoviti. V demokraciji lahko vsakdo propagira svoje ideje.

Pri vstopu v dvorano in ob odru je ves čas stala častna straža v uniformah. Ko je v dvorano pritekla Titova štafeta, so spet zavihrale zastavice gledalcev. Z odra je nato nekdo prebral sporočilo iz štafete palice, ki se je glasilo nekako tako: Večina je na Tita pozabila, mi pa ne.

J. PRIMC

Mnogi borci razočarani nad državo

Na skupščini v Črnomlju zavrnilo ukinitve praznika 27. aprila - Za državo sramoten odvzem veteranskega dodatka - Skrunitev znamenj NOB se nadaljuje

Prejšnji četrtek so imeli delegati redno letno skupščino združenja borcev in udeležencev NOB občine Črnomelj, ki ima 1124 članov. Po temeljitem poročilu so delegati razpravljali o političnih razmerah v Sloveniji. Med drugim so obošodili poskuse SDS, da se v parlamentu sprejme novi zakon o državnih praznikih po hitrem postopku, kjer predlagajo, da se dan upora 27. april ukine. Z enostranskim vrednotenjem zgodovine ponovno skušajo razbijati slovensko enotnost. Glede obletnice priključitve Primorske matični domovini, so menili, naj se primerno obeleži.

Za marsikatero ostarelega in bolehnega borca in udeleženca NOB je spoznanje, da si država vedno manj prizadeva za njihove zdravstvene in socialne pravice, izredno trpko. Po drugi strani pa država potratno razsipava denar davkoplačevalcev privilegiranim slojem ogromnega birokratskega aparata. Posebno neučinkovito in nerazumljivo počasi se rešujejo zahtevki iz zakona o žrtvah vojnega nasilja. Odločbe romajo v Ljubljano na revizijo, od koder se počasi vračajo, ker si je zakonodajalec določil enoleten rok. V re-

viziji je kar 220 odločb. Boleče je spoznanje, da se je zmanjšalo število prejemnikov veteranskega dodatka od 292 na 180. Precej jih je bilo ukinjeno zaradi izračunavanja katastrskega dohodka z velikim količnikom. Obsodbe vredno je početje države, da jemlje bolehnemu 80-letniku 4.000 tolarjev veteranskega dodatka, a nekateri zaposleni prejema celo 20-krat več. Tako država ni pravna niti socialna. Skrb vzbujajo skrunitve in uni-

čevanja spominskih znamenj NOB, ki so tako rekoč vsakdanji pojav. Naj omenimo zadnji primer! Občina je financirala osvetlitev spominskega parka na Gričku. Toda polovica luči je bilo pred kratkim razbitih. Nič čudnega, da so zlikovci na delu, ko pa imajo idejno podporo nekaterih občinskih svetnikov. Nad izjavo svetnika, kaj bi osvetljevali nekakšne krte oz. krtine, se velja posebej zamisliti.

J. DRAGOŠ

Pol stoletja do pravice

Ob dnevu slovenskih izgnancev več optimizma

Dan slovenskih izgnancev 1941-1945, ki ga vsako leto obeležujemo 7. junija, je tudi letos namenjen ohranjanju spomina na tisti tragični čas leta 1941, ko je 7. junija 1941 odpeljal prvi vlak s slovenskimi izgnanci iz rodne zemlje. Nato so transporti drdrali na sever in jug vse do konca leta 1941. Samo od 24. oktobra do 3. novembra 1941 so Nemci izgnali 95 odstotkov slovenskega prebivalstva iz krškega okraja in večji del prebivalstva iz brežiškega okraja.

Ozemlje in naselja (po 100 kilometrov dolžine in 25 kilometrov širine) ob tedanji okupatorski nemško-italijanski meji so bila po izgonu Slovencev naseljena s kočevskimi in drugimi Nemci ter Avstrijci. Slovenci naj bi po genocidnem načrtu za vedno izgubili iz tega dela Evrope. To se ni zgodilo, ker je nacizem propadel, posledice njegovega divjanja in nasilja pa so ostale.

Sedaj nam je po 50 letih končno priznan status žrtve vojnega nasilja z nekaterimi pravicami socialnega, zdravstvenega in pokojninskega varstva; na vojno odškodnino zaradi prestopa gorja in izgube premoženja pa še vedno čakamo.

Zato naj ob dnevu slovenskih izgnancev velja poziv vladi Republike Slovenije in poslancem Državnega zbora, da čimprej sprejmejo še predlog Zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine, ki že skoraj dve leti čaka na

drugo obravnavo v Državnem zboru.

Ob našem spominskem dnevu zahvala vsem članom in vsem, ki

KORISTEN POGOVOR - Delegacija društva izgnancev Slovenije pod vodstvom Vlada Deržiča predsednika Upravnega odbora DIS se je 22. maja 1997 pogovarjal s predsednikom Demokratske stranke upokojencev Slovenije (Desus) Jožetom Globačnikom in poslancem Državnega zbora dr. Francem Znidaršičem. Predsednik Jože Globačnik je menil, da je sodelovanje v obojestransko korist. Predlagal bo predsedstvu Demokratske stranke upokojencev, da bi sprejelo poseben dokument s temeljnimi opredelitvami za nadaljnje delovanje. Dr. Znidaršič je povedal, da je njihova poslanska skupina že vložila dve pobudi v Državnem zboru, da bi Vlada Republike Slovenije čimprej predložila predlog Zakona o skladu za poplačilo vojne škode v Državni zbor. Tako bi ta zakon še lahko vključili na redno sejo DZ do poletnih počitnic. Navedel je tudi delegatsko vprašanje, kakšni so rezultati pogajanj z Nemčijo o poplačilu vojne odškodnine. (G. K.)

nam kakorkoli pomagajo pri skupnih naporih za uresničevanje naših pravic.

ZDENKA KAPLAN
predsednica KO DIS
Novo mesto

Invalidi v Pragi in na Smuku

6. junija praznovanje 15-letnice obstoja in delovanja

NOVO MESTO - Društvo invalidov Novo mesto je v sodelovanju z agencijo Kompas Novo mesto pripravilo 3-dnevni izlet v Prago. 14. maja zvečer smo se odpravili ponoči, najprej do Dunaja, po krajšem nočnem ogledu mesta pa smo okrog 9. ure dopoldne prispeli v Prago. Po počitku smo si ogledali Vaclavov trg, Celetno ulico - kraljevo sprehajališče, cerkev sv. Mikulaša itd. Tudi naslednji dan popoldne so sledili ogledi praških znamenitosti. Tretji dan smo zjutraj zapustili mesto in se mimo Konopišta in Tabora odpeljali do Čeških Budejovic. Po krajšem ogledu mesta smo pot nadaljevali do Dol. Dvorišta, nato pa po Avstriji mimo Linza in Salzburga, skozi tunde Tauern do karavanskega predora. Večerja v Črnicu se je vsem pri-

legla. Veliko invalidov se je aprila udeležilo načrtovanega, vendar zaradi dežja odpadlega rekreativnega pohoda za Smuk nad Semičem. 22. maja jim vreme ni bilo naklonjeno, zato so najprej imeli avtobusni ogled Bele krajine. Ko se je zvedrilo, so kranili na Smuk. Po počitku in malici so telovadili, si ogledali cerkev in razvaline gradu, zapeli nekaj pesmi in se zadovoljno odpravili proti domu. Za zvrst rekreacije bodo gojili tudi v bodoče.

Društvo invalidov Novo mesto je zdaj v zaključnih pripravah na praznovanje 15-letnice obstoja družbe in humanega delovanja, ki bo 6. junija v grmski osnovni šoli. Čestitke ob jubileju!

ANDREJ GREGORČIČ

V POL LETA DO ZDRAVILIŠKEGA DOMA - Ob 131-letnici Rdečega križa na Slovenskem so v petek, 30. maja, na Debelem Riču odprli nov zdraviliški objekt, vreden 554 milijonov tolarjev, ki je edina tovrstna zdravstvena institucija, namenjena otrokom ob slovenskem morju. S tem objektom je naša mladina dobila vsaj približno takšne pogoje in standard za podaljšano zdravljenje, kot ga imajo odrasli v 15 naravnih zdraviliščih v državi. Z novim objektom so dobili 3.400 kv. metrov bivalnih površin s 122 posteljami, notranji bazen, fizioterapijo, savno in druge prostore za izvajanje zdravljenja in rekreacije. S tem so povečali možnosti za bivanje otrok od sedanjih 8.000 na 11.000 otrok letno. Ob tem gre zahvala vsem posameznikom, društvom, podjetjem in ostalim, ki so pripomogli k izgradnji. (Foto: J. Hartman)

Ob rušenju spet obljube?

Že majhen sem bil razočaran nad Črnomljem, ker so nam gradbene stroji uničevali igrišča, ki so bila pravzaprav travniki med bloki in hišami. Ob prisluškovanjih na sestankih, kjer so staršem obljubljali igrišča za njihove otroke, pa sem upal, da bo namesto travnika drugje nastalo asfaltno igrišče, na katerem se bomo sprostiti brez bojzani pred razjarjenimi sosedi.

A sem se zmotil. Minila so že moja študentska leta, novih igrišč pa ni od nikoder. Letos sem se po končanem študiju vrnil v Črnomelj in kot športnika ter učitelja me je najprej prijetno prešenetila vest, da bodo v mestu gradili telovadnico. Stala naj bi na mestu, kjer je sedaj igrišče. Ob telovadnici naj bi zgradili novo igrišče, toda v razgovoru z lastniki zemljišč, na katerih naj bi stalo novo igrišče, sem zvedel, da o tem ne vedo nič, poleg tega pa se svoji zemlji ne mislijo kar tako odpovedati. Spet sem prišel do spoznanja, da v Črnomlju vse preveč nenačrtno rušijo in obljubljajo,

naredijo pa nič. Tako je bilo tudi v Loki ob gradnji srednje šole. O obljubljenem igrišču še danes, po skoraj 20 letih, ni sledu.

Prav pomanjkanje igrišč v Črnomlju pa je lahko eden od vzrokov, da imamo toliko mladih, ki svojo energijo namesto na igrišču sproščajo ob mamilih in alkoholu. Res je, da imamo glasbeno šolo, likovne delavnice, različne krožke in športne klube, a za uspešno delo v teh klubih sta potrebna nadarjenost in predvsem denar, ki pa ga večina družin ne zmore ali noče dati. Zato prosim pristojne, naj pomislijo na to, da je igrišče mnogo pomembnejše in potrebnije kot telovadnica, ter poskrbijo, da se bodo otroci že te počitnice, še pred rušenjem starega igrišča, igrali na vsaj enem, če že ne na treh (Loka, Čardak, Griček) novih igriščih.

Zakaj ne bi bili vsaj z igrišči pred Metliko, ko tako radi tekmujejo z njo?

MATJAŽ BARIČ
Črnomelj

Znanje kot potreba

NOVO MESTO - Novomeška Borza znanja, ki je ena izmed treh slovenskih - četrtina bo zažvela ta mesec - je prejšnji teden praznovala svoj prvi rojstni dan. Ob tej priložnosti je Sašo Đukič, ki jo vodi, skupaj z Vesno Dular, direktorico RIC Novo mesto, pripravil njeno predstavitev predvsem za upokojence in starejše, saj je raziskava enoletnega dela pokazala, da se prav ta populacija najmanj poslužuje takšnega pridobivanja najrazličnejših znanj in spretnosti. S pomočjo videoprojekcije je razložil, kako je preko Borze znanja mogoče brezplačno priti do podatkov o ljudeh, ki določeno znanje iščejo ali ponujajo.

V letu dni je na novomeški Borzi znanja 318 članov, njena posebnost pa se kaže v tem, da je največje povpraševanje po instruktcijskih tujih jezikov, predvsem angleščine, ter informacijah v zvezi s kmetijstvom. Največ članov je starih od 21 do 30 let, najmanj nad 61 let, prednjačijo pa tisti s srednjo šolo in ženske. S predstavitvijo so bili upokojenci in starostniki zadovoljni in vse kaže, da se bodo vnaprej tudi na ta način izobraževali ter tkali tudi prijateljske vezi.

L. M.

Vesna Dular in Sašo Đukič

PRED USESLOVENSКИM PARTIZANSKIM TABOROM '97

Gubčevci po poteh dolenskih puntarjev

Sredi velike italijanske ofenzive v jeseni 1942 je Gubčeva brigada s prvimi 650 partizani začela 3000 km dolgo bojno pot in dala za svobodo 628 padlih borcev ter 512 ranjencev

V gozdu pod Trebelnim je bila 4. septembra 1942 dopoldne ustanovljena Gubčeva brigada. Tu, sredi okupirane Dolenjske, je začela zmagoviti upor proti fašizmu. Skozi njene vrste je med NOV šlo 3015 borcev, med katerimi so bile tudi 103 žene. V njej je bilo 1295 kmečkih sinov, 1280 tovarniških in kmečkih delavcev, 230 obrtnikov ter 210 ljudi drugih poklicev. Bila je pretežno dolenska brigada, saj se je v njej bojevalo kar 1629 Dolenjcev, drugi njeni borci pa so bili Primorci, Gorenci in Štajerci. Med 628 njenimi padlimi borci je bilo 305 dolenskih kmečkih sinov.

Od nastanka do zadnjega dne vojne se je Gubčeva brigada bojevala na zasadenem ozemlju Slovenije v zaledju svetovnih front proti fašizmu in nacizmu. V dobrih dveh letih in pol je napadla 37 sovražnikovih oporišč. Kar 22-krat se je spopadla v manevrskih bojih, izvedla je 19 velikih napadov na železniške in druge komunikacije in bila ves čas v nenehnem gibanju v samostojnih in kombiniranih napadih na okupatorje ter njihove slovenske pomagače. Pregled njenih bojnih akcij je v obsežni monografiji popisal Lado Ambrožič-Novljan, politični komisar in komandant brigade.

Že drugi dan po ustanovitvi je mitraljezec zaščitne enote moral braniti brigado pred Italijani in belogardisti, ki so iz Mokronoga navalili na to močno partizansko enoto. Že samo naštevaje njenih bojev bi terjalo desetkrat več prostora, kot ga premore ta skromni podlistek. Bojno sposobnost mlade brigade so njeni bataljoni preverjali s prvimi napadi na utrjene postojanke ter z razorožitvenimi akcijami prvih belogardističnih skupin v Suhu krajini. Sem sodijo napadi na Ajdovce, Žužemberk in na Dob. To je bil hkrati začetek partizanske protiofenzive, ko so gubčevci sami ali skupaj z drugimi enotami NOV čistili sovražne postojanke med nemško mejo ter dolensko progo tja do Ljubljane. Vmes so bili boji v hrvaškem Žužemberku, napadi na suhokranjske postojanke ter legendarna zmaga nad

Italijani v Jelenovem Žlebu 24. marca 1943, kjer se je Gubčeva brigada še posebej proslavila.

V nadaljevanju omenjamo samo imena nekaterih brigadnih akcij, kar delamo le zaradi omejenega prostora. Zgodovina NOB na Slovenskem ve za težke boje gubčevcev na Gorjancih in za vdor brigad v Mirno dolino. Še pred pripravami na kapitulacijo Italije je brigada dobila prve topove, njeno poveljstvo pa je prevzel Stane Potočar-Lazar. Brigada je 23. julija 1943 postala sestavni del partizanske 15. divizije v Velikem Lipovcu v Suhu krajini, napadla Žužemberk, 30.6.1943 pa še Sela Šumberk, kjer je divizija utrpela dotlej največjo izgubo vodilnih kadrov.

Ob zlomu Italije je Gubčeva brigada odšla v Trebnje, Mirno, Šentrupert in Mokronog. Povsod je razorožila italijanske ter belogardistične enote. Po splošni mobilizaciji je v Mokronogu postavila še svoj 4. bataljon in narasla v jeseni 1943 na 1500 borcev. Varovala je kraje od Škocjana do Gabrove. Z zaplenjenim topništvom je dobila na Zalostni gori še svojo artilerijo, ki jo je prevzel Anton Potočar. Mnogi gubčevci so takrat odšli na nove, odgovorne dolžnosti v 14., 15., 9. in 10. brigadi NOV.

Sledili so napadi na Stojdrago, Kostanjevico, Vinji Vrh in rušenje mostov čez Krko. Nemci so v jeseni 1943 silovito udarili na 7. korpus NOV, pridružili pa so se jim seveda

tudi prvi trije bataljoni slovenskih domobrancev. Brigada je imela v nemški ofenzivi 54 mrtvih in 31 ranjenih, a tudi znaten osip borcev. Sledilo je nekaj blokad Novega mesta. Brigada je samo v decembru 1943 priredila 23 mitingov po dolenskih vaseh. Za božič je njen 1. bataljon varoval mašo v Hrušici in na Velikem Slatniku.

Omeniti je treba še boje z Nemci za Trško goro, kjer so Gubci v štirih bojih imeli nekaj nad 30 mrtvih in 66 ranjenih. Gubčeva je spomladi 1944 spet napadla Žužemberk in Mirno Peč, ob napadu Cankarjeve brigade na Štampetov most pa je krila njen levi bok. Nekaj časa je ostala na Notranjskem. Sledilo so težki boji z domobranci in v septembru 1944 napad na nemško oporišče v gradu Poganik pri Litiji. Hud udarec domobrancev je po boju na Občinah prizadel brigado, ki je imela v tem boju 138 padlih, ranjenih ali pogrešanih borcev.

Brigada je sodelovala pri uničevanju Nemcev ob njihovem vdoru v Belo krajino, na začetku 1945 pa je spet krepko klestila sovražnike v Suhu krajini. V izredno težkih bojih v dolini srednjega toka Krke, ko je brigada oblikovala obrambno črto nad Žužemberkom, je imela komaj še 355 borcev. Po bojih pri Stalčarjih so Gubci napadli in osvojili Kočevje, nato pa v zadnjem spopadu na Orlah pri Ljubljani v maju 1945 žrtvovali za svobodo še 48 svojih borcev.

S slavo ovenčana brigada je dala 10 narodnih herojev; 11 njenih borcev je med NOB dobilo generalški čin, brigada pa najvišja vojna odlikovanja: partizansko zvezdo z zlatim vencem, red narodne osvoboditve ter red bratstva in enotnosti z zlatim vencem.

Potok kmetom, krapom ali postrvem?

Dva objekta na istem vodotoku, maharovškem potoku, se, kot kaže, motita - Krapovci pred postrvjo so namreč iz zdravstvenega vidika odsvetovani zaradi možnosti okužbe

DOLENJI MAHAROVEC
Z izkoriščenjem vode lahko kaj kmalu nastane križ. Ne le zato, ker je potrebna koncesija, s katero država komu dovoli uporabo določene količine vode za določene namene, in seveda vsa druga ustrezna dokumentacija. Težave lahko nastopijo, ko se želi na primer skromnega potoka poslužiti več uporabnikov. Kot kaže, lahko stvar zapletejo sicer nič krivi krapci, kot se je to zgodilo v maharovškem potoku.

Nekaj krapov, ki so namreč v manjšem rekreacijskem ribniku ki Slavka Košaka, očitno z zdravstvenega vidika škodi postrvem v ribogojnici Draga Drobeža, ki je 2 kilometra po potoku naprej v Gorenji Gomili. Krapovci pred postrvjo namreč zaradi večje dovzetnosti za parazite in bakterije izredno povečajo možnost okužbe slednje vrste rib, krapci pa tudi dvigujejo mulj, tako da se ta prime škrg zaroda, zaradi česar je možen pogin.

Dovoljenje iz leta 1964

Zgodba se je začela že leta 1964, ko je Slavkov oče Alojz Košak Vodno skupnost Dolenjske prosil za odvzem vode iz maharovškega potoka, da bi na svojem močvirnatem travniku naredil majhen ribnik za vzrejo krapov. Za 100 kvadratnih metrov ribnika, ki je nekaj metrov odmaknjen od potoka, je na svojem izkopu dovolil in odvodni kanal. Predstavniki Vodne skupnosti so dali soglasje oziroma dovoljenje za tak poseg, saj je bil s tem, kot so sami zapisali, "poseg v naravni tok maharovškega potoka minimalen", in dodali, da "za tak odvzem po določilih zakona o varstvu voda iz leta 1960 ni potrebno vodnogospodarsko dovoljenje".

Ribnik je bil v začetku 80. let opuščen in v njem ni bilo več rib, pred petimi leti pa ga je Slavko obnovil, saj je lahko prav športni ribolov prijetno dopolnilo k njegovi turistični kmetiji.

In še postrvi

V času, ko je bil ribnik opuščen, leta 1989, je 2 kilometra nižje v Gorenji Gomili Drago Drobež uredil reprodukcijsko in proizvodno ribogojnico kalifornijske postrvi, za uporabo

vode pa je dobil tudi koncesijo. Vodotok je povečal še z dotokom vode iz potoka Pendirjevka. "Težave z bakterijami na zarodu in z motnostjo vode so se začele, ko je Košak v ribnik naselil krape, ki so zaradi okužbe začeli poginjati, zato sem moral zaradi bakterij za razkuževanje uporabiti kloramin, redno pa moram razkuževati tudi z apnom, da so ribe zdrave," je dejal Drobež in dodal, da je očitno Košak, potem ko je ribnik izsušil, pustil apno delovati premalo časa.

Zaradi negodovanja je dal

Slavko Košak

Košak septembra lani vodo v analizo, ki je pravzaprav pokazala zelo dobro stanje vode pred dotokom v ribnik in ob iztoku, po oceni Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto pa "voda glede na opravljeno analizo v kemijskem pogledu sodi v 2. kakovostni razred in ni primerna za gojitev plemenitih vrst rib (salmonide), voda pa je primerna za gojitev drugih vrst rib (ciprinide).

Na skupnem sestanku obeh ribogojcev, inšpektorja za okolje in prostor, veterinarske inšpektorice, ribiške inšpektorice, predstavnika Veterinarskega zavoda Slovenije iz Novega mesta, specialista za zdravstveno varstvo rib, republiške svetovnalke za ribogojstvo in predstavnika ribiške družine Novo mesto so sicer ugotovili, da le enkratna analiza vode še ne more ugotoviti dejanske kakovosti vode, sploh pa ne kakovosti rib in prisotnost možnih bakterij, ki bi lahko vplivale na postrvi, čeprav je Košak prepričan, da Drobežu dva ducata

krapov v njegovem ribniku ne moreta škoditi in vzrok za težave tiči nekje drugje, krapci pa so po Košakovem prepričanju zdravi in tudi s poginom rib nima težav.

Kot pravi Košak, pa je zgrešeno že dejstvo, da je sicer velika ribogojnica na iztoku potoka, namesto da bi bila na izvru, "glede na rezultate prej omenjene analize, da voda ni primerna za gojitev plemenitih vrst rib, pa bi morala ukrepati tudi sanitarna inšpekcija." Ne glede na to, kakšni so rezultati

Drago Drobež

analize izpred slabega leta, bo moral Košak ribji živelji prijaviti, kot to določa veterinarski zakon, s tem pa bodo očitno opravljene tudi nadaljnje potrebne analize. Kljub temu da ima manjši ribnik pri Košaku sicer dovoljenje iz leta 1964, pa bo moral ta tudi zaradi novega zakona pridobiti koncesijo, saj je potrebno dovoljenje za uporabo vode po ustavitvi uporabe obnoviti. Zakon pa ne določa roka, do kdaj morajo koristniki vode koncesijo pridobiti.

Seveda je ena izmed možnosti tudi ta, da bi se slednji ribnik zaprl in preprečil pretok vode ter namestil aerator, morda pa bi namesto krapov v ribniku našla domovanje kakšna druga vrsta rib. In kljub temu ostaja odprto še eno vprašanje: potok s pretokom približno 20 litrov na sekundo bi radi uporabljali tudi kmetje za namakanje, čeprav analize kažejo, da je za tak poseg premalo vodo. Koncesija pa se je pač dodelila tistemu, ki je bil hitrejši.

T. GAZVODA

SLAP MALINIŠČE - Na fotografiji je slap Malinišče, pod katerim je bil nekdanji Grudnov mlin, ki ga pa že ni okoli 200 let. Na fotografiji sta še sinova Stefana Grudna, lastnika tega zemljišča. Anže obiskuje 1. razred osnovne šole na Turjaku (desni), Andraž pa hodi v 3. razred. (Foto: J. Primc)

Malinišče brez mlina

Več skritih slapov med Turjakom in Laporjem - Mlina ni že 200 let in tudi kovačij ne

LAPORJE PRI TURJAKU - V gozdu med Turjakom in vasjo Laporje teče potoček Tolmušica. Na njem je več po nekaj metrov velikih slapov, potoček pa med svojim tokom ustvarja več tolmunov in od tod mu tudi ime. Lastnik tega območja je Štefan Gruden iz Laporja, ki je povedal, da so bili pred stoletji njegovi predniki bajtarji. Izdelovali so zobotrebce. Naredili so veliko zobotrebcev, jih ugodno prodajali v Trstu in nakupili toliko zemlje, da so se uvrstili med večje kmete in posestnike na tem območju.

Njihov je bil tudi mlin pri slapu Malinišče, ki je dobil ime prav po mlinu ali pa po tem, da

"malen išče vodo", saj je bilo vode ob sušnem obdobju malo in tudi danes je pogosto zmanjka. Nad slapom je bil jez, ki je zadrževal vodo za potrebe mlina, a ga danes ni več, ker je razpadel. Že pred okoli 200 leti je razpadel tudi opuščeni mlin, o katerem ni več sledu, vidi pa se, kje je bil jez. Grudnovi so imeli potem tudi več kovačij, največ tri. Danes ni nobene več. Le še eden izmed Grudnovih sorodnikov, Gačnik, ima kovačijo na Ponikvah v današnji občini Dobropolje. "Vse to in še veliko drugega je opisano v knjigi dr. Borisa Kuharja Odmirajoči stari svet kmetij," pravi Štefan Gruden.

J. PRIMC

MODNI KOTIČEK Bikini obstal

Rojstvo kopalnega oblačila, ki je s svojo izvirnostjo del svetovnih revolucij in osvobajanja ženske lepote, sega v leto 1946. Ponosno so jih uveljavljala tako imenovana pin-up dekleta v petdesetih, danes pa se ponovno vračajo s kolekcijami največjih modnih mojstrov, kot so Versace, Vivienne Westwood. Spomnimo se senzacionalnih mikro bikini, ki jih je leta 1995 za Chanel izoblikoval Karl Lagerfeld.

Zgodilo se je 30. junija 1946, ko je ameriški nuklearni poskus v Južnem Pacifiku spodbudil pariškega oblikovalca Louisa Rearda, da je izdelal prvi izjemno majhen kopalni kostum, imenovan bikini. Dvodelni kopalni kostim se je prvič pojavil med drugo svetovno vojno, ko so Američani žensko osvobodili strogo od odstranitvijo kopalnega krila in na koncu še sredinskega dela, da so dobili dva.

Do 50-ih se je bikini moda iz Francije razširila po vsem svetu, še posebno preko filmske industrije. V 70-ih se je bikini pojavljala na vse bolj erotičnih fotografijah in postajal navdih in pomemben del kolekcij velikih modnih oblikovalcev in fotografov. Na risankah, plakatih, reklamnih spotih, povsod so se pojavljala minimalistična kopalna oblačila, ki so postopoma dosegla celo oblike mini-bikini. Nekateri so jih sprejeli z navdušenjem, drugi pa so zavračali tovrstno razgaljanje ženskih teles.

In danes so del modnih zapovedi in počutja tistih, ki jih nosijo. Kljub vsem alternativnim oblikam kopalnih oblačil pa nekaterim ostajajo najbolj praktični in seksi.

JERCA LEGAN

Gradnja savske verige dobiva brado

Odbor za infrastrukturo in okolje se je sestel na HE Vrhovo - Radeški župan Posavju ne želi podobnih negativnih izkušenj, s katerimi se ubada nova občina

VRHOVO - V stavbi Hidroelektrarne Vrhovo je imel v ponedeljek, 26. maja, sejo odbor državnega zbora za infrastrukturo in okolje. Direktor Savske elektrarne Borut Miklavčič je uvodoma obrazložil ta veliki projekt v slovenski energetiki, ki bi lahko srednjeročno zaposlil tudi vso slovensko strojogradnjo z Litostrjem na čelu. Vendar je od mednarodnega razpisa za oddajo koncesije na spodnji Savi minilo več kot poldrugo leto.

Vsak svoja pričakovanja od tega posla strelja, kot ga v Posavju imenujejo po izgradnji nuklearne, so povedali tudi vsi trije župani. Sevniški župan Jože Peternel je potarnal zaradi več kot desetletne rezervacije prostora, ki onemogoča domala ves urbaništni razvoj v tej občini, saj se razprostira pretežno vzdolž Save. Krški župan Danilo Siter je izrazil željo, da bi ob tej gradnji vključili tudi domače podjetnike.

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

V sklad za drage medicinske instrumente pri OO RK Novo mesto so prispevali: Okrožno državno tožilstvo namesto cvetja na grob pokojnega Marka Gariloviča 15.000 tolarjev, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine namesto cvetja na grob pokojnega Vinka Dražumerca 25.000, sosedje iz Marentičeve in Čopove ulice v Črnomlju namesto cvetja na grob pokojnega Petra Kuzma 11.700, sodelavci Petra Lenardiča iz sektorja Biokemije Krke, tovarne zdravil, namesto cvetja na grob pokojnega očeta Karla Lenardiča 27.900, Darinko Rangus, Nad mlino, Novo mesto, namesto cvetja na grob pokojnega Jožeta Šalija 10.000, Mira Spahič, Kandijška 44, Novo mesto, namesto cvetja na grob pokojnega Jožeta Šalija 6.000, OO RK Novo mesto namesto cvetja na grob pokojnega Jožeta Šalija 6.000, OORK Novo mesto namesto cvetja na grob pokojnega Jožeta Šalija 20.000, Marica in Edo Trelec, Mestne njive 9, Novo mesto, namesto cvetja na grob pokojnega Jožeta Šalija 5.000 tolarjev.

Območna organizacija RK Novo mesto

Brežiški župan Jože Avšič je govoril o obrambnih zidovih pred poplavami vzdolž Save. Na sosednjem Hrvaškem so zgradili nasipe, ob poplavih pa potiskajo vodo nazaj na območje brežiške občine, kar bi se dalo rešiti ob gradnji elektrarn.

Po ogledu elektrarne so sejo nadaljevali v Radečah. Župan te občine Janez Zahrastnik je razčlenil skoraj desetletno gradnjo HE Vrhovo. Prvotni odlok o gradnji je govoril o več investitorjih, od katerih so ostale le Savske elektrarne, nekdanja vladna koordinacija se je zožila na nekdanjo KS Radeče in sedanjo občino. Neza dovoljni krajan in občani priti-

skajo na občino, ki je nemočna, upajo pa na pomoč države. Trenutno se občina ubada z gradnjo komunalne čistilne naprave. Župan Zahrastnik nobenemu od

• Z gradnjo verige HE na Savi se je strinjal tudi novi sekretar za energetiko Lojze Kovše, ki je poudaril, da je gradnja energetskih naprav iz obnovljenih virov navedena v vseh izhodiščih Evropske unije. Slovenija je izgubila prvotne rezerve električne energije, letna rast potreb po energiji pa znaša 1,8 odstotka.

posavskih županov ni želel podobnih negativnih izkušenj.

Če bi ministrstvo za okolje skupaj z vlado odločitev o koncesiji pripravilo do dopustov, bi s pripravami na gradnjo naslednje HE na Savi - HE Boštanj lahko pričeli pred koncem leta. V rednih presledkih bi lahko nato nadaljevali z gradnjo vseh štirih elektrarn vse do hrvaške meje.

A. ŽELEZNIK

• Si v pisnih bralcev človek dušo le odveže, naslovnikov vsebina namreč ne doseže. (Hribar)

SREČANJE RECITATORJEV

VINICA - Zavod za izobraževanje in kulturo Črnobrnelj vabi na 7. srečanje recitatorjev osnovnih in malih šol iz Bele krajine z naslovom "Pravljino srečanje ljubiteljev literarne umetnosti", ki bo v sredo, 11. junija, ob 11. uri v rojstni hiši Otona Župančiča v Vinici. Tema letošnjega srečanja bo belokranjska pravljica, s čimer so prireditelji želeli spodbuditi umetnost pripovedovanja pri otrocih in mladini. Gostja prireditve bo pravljica iz Cerknice Ljuba Jenče.

Komati izpod Rudijevih rok

Rudi večino časa preživi v delavnici - Žal ni našel naslednika, ki bi prevzel obrt, ki vse bolj izumira

KOSTANJEVICA NA KRKI - Traktorji so izpodrinili precej fizičnih opravil na polju, s tem pa je manj dela tudi za konje. Kljub temu se pri Rudiju Sokoloviču, ki izdeluje komate za konje in bo v začetku julija dopolnil že 88 let, zmanjševanje števila vprežnih konj pri kmetih ne pozna, saj ima dela toliko, da precej dni preživi v delavnici na Gorjanski ulici v Kostanjevici od jutra do noči. Obilica dela je tudi posledica izumiranja te

ročne spretnosti. Če je bilo nekoč na Dolenjskem in v Posavju mojstrov, ki so izdelovali konjske vprege, veliko, se danes s tem ukvarjajo le redki. Tudi Rudijevi poizkusi, da bi svoje znanje prenesel na naslednike, niso obrodili sadov.

Rudi se je kot 15-leten fant iz Malega Mraševega prišel k Jožetu Avguštinu v Kostanjevico učiti in pri tej hiši je tudi ostal. Seveda takrat z mojstrom nista izdelovala le konjskih vpreg, pač pa sta se ukvarjala tudi s tapetništvom. Rudi še vedno popravi kak "federmodroc", ki so jih sicer izpodrinili jogiji, a nekateri ljudje še vedno prisegajo na posteljo iz žime in morske trave, takšna postelja pa je, če je bilo le stanovanje dovolj suho in lastnik skrben, kot pravi Rudi, zdržala tudi 50 let.

Sicer pa Rudiju ni prav nič videti, da se bliža 90-im. Še vedno se loti dela na njivi, v vinarstvu in drugih opravil okoli hiše, njegov sluh je oster, spomin pa jasn, zato si Rudi mer nikoli ne zapiše, pač pa si jih zapomni. In dokler bodo k njemu zaradi komatov prihajali ljudje celo iz Štajerske, se ni bati, da bi se sam odločil prenehati z delom. Da ga le moči ne bodo zapustile.

T. G.

Nina Šebenik

Nina rada pleše

Najprej latinskoameriški in standardni plesi, zdaj jazz balet

VELIKE LAŠČE - Nina Šebenik iz Malih Lašč obiskuje 7. razred osnovne šole Primoža Trubarja v Velikih Laščah. Vse predmete v šoli ima rada, najraje pa telovadbo in biologijo. Njena posebna ljubezen pa je ples, saj že osem let pleše pri plesni šoli Urška v Ljubljani. Najprej je sedem let hodila na vajo latinskoameriških in standardnih plesov, zdaj pa prvo leto vadi jazz balet.

Nina je s starši prej živila na Brezovici pri Ljubljani, potem pa sta starša dobila parcelo v Malih Laščah in si tam gradijo hišo. V njej živijo že dve leti, čeprav še ni popolnoma dokončana. Nina se pridno uči in pomaga skupaj z mlajšim bratom starešem pri urejanju hiše.

J. P.

RUDI V DELAVNICI - Rudi kljub 88 letom še vedno večino časa preživi v delavnici, v kateri je ohranjenega še nekaj orodja od njegovega mojstra Jožeta Avguštinu, ki je začel Rudija učiti spretnosti pred 73 leti.

Si reka Krupa ne zasluži zavarovanja?

Nezavedanje vrednot lastne dediščine kaže nezrelost in kulturno stopnjo občine - So morda semiški svetniki sprejeli pravilo, da ne smejo misliti s svojo glavo in da zanje mislijo volilci?

Krupa je najpomembnejša naravna dediščina v občini Semič, saj gre za reko izjemnega zoološkega, geomorfološkega, hidrološkega, krajinskega pomena. Ob sami reki je vrsta objektov kulturne dediščine, ki pa hkrati poudarjajo tudi kulturnozgodovinsko vrednost območja. Da bi se našteje vrednote reke in njenega območja ohranile, je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto pripravil leta 1990 strokovne osnove za razglasitev reke za naravno znamenitost in posameznih kulturnih spomenikov ob sami reki in predlagal občini razglasitev. Dejstvo je, da je osnovni namen zavarovanja, da se na zavarovanem območju preprečijo morebitna nadaljnja neusklajena poseganja in da se območje razvija v smislu ohranjanja in varovanja naravne in kulturne dediščine ter izboljšanja sedanjega stanja in življenja ljudi, vezanih na reko.

Aktivnosti zavarovanja so potekale tudi že na državni ravni, vendar se je izkazalo, da država še ne bo kmalu razglašala naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov, zato je razglasitev do nadaljnjega zaupna lokalnim skupnostim. Bivša občina Črnomelj je bila varstvu reke naklonjena in je že leta 1992 sprejela osnutek odloka o njenem zavarovanju, vendar so se z ustanovitvijo nove občine Semič, kjer se reka nahaja, nadaljnji postopki ustavili. Na posebno željo nekaterih krajanov območja ob Krupi in občine Semič smo na Zavodu pripravili nov predlog zavarovanja, ki obsega le strugo reke od izvira do izliva in njeno strmo brežino, pretežno prekrito z gozdom. Znotraj območja se nahaja tudi nekaj objektov, večina le-teh so bili nekoč mlini ali žage, na treh lokacijah ob vodi pa še živijo. Dejansko predlagani odlok zavarovanja ne omejuje domačinov v taki meri, da bi se jim poslabšalo bivanje ob reki, temveč je naravnan tako, da bo zavarovanje dolgoročno doprineslo občini in lokalni razvoju v kulturnem in gospodarskem smislu.

Na prošnjo župana, ki v zavarovanju reke le vidi pomen, je Uprava za varstvo narave pri Ministrstvu za okolje in prostor v letošnjem letu napisala nov osnutek odloka. Pri tem je upoštevala na podlagi že omenjene strokovne osnove prejšnjo varianto odloka, ki je bil pripravljen na občinski upravi, in pisnih pripomb krajanov območja ob Krupi. Vseh pripomb krajanov ni bilo moč upoštevati, ker niso bile dovolj tehtne niti usklajene z že obstoječo zakonodajo (na primer: dovoliti prepoved omejevanja dostopov do vode...). Ob vsem trudu, ki so ga vložile tako strokovne službe občine, ministrstva, občinski odbor za kulturo in določeni domačini sami, saj so prav oni tudi aktivno sodelovali na javnih obravnavah, na katerih je bil predstavljen pomen in namen zavarovanja reke Krupe (prvi in drugi osnutek odloka), se je občinski svet ponovno odločil, da ne podpre predlaganega zavarovanja.

S kolegom dr. Philom Masonom sva se dne 29.5.1997 udeležila seje sveta občine Semič v prepričanju, da sva dolžna razložiti svetnikom na-

men in pomen zavarovanja reke Krupe. To sva tudi storila, vendar se je izkazalo, da so bila naša utemeljevanja nepotrebna, saj so svetniki brez kakršnih koli argumentov sprejeli sklep, da osnutka odloka ne sprejmejo, ker ga stroka ni pisala skupaj z domačini. Eden od svetnikov je modro pojasnil, da bi bila potrditev tega osnutka v nasprotju s sprejetim sklepom v aprilski seji leta 1996, ki naj bi zavezoval pri-

pravljalec odloka, da pripravijo nov osnutek odloka v sodelovanju s krajanji. (Mimogrede: po zagotovilih občinske upravne službe tak sklep sveta sploh ne obstaja!)

V praksi je, da praviloma odloke pišejo zato pristojni strokovnjaki, nato osnutek odloka obravnavajo pristojni občinski odbori, ki oblikujejo pripombe na osnutek in le-te posredujejo občinskemu svetu. Ena od nalog sveta je, da se opredeli do osnutka odloka (ga sprejme ali zavrne) in do pripomb in priporočil pristojnih odborov. Ta pot bi bila za semiške svetnike prezahtevna, saj bi morali odlok, ki so ga v gradivu prejeli, temeljito prebrati, določene nejasnosti razrešiti bodisi s strokovnimi službami ali v samem strankarskem krogu, se z argumenti odločiti za ali proti in tako prevzeti eno od odgovornosti, ki jim je bila na volitvah zaupana. Vsak postopek zavarovanja poteka po takšni poti in je šele s tovrstnim sprejetjem osnutka tako zagotovljena javna obravnavna, ki poteka v samem kraju, kjer se znamenitost nahaja. Tako imajo možnost dajanja pripomb krajanji, ki jih zavarovanje kakorkoli tangira, in le-te nato ponovno obravnavajo strokovne službe, odbori in svet.

Glade na to, da sem domačinka in sem v vseh teh šestih letih vložila veliko truda pri pripravi strokovnih osnov za razglasitev reke z varovanim območjem in načela vrsto nalog, vezanih na reko, me preseneča nezaupanje svetnikov in njihovo lagodno obnašanje, saj niso imeli niti ene konstruktivne pripombe na odlok niti na strokovne osnove. Sprejeli so le "salomonski sklep", da se osnutek odloka ne sprejme, dokler nanj ne dajo pripomb lastniki zemljišč. Eden od svetnikov je celo izjavil, da se ne upa glasovati za ta odlok, dokler ne bo seznanjen s pripombami lastnikov, in tako ne želi razočarati svojih volilcev. Iz tega domnevam, da so svetniki na eni izmed sej sprejeli svetniško pravilo: "Ne misli s svojo glavo, zate mislijo tvoji volilci!" Osebnostno ocenjujem, da, če se odločiš za kandidacijo v občinskem svetu, se s tem tudi zavežeš, da boš konstruktivno s svojim znanjem in sposobnostjo pripomogel za čim boljši razvoj in ugled občine.

Žal sem na tej seji kot krajanica in hkrati kot strokovna delavka Zavoda ugotovila, da občinski svet v primeru varstva naravne in kulturne dediščine očitno ne verjame Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine, občinskemu odboru za kulturo in družbene dejavnosti, županu niti celo Upravi za varstvo narave RS, temveč le dvema krajanoma, ki sta na seji vztrajno nasprotovala osnutku odloka brez utemeljenih pripomb. Bojazen domačinov pred varstvom v primeru Krupe delno razumem, ker smo Semičani, predvsem pa domačini ob reki, utrpeli izjemno veliko ekološko nesrečo z onesnaženostjo s PCB (polikloriranimi bifenili) in se je pri reševanju tega problema država kaj mačehovsko obnašala. Vendar v primeru utemeljevanja, da je kljub temu naša reka z izviro naravna znamenitost brez primera, bi Semičani morali stopiti skupaj in z

odlokom sprejetimi razvojnimi usmeritvami in programi od te iste države zahtevati pomoč pri razvoju in ohranjanju območja ob reki. Verjemite mi, da, če ne bi videla v zavarovanju prednosti razvoja tega območja kot tudi same občine, se kot domačinka in hkrati kot poklicna naravovarstvenica ne bi drznila zagovarjati tega odloka.

* Glede na to, da je v Semiču tako nezaupanje Zavodu in drugim strokovnim institucijam (to se je izkazalo tudi pri prostorskoureditvenih pogojih), predlagam svetu in županu, naj v bodoče ne zaupa izdelave strokovnih gradiv strokovnim in upravnim službam in naj to delo brez problemov opravijo v Semiču kar sami.

Resnično sem razočarana, da prav v moji občini ne dojemajo tako izjemne naravne znamenitosti. Sprašujem se: s kakšnim namenom zavestno zapirajo vrata določenim razvojnim programom na kulturnem in okoljevarstvenem področju, za katere je Zavod v dogovoru z županom že kandidiral in sem jih na seji tudi izrecno poudarila?

Nezavedanje vrednot lastne dediščine kaže nezrelost in kulturno stopnjo občine. Če Semičani resnično vidijo v zavarovanju reke oviro pri razvoju občine, je kakršnokoli nadaljnje razpravljanje o zavarovanju nesmiselno. Pustimo času čas, ob izviru naj se pe naprej razvija industrijska dejavnost, propadajo naj jezovi, brvi, sediment reke, ogrožen s PCB, naj se koplji v nedogled, obiskovalci reke pa naj v strahu tavajo po neurejenih stezah in poteh in iščejo tako opevano Judovsko hišo, razvaline gradu Krupa in sam izvir.

Upam, da se me tudi rojak dr. Dušan Plut ne bo upal več vprašati: "Mira, ali Krupa res še ni razglašena za naravno znamenitost?"

Tudi to je obraz moje nove občine!

MIRA IVANOVIČ
ZVNKD Novo mesto

Medo ima rad čokolino

Table opozarjajo na medvede, naletite pa lahko le na prijaznega Marka - Porušena cerkev znamenitost kraja

POLOM - Polom in Seč, gručasti naselji v južnem delu Šuhe krajine med Malo goro in Kočevskim Rogom, sta bili po zadnji spremembi lokalne samouprave "dodeljeni" novi dobropoljski občini. Krajanji v to niso privolili, saj so življenjsko bolj povezani s Kočevjem kot s precej oddaljenim Dobrepoljem, čeprav jih z obema središčema povezuje 6-kilometrski makadamska cesta.

V Polomu, ki šteje več kot 40 ljudi, lahko vidite vsaj dve znamenitosti. Ena je medved Marko, ki se zadovoljno igra v posebej zanj zgrajeni hiši pri Blatnikovih. Aprila lani se je zatekel v sosednjo vas Ambrus, ob cesti so ga lovci, zavrženega od medvedke, pobrali in dali v skrb Stanku Blatniku. Dvainpolkilogramskega "revčka" so najprej skopali in ga nahranili, pri ministrstvu in inšpekcijah pa so uredili vse, da Marko lahko biva pri Blatnikovih. Marko je nekaj časa stanoval v hiši, se igral po poljih, a ker so ga hranili samo s čokolino in mlekom, je rastele kot kvas.

Zdaj tehta več kot 100 kilogramov in je zelo živahen, na dan pa poje kilogram čokolino in popije 6 litrov mleka. Rad se sladka s čokolado in drugimi sladlicami, za desert pa si privoščiči sadje. Mesa sploh ne pozna, drugače bi lahko podivjal in ne bi bil več prijateljval s psom. Sicer pa si krajša čas s traktorsko gumo, rad se kopa v banji, ponoči spi v brlogu, domačih pa z brundanjem ne moti, in ker se je tako lepo privadil, gospodinja Zlata ne razmišlja, da bi šel medo od hiše.

Vas pa "slovi" tudi po porušenem zvoniku ob dotrajani cerkvi, ki je pokrita s polivinil-

lom. Župnijsko cerkev sv. Mihaela so pozidali leta 1638 in predelali leta 1840, prvega dne osamosvojitvene vojne, 26. junija 1991, pa je sredi dopoldneva zabobnelo in zemlja se je tresla. Krajanom se je zdelo, da je letalo odrglo bombo. Pa ni bilo letalo in tudi bomba ne, le zvonik domače cerkve je omahnil in se zrušil. V cerkvi so bile pred vojno redne maše, ljudi se je kar trlo, po vojni pa se je vas izpraznila. Cerkev so delno porušili skupaj z drugimi božji-

ZVONIK PORUŠEN 6 LET - Zvonik cerkve sv. Mihaela se je zrušil prvega dne osamosvojitvene vojne, zanj pa že vsa ta leta nabirajo denar za obnovo. (Foto: M. G.)

mi znamenji na Kočevskem. Zvonik je doživel klavrnno uso do in je zanimivo razdejavanje šest let posebnost kraja, zanj pa ves čas zbirajo denar za obnovo.

M. GLAVONJIČ

Zlatkov Outsider najboljši v Sloveniji

RIBNICA - Ribniška osnovna šola se od včeraj lahko pohvali tudi s tem, da ima med osmošolci najboljšega esejista v Sloveniji. Tako je odločila posebna žirija v Ljubljani, ki je več kot mesec dni pregledovala prispevke učencev iz vse Slovenije in prvo mesto podelila Zlatku Baniču, ki si je ta laska vi naziv pridobil s esejem "Si tudi ti outsider?"

Nagrajeni esej se glasi tako: "Outsider-bešeda, ki označuje drugačne. Če si drugačen, si outsider. No, tukaj se moje razumevanje konča. Preneu-

Zlatko Banič

men sem, da bi to lahko razumel. Zakaj beseda outsider obstaja? Vsi smo drugačni, je tako? Tako je. Potemtakem smo vsi outsiderji. Sklepamo dalje. Ker smo vsi drugačni in ker smo vsi outsiderji, potem besed človek, homo sapiens, sapiens, ljudje... ne potrebujemo več. Filozofska razlaga. Sem, ker tako filozofiram, outsider. Verjetno sem. Kaj pa, če me vi ne razumete? Ste tudi vi outsiderji? Verjetno ste. Um nas uničuje. Preveč si domišljamo, preveč smo pametni, tako zelo preveč, da ponižujemo, žalimo, odrinjamo stran... sebi enake! Vam nekaj povem? Obstajamo samo zaradi tega, ker smo drugačni, ker smo OUTSIDERJI!!!

Za najboljšo krajšo razpravo, največkrat o duhovno pomembnih vprašanjih, v duhovitem, estetsko dognanem, subjektivno obarvanem slogu (v vseh slovarih je tako označena beseda esej), bo Zlatko kmalu gost Andreja Koščaka, režiserja slovenske filmske uspešnice z istim esejskim, naslovom Outsider.

M. GLAVONJIČ

PETJE ODLIKUJE OŠ VAVTA VAS - Zadnja dva tedna je bilo na naši šoli lepo, zlasti za prijatelje zborovskega petja. Na koncertu sta se namreč predstavila otroški in mladinski zbor naše šole pod vodstvom prof. Cvetke Hribar. Oba zbora je za klavirjem spremljala prof. Tatjana Hadl. Letos sta se oba zbora uvrstila na regijsko srečanje v Črnomlju, še več: 29. maja je v Celju potekal 22. mednarodni pevski festival z 38 zbori iz vse Evrope, med njimi pa je bil zelo uspešen tudi naš otroški, ki si je vstop pridobil v Zagorju. Za nastop so se dolgo in temeljito pripravljali. Pevci so prejeli bronasto plaketo. Sponzor zbora - mizarstvo Vidmar iz Straže - ki je zbor oblekel, je za nagrado vse pevce s starši povabil na slavnostno večerjo v Laškem. Otroci z zborovodkinjo niso mogli skrivati veselja in so kar prepevali. Piko na i pa je postavil tudi mlajši mladinski pevski zbor OŠ Vavta vas, ko je 1. junija nastopal v Celju na koncertu množičnega zbora skupaj z 61 zbori osnovnih šol. Iz več sto mladih grl je mogočno in veličastno zadonelo pet slovenskih ljudskih pesmi ter Viva la musica in Dona nobis pacem. (Tekst in foto: D. Vuica)

Mercator

Ugoden nakup

od 29.5. do 12.6. '97

In še 25 označenih izdelkov!

Marmelada Belsad

Marelična
870 g
Kolinska, Ljubljana

429,00

Ponudba velja do prodaje zalog!

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 5. VI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.00 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
10.40 VIDEORING
11.10 TEDENSKI IZBOR
VELIKI TRENUTEK, amer. film (16)
12.30 ROJEN MED DIVJIMI ŽIVALMI, franc. dok. nadalj., 1/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrice
13.35 VINO '97
14.05 MADE IN SLOVENIA
14.25 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
14.50 NIKOLAJEVA CERKEV, nem. drama, 1/2
17.00 OBZORNIK
17.10 SPREHODI V NARAVO
17.30 QUASIMODOVE ČAROBNE DOGODIVŠČINE, fran. serija, 7/26
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TEDNIK
21.05 FORUM
21.15 FRASIER, amer. naniz., 15/24
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.45 OMIZJE

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 10.20 Tedenski izbor: Umirajoči labod; 10.25 Koncert; 11.10 Posadka, amer. naniz., 16/20 - 11.35 Nogomet - 13.20 Mehika, dok. oddaja - 14.00 Tenis - 17.55 Izzivalci, franc. naniz., 34/52 - 17.45 Ljubezen boli, angl. nadalj., 1/10 - 18.35 Skrb za zemljo, angl. dok. serija, 4/13 - 19.00 Oddaja o računalništvu - 19.30 Izzivalci, franc. naniz., 35/52 - 20.15 VINO '97 - 20.25 Atletika - 23.00 Podoba podobe - 23.30 Alica, evropski kulturni magazin

KANAL A

10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'alo, 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vročica noči (ponov.) - 15.00 Dannyjeve zvezde - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Drzni in lepi (nadalj.) - 17.45 Rajska obala (nadalj.) - 18.10 Očka major (nadalj.) - 18.40 Nora hiša (nadalj.) - 19.05 Družinske zadeve (nadalj.) - 19.35 Cooperjeva družina (nadalj.) - 20.00 Princ iz Bel Aira (nadalj.) - 20.30 Nujni primeri (nadalj.) - 21.20 Odskop (serija) - 21.55 Babilon 5 (nadalj.) - 22.40 'alo, 'alo (nadalj.) - 23.10 Vitez za volanom (nadalj.) - 0.00 Dannyjeve zvezde

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 103/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.10 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaska književnost - 17.15 Hrvaska danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Obnova Hrvške - 19.10 Hrvaska spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Ekran brez okvirja - 21.20 To sem jaz (show program) - 22.25 Opazovanja - 23.00 Klub d.d. - 23.15 Mojstrovine svetovnih muzejev - 23.30 Vrtoglavica (film) - 1.30 Poročila

HTV 2

15.05 Tv koledar - 15.15 Dvigalo za morišče (franc. film) - 16.45 Telo in duša (serija) - 17.15 Obalna straža (serija) - 18.05 Glasbena oddaja - 18.35 Hugo, tv igrice - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.20 Dosje X (serija 33/49) - 21.15 Upornik Josey Wales (amer. film) - 23.30 Filmska gibanja - 0.05 Seinfeld (hum. serija)

PETEK, 6. VI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.15 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.35 VIDEORING
10.05 OTROŠKI PROGRAM
DENVER, POSLEDNJI DINOZAVER, amer. naniz., 18/20
10.30 TEDENSKI IZBOR
LJUBEZEN BOLI, angl. nadalj., 1/10
11.20 NEMŠKI FILM
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.35 OMIZJE, ponov.
15.05 RUDI OTOČEC, dok. film
16.00 PREDSEDAŠKO SREČANJE
16.30 GLASBENA ODDAJA
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 HUGO, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 PLANET IN
21.35 MESTA PRIHODNOSTI, angl. dok. serija, 3/3
22.30 ODMEVI, VREME, ŠPORT
23.15 MURPHY BROWN, amer. naniz.
23.40 SILENT RUNNING, amer. film

SLOVENIJA 2

8.40 Tedenski izbor: Mostovi; 9.10 Slovenski utrinki; 9.40 Oddaja o računalništvu; 10.10 Alica, evropski kulturni magazin; 10.40 Podoba

ba podobe; 11.10 Forum - 11.20 Obujenje, amer. film - 13.00 Tenis - 16.00 Zgodbe iz školjke - 16.30 Frasier, amer. naniz., 15/24 - 16.55 Izzivalci, franc. naniz., 35/52 - 17.25 Saga o McGregorjevih, avstral. nadalj., 14/26 - 18.15 Jake in Ben, kan. nadalj., 4/13 - 19.00 Humanistika - 19.30 Izzivalci, franc. naniz., 36/52 - 20.00 Jutro naslednjega dne, amer. film - 21.40 VINO '97 - 21.50 Parada plesa - 22.50 Mehika, dok. oddaja - 23.30 Giro D' Italia, posnetek - 0.15 Tenis - 1.45 Slovenski jazz iz kluba Gajo

KANAL A

10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'alo, 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vitez za volanom (ponov.) - 14.50 Karma - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Drzni in lepi (nadalj.) - 17.40 Kuharska oddaja - 17.50 Rajska obala (nadalj.) - 18.15 Očka major (nadalj.) - 18.40 Nora hiša (nadalj.) - 19.05 Družinske zadeve (nadalj.) - 19.35 Cooperjeva družina (nadalj.) - 20.00 Princ z Bel Aira (nadalj.) - 20.30 Tinta (nadalj.) - 21.00 Film: Ta neverjetni golf - 22.40 Slottnik Newman (film) - 23.50 Karma - 0.40 Ustna ljubezni (nadalj.)

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Marisol (serija, 104/145) - 13.15 Santa Barbara (serija) - 14.15 Izobraževalni program - 16.45 Matere z otoka Iža (dok. oddaja) - 17.15 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Govorimo o zdravju - 19.10 Hrvaska spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Lepa naša - 21.40 Po ure za kulturo - 22.15 Opazovanja - 22.45 Potovanje (dok. serija, 6/39) - 23.45 Glasbena oddaja - 0.35 Poročila

HTV 2

12.45 Tv koledar - 12.55 Seinfeld (hum. serija) - 13.20 Tajna naloga (avstral. film) - 15.05 Hišice v cvetju - 15.50 Triler - 16.50 Telo in duša (serija, 40/120) - 17.20 Zvezdne steze (serija) - 18.05 V družini - 18.35 Hugo, tv igrice - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Zakon v L.A. (serija, 33/44) - 21.10 Kdo je moj šef? (serija, 22/22) - 21.40 Poslednja naloga (kan. film) - 23.25 Šalo na stran (hum. serija, 3/6) - 0.00 Drakula - princ teme (brit. film) - 1.30 Košarka

SOBOTA, 7. VI.

SLOVENIJA 1

7.30 - 0.30 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.40 OTROŠKI PROGRAM
SAGA O MCGREGORJEVIH, avstral. naniz., 14/26
9.30 HUGO, tv igrice
10.00 TISKOVNA KONERENCA
11.05 TEDNIK
12.00 PARADA PLESA
13.00 POROČILA
13.05 KARAOKE
14.10 STRELA Z JASNEGA, nem. naniz., 4/28
15.00 TABORNIKI IN SKAVTI
15.15 SPREHODI V NARAVO
15.30 LUMP, danski film
17.00 OBZORNIK
17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 1/9
18.00 4 X 4
18.25 OZARE
18.35 HUGO - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 TEATER PARADIŽNIK
21.10 ZA TV KAMERO
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 ZLATA ŠESTDESETA SLOVENSKE POPEVKE
23.30 ZLATA NAVEZA, angl. nadalj., 6/12

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 9.15 Tedenski izbor: Radovedni taček; 9.30 Pod klobukom; 10.15 Zgodbe iz školjke; 10.45 Mi smo pa v Selah doma, 1. del; 11.15 Jutro naslednjega dne, amer. film; 12.45 Razvedrila oddaja - 13.55 Izzivalci, franc. naniz., 36/52 - 14.20 Tenis - 18.30 Zaključek festivala - 19.30 Izzivalci, franc. naniz., 37/52 - 20.00 Cesarstvo žuželk, ang. serija, 3/6 - 20.25 Nogometni turnir - 22.20 Once Around, amer. film - 0.10 V vrtincu - 0.40 Sobotna noč

KANAL A

8.40 Risana serija - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risana serija - 10.30 Nora hiša (ponov.) - 10.55 Očka major (ponov.) - 11.20 Cooperjeva družina (ponov.) - 11.45 Princ z Bel Aira (ponov.) - 12.10 Film: Ta neverjetni golf - 13.50 Kako je bil osvojen divji zahod (nadalj.) - 15.35 Ta čudna znanost - 16.00 Alf - 16.30 Mupet show - 17.00 Aladin; Račje zgodbe - 17.50 Miza za pet (nadalj.) - 18.40 Atlantis - 19.25 Fawly Towers (nadalj.) - 20.00 Critters 3 (film) - 21.25 Prikazen (film) - 23.05 Vročci pogovori - 23.35 Nathalie (erotični film)

HTV 1

8.30 Tv koledar - 8.40 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 11.00 Risanka 11.25 Smrt v savani (dok. film) - 12.00 Poročila - 12.25 Dok. oddaja - 13.15 Kličejo me Trinita (italij. film) - 15.10 Brilljant - 15.55 Skupaj v vojni, skupaj v miru - 16.25 Televizija o televiziji - 16.55 Poročila - 17.00 Mladinski film - 18.00 Sinovi Nevhite - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaska

spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.25 Razbijač (amer. film) - 22.25 Opazovanja - 23.00 Svet zabave - 23.30 Film

HTV 2

11.10 Tv koledar - 11.20 Obalna straža - 14.20 S knjigo v glavo - 15.05 Telo in duša - 16.55 Zakon v L. A. (serija, 33/44) - 17.45 Srita kamera - 18.05 Burmanska reka zlata (dok. oddaja) - 18.50 Risanka - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Na koncu sveta (serija) - 21.45 Hrvški gozdovi in gozdarstvo - 22.20 Hišice v cvetju (serija, 7/45) - 23.05 Glasbena oddaja

NEDELJA, 8. VI

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.30 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.15 OZARE
8.20 OTROŠKI PROGRAM
ŽELJKO, avstral. naniz., 13/13
8.45 ŽIVZAV
9.35 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
9.40 4 X 4
10.05 KONCERTI ZA MLADE
11.00 ROJEN MED DIVJIMI ŽIVALMI, amer. dok. serija, 2/13
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 DLAN V DLANI
12.30 NEDELJSKA REPORTAŽA
13.00 POROČILA
13.05 LJUDJE IN ZEMLJA
13.55 PLANET IN
15.15 MEDICINE RIVER, kan. film
17.00 OBZORNIK
17.10 POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 22/22
17.35 PO DOMAČE
19.05 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZOOM
21.15 INTERVJU
22.05 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.20 SODNIK IN MORILEC, franc. film

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 10.15 Mali oglasi - 11.05 Tedenski izbor: V vrtincu; 11.35 Lahkih nog naokrog; 12.20 Zlata šestdeseta slovenske popevke; 13.20 Izzivalci, franc. naniz., 37/52; 13.45 Nibelunski prstan - 14.50 Tenis - 18.00 Atletika - 19.30 Izzivalci, franc. nadalj., 38/52 - 20.00 Bramwell, angl. nadalj., 7/7 - 20.55 Alpe Jadran - 21.55 Šport - 23.45 Balet

KANAL A

8.40 Risana serija - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risana serija - 10.25 Atlantis (ponov.) - 11.10 Avtovizija (ponov.) - 11.40 Hulk na preizkušnji (film) - 13.20 Kuharska oddaja - 13.30 Doktorji (nadalj.) - 14.30 Miza za pet (ponov.) - 15.20 Najstniki proti vesoljcem - 15.45 Super samuraj (nadalj.) - 16.10 Alf (nadalj.) - 16.40 Mupet show - 17.10 Zapuščeni (mlad. film, 1. del) - 18.00 Korak za korakom (nadalj.) - 18.25 Kung Fu (nadalj.) - 19.10 Mantis (nadalj.) - 20.00 Vratolomna pot (film) - 21.35 Pusta obala (film) - 23.10 Brit. prvenstvo turnih avtomobilov - 0.10 Odskop

PONEDELJEK, 9. VI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.40 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.30 EURONEWS
9.25 VIDEORING
9.55 TEDENSKI PROGRAM
POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 22/22
10.20 SODNIK IN MORILEC, franc. film
12.20 ZA TV KAMERO
12.30 UTRIP
12.45 ZRCALO TEDNA
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.05 TEDENSKI IZBOR
ZOOM
15.05 LJUDJE IN ZEMLJA
15.35 INTERVJU
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 O NARAVI IN OKOLJU
18.40 LINGO, tv igrice
19.10 RISANKA
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 PRO ET CONTRA
21.00 ODDAJA O TURIZMU
21.20 OSMI DAN
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.45 HUDSONOVA ULICA, amer. naniz., 10/21
23.10 NO SMOKING, franc. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.10 Na potep po spominu - 12.15 Tedenski izbor: Humanistika; 12.45 Šport; 13.15 Mi smo pa v selah doma, 1. del; 13.45 Mesta prihodnosti, 3. del. dok. oddaja, 2/3; 14.35 Obzorje duha - 15.05 Balet - 16.05 Bramwell, angl. nadalj., 7/7 - 16.55 Izzivalci, franc. naniz., 38/52 - 17.25 Jake in debeluh, amer. naniz., 10/23 - 18.15 Sedma steza - 19.00 Recept za zdravo življenje - 19.30 Simpsonovi, 83/92 - 20.00 Komisar Rex, nem. naniz., 15/15 - 20.50 Vrata nebeskega mira, amer. dok. oddaja, 1/3 - 21.55 Razvedrila oddaja - 22.55 Brane Rončel izza odra

KANAL A

10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 Doktorji

(ponov.) - 12.45 Super samuraj (ponov.) - 13.10 Kung Fu (ponov.) - 14.00 Mantis (ponov.) - 15.00 Dannyjeve zvezde (ponov.) - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Drzni in lepi (nadalj.) - 17.45 Rajska obala (nadalj.) - 18.10 Očka major (nadalj.) - 18.40 Nora hiša (nadalj.) - 19.05 Družinske zadeve (nadalj.) - 19.35 Cooperjeva družina (nadalj.) - 20.00 Princ z Bel Aira (nadalj.) - 20.30 Sam svoj mojster (nadalj.) - 21.00 Filmska uspešnica: Trije moški in zibelka - 22.55 'alo, 'alo (nadalj.) - 23.10 Tihotapci (nadalj.) - 0.05 Dannyjeve zvezde

TOREK, 10. VI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.40 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
10.20 VIDEORING
10.50 TEDENSKI IZBOR
JAKE IN DEBELUH, amer. naniz., 10/23
11.40 POROČNI FOTOGRAF, dan. film
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
13.55 TEDENSKI IZBOR
PO DOMAČE
15.15 PRO ET CONTRA
16.05 ODDAJA O TURIZMU
16.20 MOSTOVI
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
TABORNIKI IN SKAVTI
17.25 MEDNARODNA IZMENJAVA
OTROK, nizoz. dok. naniz., 1/3
17.50 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 SLOVENIJA ZNOTRAJ, 2. del. dok. oddaja
21.00 STUDIO CITY
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.45 BERLIN ALEXANDERPLATZ, nem. nadalj., 11/14
23.45 SVET POROČA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.05 Tedenski izbor: Sobotna noč; 13.05 Dlan v dlani; 13.35 Oddaja o zdravju; 14.05 Nedeljska reportaža; 14.35 Murphy Brown, amer. naniz.; 15.00 Osmi dan; 15.30 Alpe Jadran; 17.00 Komisar Rex, nem. naniz.; 15/15 - 17.45 Simpsonovi, amer. naniz., 83/92 - 18.15 Vesoljska policija, amer. naniz., 23/24 - 19.00 Prislunimo tišini - 19.30 Izzivalci, franc. nadalj., 39/52 - 20.00 (Ne)znani oder - 20.25 Nogomet - 22.20 Posnetek gledališke predstave

KANAL A

10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'alo, 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Tihotapci (ponov.) - 15.00 Živeti danes - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Drzni in lepi - 17.45 Rajska obala (nadalj.) - 18.10 Očka major (nadalj.) - 18.40 Nora hiša (nadalj.) - 19.05 Družinske zadeve (nadalj.) - 19.35 Cooperjeva družina (nadalj.) - 20.00 Princ z Bel Aira (nadalj.) - 20.30 Ellen (nadalj.) - 21.00 Pot do propada (film) - 22.35 'alo, 'alo (nadalj.) - 23.05 Bergerac (nadalj.) - 0.05 Živeti danes

SREDA, 11. VI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.25 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
11.45 VIDEORING
11.25 VESOLJSKA POLICIJA, amer. naniz., 23/24
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.00 TEDENSKI IZBOR
TEATER PARADIŽNIK
16.00 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 1/9
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 NIKOLAJEVA CERKEV, nem. drama, 2/2
21.30 PARLAMENTARNA KRIŽPOTJA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.50 POSADKA, amer. naniz., 17/25
23.15 DRUŽABNIKA, amer. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 10.50 Tedenski izbor: Svet poroča; 11.20 Prislunimo tišini; 11.50 Gledališka predstava; 13.00 (Ne)znani oder; 13.25 Hudsonova ulica, amer. naniz., 10/21; 13.50 Cesarstvo žuželk, angl. serija, 3/6; 14.20 Studio City - 15.05 Berlin Alexanderplatz, nem. nadalj., 11/14 - 16.05 Izzivalci, franc. nadalj., 39/52 - 16.30 Moesha, amer. naniz., 9/14 - 16.55 Nogomet - 20.00 Barmani na Bledu - 20.25 Nogomet - 22.25 Recital

KANAL A

10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'alo, 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Bergerac (ponov.) - 15.00 Atlantis (glas. oddaja) - 15.50 Kuharska oddaja - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Drzni in lepi (nadalj.) - 17.45 Rajska obala (nadalj.) - 18.10 Očka major (nadalj.) - 18.40 Nora hiša (nadalj.) - 19.05 Družinske zadeve (nadalj.) - 19.35 Cooperjeva družina (nadalj.) - 20.00 Princ z Bel Aira (nadalj.) - 20.30 Chattahoochee (film) - 22.10 Avtovizija - 22.40 Lovec (nadalj.) - 23.30 'alo, 'alo (nadalj.) - 23.55 Vročica noči - 0.50 Samotne sledi (dok. oddaja)

LE V KLUB, UBOGA GMAJNA

Predmenstrualni sindrom

Mesec dni nas še deli od velike masovke, ki se ima zgoditi 4. in 5. julija, predvidevam, da na jasi na Otočcu. Rock Otočec '97, kot so ga organizatorji poimenovali v spomin na zadnji tovrstni dogodek, ki se je zgodil skoraj petnajst let nazaj, bo na oder postavil celotno slovensko prvo ligo, ponovil hrvaški festival Fiju Brijunju z udeleženci sosednje nam države, za posladek pa poskrbel za goste iz Brazilije in Irske. Pridih enkratnosti bo čutili tudi v ponovno in le za to priliko zbrana Rudolfovega in malo manj zbranih, pardon znanih Bacilov. Zaustavimo se ob dejstvu, da sta omenjena benda že nastopala na Rock Otočcu v časih, ko nekaj obiskovalcev tokratnega dogodka še ni bilo niti rojenih. Rudolfovo je nastopilo na višku svoje ustvarjalnosti tam nekeje konec sedemdesetih, Bacili pa leta 83, ko so jim družbo delali še nekateri udeleženci, ki bodo zaigrali tudi letos: Demolition Group, Vlado Kreslin in Elvis J. Kurtovič. Torej, tistega leta je, recimo mu Festival, podprl ustanovitelj gibanja Novi primitivizem Elvisa Kurtoviča, ki bo letos nastopil kot gost skupine Zabranjeno pušenje, ki je ostala brez

ustanovnih članov, živi pa od ponarodelih hitov. Argument za ostaja pri skupini Demolition Group, ki je nazadnje nastopila še kot Gasterbajters, v vseh teh letih delovanja pa je izgradila svoj stil, ki ga ne moremo razvrstiti znotraj žanrov, tako da njen nastop ostaja točka preverjanja spomina "starih" rokerjev. Problem letošnjega festivala Rock Otočec je v njegovem izboru. Napreden je, ker ruši tradicijo, vendar tradicijo, ki je do sedaj na oder postavljala sveže skupine, ki so odpirale nove smerice glasbene ustvarjalnosti. Letos pa bo vse skupaj bolj podobno pikniku, ki ga prireja oče za svojo družino, ki se je raztepla po svetu. Srečevali se bodo stari znanci, ki so svojo pot začeli prav na tem mestu, vendar v nekem drugem času. Z drugimi besedami: obeta se nam zgodovinski pregled in odkopavanje muzejskih primerkov brez priidov svežine in podpiranja novega. No, če tudi je tako, bo organizatorski pogrešek prevelik, če na festivalu ne bo moč legende dolenskega "undergrounda" - Braneta Koncilije. Franci, še je čas.

BORIS PETKOVIČ

Pri Urški od nekdanji igrali

V Zamostcu ustanovili klub harmonikarjev Urška

SODRAŽICA - V Zamostcu pri Sodražici so letos ustanovili klub harmonikarjev Urška. V njem je dejavnih 20 članov, največ domačinov, med njimi tudi ženske. Vrata so odprta mojimstvom gumbom in tipki tudi od drugod, tudi vsem tistim, ki se bodo 9. avgusta petič zbrali na tradicionalnem srečanju harmonikarjev zahodne Dolenjske. Predsednik kluba Janez Lesar, oštr daleč naokrog poznane gostilne "Pri Urški", je presenečen nad velikim odzivom od drugod.

Gostišče Pri Urški ima zelo zanimivo preteklost, česar ljudje niso pozabili, zato je tudi danes priljubljeno shajališče vseh rodov. Nekdanji je to bila stara furmanska gostilna neke na sredi poti med Loškim Potokom in Zlebičem, kamor so s konji vozili les na železniško postajo. S hriba so v dolino k maši v Novo Štifo hodili Slemenci. V gostilni se je od nekdanji plesalo, meh je vlekel Lesarjev stari oče, na pomoč so mu priskočili tudi drugi igranja vajeni mladeniči. Gostilna je bila zgrajena leta 1881. Obra-

tovala je do 1953, ponovno so je odprli leta 1993. Deset let je Franc delal v Riku, ko je podjetje šlo v stečaj, je ves zaluzek vložil v obnovo gostilne. Nekaj denarja so primaknili tudi starši. Notranjost krasijo leseni

BREŽIŠKI LITERATI V BEGUNJAH

BREŽICE - V petek, 16. maja, je literarna sekcija Zarek - šest članov - gostovala v klimatskem zdravilišču na Drnči pri Begunjah, kjer nas je najprej prijazno sprejela upravna doma Danica Šaponja. Ivanka Bogolin, Dragica Dani, Drago Pirman, Jože Pirš in Damir Šambarek smo izvedli recital pesmi po lastni izbiri. Za glasbeno popestritev srečanja sta poskrbeli dve učenci bližnje glasbene šole, ki sta nastopajoče spremljali s flavto in citrami. Po

zaključeno smo si ogledali razstavo gobelinov in namiznih prtčkov medicinskih sester iz doma. Zdravilišče premore tudi skromno knjižnico, in da bi vsaj malo "pomladili" knjižni fond, smo se dogovorili, da bo Knjižnica Brežice za zdaj podarila (ne)vezane letnike revije Obzornik, kasneje, po ureditvi skladišča, pa še nekaj knjig novejšega datuma. Enotno mnenje vseh gostujočih literatov sekcije Zarek je bilo, da je bilo srečanje prijetno in si jih želimo še več. Prijaznemu osebju, pacientom in g. Šaponja se za vse najlepše zahvaljujemo.

DRAGO PIRMAN

M L A D I D O P I S N I K

PLANINCI NA SNEŽNIKU

Člani šolskega planinskega krožka smo v soboto odšli na Snežnik. Z avtobusom smo se odpeljali proti Ilirski Bistrici, nato mimo Knežaka do Sviščakov. Tu smo izstopili, pomalicali in se nato odpravili po gozdni poti navzgor proti koči na Visokem Snežniku (1797 metrov). Po dveh urah kar naporne hoje smo bili na vrhu. Čeprav je bilo malo oblačno, smo videli morje in daleč naokrog. Posameznike je g. Rudi tudi krstil. Pot navdol je bila lažja, na sneženih zaplatah smo se povseselili na snegu, malo pa nas je poškrbilo tudi dež. Po lepem in napornem dnevu smo se veselili vožnje proti domu.

NINA, MATEJA, KATJA, RENATA
planinski krožek OŠ Mirna Peč

EKOŠOLAR RAZMIŠLJA

Za življenje je važno, da nismo žejni in lačni, da nam je toplo, da IMAMO... Vendar to še ni vse. Odnosi med ljudmi vplivajo na naše počutje in življenje. Ti odnosi pa niso več taki, da bi se dobro počutili in bili srečni. Če vemo, kaj je všeč nam, bomo lahko tudi drugim naklonili več prijaznosti in ljubezni. Razmišljali smo, kako je, ko se nas razgrne... Mavrica prijaznosti izzove srečo, razumevanje, veselje, zdravje, dobro srčnost, ljubezen, prijateljstvo, spoštovanje, pozornost, dobro voljo, lepe želje itd. Oblak neprijaznosti izzove; jezo, žalost, sovraštvo, zadržanost, prepiranje, nesrečo, nevljudnost, grobost, ponižanje, nasilje, hudobijo, laž, trmoglavost in trdosrčnost. Naj nas vsak dan obseva mavrica!

Petošolci in sedmošolci ter
Elizabeta Vardijan
OŠ Bršljin Novo mesto

USPEŠNA AKCIJA ZBIRANJA PAPIRJA

Vsako leto organizirajo šolska skupnost, Karitas in RK zbiralno akcijo odpadnega papirja. Sodelujejo vsi oddelki centralne šole in podružnic. Kljub nizki ceni smo zbirali zagnano in uspešno. S posebnimi obvestili smo prosili za papir vse družine v KS. V treh dneh smo do dobri napolnili kabinet. Papir je bil lepo zvezan in sveženj in zložen po oddelkih. Preden so ga s kontejnerjem odpeljali na Dinos, smo ga stehali. Vsi oddelki so se izkazali in smo zbrali več kot 10 ton papirja. Prvo mesto je pripadlo učencem 3.r., drugo 4. in tretje 5.c. Veseli smo, da bo zaradi akcije posekano kakšno drevo manj, predlagamo pa, da bi bila cena višja, saj bi z več akcijami lahko zbrali denar za izlet.

BARBARA PUST, 8.a
OŠ Zužemberk

KRESOVANJE

V sredo večer me je mama odpeljala k babici v Črnomelj. Kot vsako leto smo tudi letos pri njej pripravili kres. Pri pripravi pomagam tudi jaz. Mama me je vedno kregala, ker sem prišel domov ves umazan od smrekovih vej in avtomobilskih gum. Tisti večer, ko smo zakurili kres, se je zbralo veliko ljudi. Kres je bil velik, da ga je bilo videti daleč naokrog. Še lepše bi bilo, če nam ne bi ponagajal dež. Zato smo morali oditi prej, kot smo nameravali. Kres pa je gorel še dva dni.

DEJAN KOLENAC, 3.b
OŠ Metlika

OBISK RIBOGOJNICE TEMENICA

Pri pouku smo spoznavali življenje v vodi, zato smo se odločili, da si bomo ogledali ribogojnico. Med potjo smo opazovali potok Temenica, po katerem ima ribogojnica tudi ime. Ko smo prišli v ribogojnico, smo videli velike bazene z ribami. Prijazni g. Boštjan nam je vse razkazal in odgovarjal na naša vprašanja. Ko smo si ogledali, kaj je v bazenih, nas je peljal k hiši ter iz nje prinesel epruvete, v katerih so bila ribja jajčeca in majhne ribice. Zvedeli smo, kako zraste riba. V večji stekleni posodi je bila tudi človeška ribica in veliko smo zvedeli tudi o njej. G. Boštjan je eno človeško ribico poklonil učencem naše šole. Najlepša hvala! Obisk nam bo še dolgo ostal v spominu.

Učenci 2. a in 2. b
OŠ Vavta vas

8-LETNA ZVESTOBA

Kmalu bo zame končana osemletka. Skupaj z drugimi sošolci sem se vseh osem let trudila in pridno brala knjige za Župančičevo bralno značko. Letos smo dobili najpomembnejše priznanje, in sicer zlato in nato še spominsko priznanje za 8-letno zvestobo bralni znački. Povabljeni smo bili v Novo mesto, v Dom kulture. Tam smo se zbrali vsi taki učenci naše občine. Iz naše šole nas je bilo največ - kar 46. Vsa naša imena so bila prebrana. Ko je vsak dobil priznanje, nas je čakal še najzanimivejši del: Zvone Šeruga nas je s svojim predavanjem popeljal po svetu. Bili smo na najbolj eksotičnih in vročih krajih. Povedal nam je, da ne potuje zato, da vidi svet, ampak da sreča različne ljudi. Srečevali smo se z najbolj preprostimi ljudmi. Meni so bili najbolj všeč ljudje v Avstraliji. Moja velika želja je, da bi si lahko neke ogle dala to celino.

TANJA BUČAR, 8.b
Novinarski krožek
OŠ Dolenjske Toplice

POTUJOČI MUZEJ - Oldtimer club iz Škofljice, ki šteje 178 članov in je drugi največji tak klub v državi, je pred kratkim organiziral srečanje vseh slovenskih ljubiteljev in imetnikov starih vozil. 24. maja so izvedli drugo srečanje in pohod preko petih občin, tudi preko dolenskih občin Grosuplje, Dobropolje in Velike Lašče. Karavana starih vozil, ki je vzbujala veliko pozornost, je najprej krenila proti Ljubljani, nato pa proti Grosuplju in Dobropolju, kjer je bila na Vidmu ena izmed kontrolnih točk in kjer so jo pozdravili predstavniki domačega Turističnega društva, ki s Oldtimer klubom Škofljica dobro sodeluje že drugo leto. Nato je kolona starih vozil nadaljevala pot preko Rašice, Turjaka in Pijave Gorice domov na Škofljico, kjer je bil cilj in kjer so zaslužnim lastnikom in voznikom starih vozil podelili priznanja in pokale. (Foto: M. Steklasa)

MLADI ZGODOVINARIJI V PREKMURJU - Zveza prijateljev mladine občine Novo mesto je organizirala skupen prevoz mladih zgodovinarjev s 13 osnovnih šol Dolenjske, Bele krajine in Posavja na 28. srečanje zgodovinskih krožkov v Murski Soboti. Tema letošnjih raziskovalnih nalog je bila Tako so nas zdravili, na razpis pa se je odzvalo 127 krožkov iz Slovenije in zamejstva. Na srečanju sta po dva člana vsakega krožka predstavila nalogo. Iz novomeške občine so učenci šol iz Mirne Peči, Šmihela, Bršljina in Centra prejeli zlata priznanja, krožka iz Stopič in Dolenjskih Toplic pa sta si prislužila srebrno priznanje. (Foto: I. V.)

Na podlagi 29. in 51. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur. list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, 45/94 - odločba US RS in Ur. list RS, št. 57/94, 14/95, 20/95 - odločba US RS, 63/95 - odločba US RS, 9/96 - odločba US RS, 39/96 - odločba US RS in 44/96 - odločba US RS in Ur. list RS, št. 26/97) in 16. člena Statuta občine Krško (Ur. list RS, št. 2/96) je Občinski svet občine Krško na svoji 25. seji dne 21.5.1997 sprejel

SKLEP

o razpisu javnega natečaja za oddajo stavbnih zemljišč

I.

Z javnim natečajem se odprodajo naslednje nepremičnine:

1. POSLOVNO PROIZVODNI OBJEKTI

a) Na podlagi Odloka o spremembi in dopolnitvi zazidalnega načrta IC Žadovinek /ZN 128/84/, (Ur. list RS, št. 4/97) oddajamo dve parceli, ki ležita v industrijski coni Žadovinek.

Lokacija 1

Gradb. parcela, del parc. št. 1073/4, k.o. Leskovec, v izmeri cca 3900 m²

Lokacija 2

Gradb. parcela, del parc. št. 1073/4, k.o. Leskovec, v izmeri cca 2000 m²

Gradbeni parceli sta po ZN predvideni za izgradnjo poslovnih ali proizvodnih objektov.

Prednost pri izboru bodo imeli ponudniki, ki bodo opravljali dejavnost, opredeljeno z ZN.

Cena 1 m² gradbene parcele znaša 33 DEM (v tolarski protivrednosti na dan plačila kupnine).

b)

Na podlagi Odloka o zazidalnem načrtu Obrtna cona Videm /ZN 40012/ (Ur. list RS, št. 6/96) oddajamo dve parceli:

gradb. parcela, parc. št. 282/1, k.o. Stara vas, v izmeri 1189 m², gradb. parcela, parc. št. 279/19, 279/11, k.o. Stara vas, v izmeri 2025 m².

Gradbeni parceli sta po ZN predvideni za izgradnjo objektov za obrtne oziroma manjše proizvodne objekte (mizarstvo, elektrodejavnosti in podobno).

Cena 1 m² gradbene parcele znaša 22 DEM (v tolarski protivrednosti na dan plačila kupnine).

II.

POGOJI SODELOVANJA NA JAVNEM NATEČAJU

1. Ponudniki za parcele morajo predložiti:

- program dejavnosti, ki vsebuje opis dejavnosti in število zaposlenih,
- investicijski program s finančno konstrukcijo,
- mnenje občinskega organa za urejanje prostora o primernosti dejavnosti.

Kriteriji za izbor ponudnika so: cena, roki plačil in dejavnost.

Prednost pri pridobitvi stavbnega zemljišča imajo ponudniki:

1. ki bodo ponudili višjo ceno od objavljene izhodiščne v razpisu,
2. ki bodo z dejavnostjo omogočili odprtje več novih delovnih mest,
3. ki bodo na pridobljenem zemljišču opravljali proizvodno dejavnost,
4. ki bodo ponudili boljše plačilne pogoje od pogojev, objavljenih v razpisu,
5. ki s programom utemeljuje hitrejšo realizacijo,
6. ki bodo preselili motečo dejavnost z urbanega območja.

2. Zemljišče se odda pod naslednjimi pogoji:

- a) možen je enoletni moratorij pri plačilu in obročno plačevanje do 12 mesecev z zavarovanjem plačila z bančno garancijo,
- b) investitor mora pričeti z izgradnjo najkasneje v 18 mesecih po podpisu pogodbe. V primeru, da investitor z izgradnjo ne prične v pogodbenem roku, prodajalec vrne kupcu že plačano kupnino brez obresti.

3. Parcele se kupujejo po načelu "videno-kupljeno".

4. Komisija izbere ponudnika v 8 dneh po poteku javnega razpisa, pogodbo o oddaji zemljišča je potrebno podpisati v 10 dneh po prejemu obvestila o izboru. Ponudnik, ki bo uspel na javnem natečaju, je dolžan plačati prometni davek v višini 2% od pogodbene vrednosti in vse takse za overitev in vpis v zemljiško knjigo.

5. Na javnem natečaju lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju Republike Slovenije, in fizične osebe, ki so državljani Republike Slovenije.

6. Ponudbe morajo biti poslani v osmih dneh po objavi v sredstvih javnega obveščanja s priporočeno pošiljko, v zapечатeni kuverti, z oznako "JAVNI NATEČAJ ZA ODDAJO STAVBNIH ZEMLJIŠČ", na Občino Krško, CKŽ 14, 8270 Krško. V ponudbi mora biti navedena parcela, za katero se prijavlja; ponudnik se lahko prijavi samo za eno parcelo.

7. Do poteka javnega razpisa mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% vrednosti gradbene parcele na ŽR 51600-654-13042 ali sredstva deponirati na blagajni občine Krško do zadnjega dneva objave.

8. Varščino bomo uspešnemu ponudniku vračunali v kupnino, drugim ponudnikom, ki na javnem natečaju ne bodo uspeli, pa vrnili v desetih dneh brez obresti.

III.

Ta sklep velja z dnem sprejetja.

PLAVA LAGUNA

POREČ

POČITNICE V POREČU
so nekaj posebnega, so doživetje!

Dodatna posebnost v tem letu so popolnoma obnovljeni bivši hotel Turist in bungalovi Špadiči.

HOTEL, BUNGALOVJI IN APARTMAJI LAGUNA PARK
so nova imena za nove objekte v prelepem, mediteranskem parku. Sobe smo opremili s tv sprejemniki in direktnimi telefoni, kopalnice s sušilci za lase, vse dnevne prostore in sobe pa smo klimatizirali. Pri roki sta tudi bazena za otroke in odrasle, marketi, gostilnica, športni centri... in kaj bi še naštevati!

**IZKORISTITE NAŠO PROMOTIVNO AKCIJO
ZA RESNIČNO DOŽIVETJE**
v času od 7. do 21. junija 1997!

Cena polpenzion po osebi na dan (v DEM)

	40				
v hotelu					
v bungalovih					
					Cene dnevne najemnine v DEM
					2 osebi 3 osebe 4 osebe 5 oseb 6 oseb
v novih apart.	40	45	60	70	-
v vilah					80

Turistična pristožbina je v vseh primerih 2,20 DEM na osebo dnevno. Osebe od 12 do 18 let plačajo 1,10 DEM.

ZA OTROKE NUDIMO 50- do 100-odst. POPYSTA!
Priporočamo tudi ostale hotele: **Plavi, Zorna, Galeb, Delfin, Mediteran in Materada**, pa tudi štiri kampe: **Puntica, Ulika, Zelena laguna in Bijela Uvala.**

Cene veljajo samo za vnaprej izvršene in potrjene rezervacije pri **agenciji vašega zaupanja** ali pri:

PLAVA LAGUNA MARKETING POREČ
tel.: 00385/52/410-101
fax: 451-044

KOPITARNA SEVNICA, d.d. Prvomajska 8, 8290 Sevnica

razpisuje

PRODAJO POSLOVNEGA PROSTORA z zbiranjem ponudb

1. Naziv in sedež prodajalca: KOPITARNA SEVNICA, d.d., Prvomajska št. 8, 8290 Sevnica.
2. Predmet prodaje: poslovni prostor — proizvodna hala v izmeri 15 m x 60 m, z nadstreškom (pokritim prostorom ob celotni dolžini hale) v izmeri 60 m x 7 m. Hala v izmeri 1352 m² je pritrilna, pokrita z dvokapno streho, in se nahaja na sedežu prodajalca, na parceli št. 410/2, k.o. Sevnica. V hali je industrijska električna inštalacija, vodovod, inštalacija za stisnjen zrak, avtonomni ventilacijski sistem ter protipožarno varovanje, vezano na centralo prodajalca. Halo sestavljata dva prostora. Predmet prodaje je tudi funkcionalno zemljišče oziroma odprto skladišče ob hali (asfaltirano) v približni izmeri 1500 m² (točna izmera bo znana po izvedbi parcelacije), parc. št. 405/2, k.o. Sevnica. Hala s pripadajočim zemljiščem bo po prodaji ločena od ostalih objektov v lasti prodajalca z ograjo in bo predstavljala funkcionalno zaključeno celoto ter bo imela lasten dostop preko mostu čez Sevnico.
3. Ponudniki lahko dobijo dodatne informacije o poslovnem prostoru ter o možnostih ogleda pri prodajalcu vsak delovni dan od 7. do 15. ure, tel. št. 41-234, pri g. Bogdanu Lisicu.
4. Ponudba mora vsebovati: — ponujeno ceno, plačilne pogoje in navedbo dejavnosti, ki jo ponudnik namerava opravljati v poslovnem prostoru,
5. Ponudbe morajo biti dostavljene KOPITARNI SEVNICA, d.d., Prvomajska ul. št. 8, 8290 Sevnica, v zaprti ovojnici z oznako: »Ne odpiraj, ponudba za nakup poslovnega prostora!« ter z označbo pošiljatelja, najkasneje do dne 16. 6. 1997.
6. O prodaji poslovnega prostora najugodnejšemu ponudniku bo odločala uprava družbe. Kriterij za izbor bosta višja cena in boljši plačilni pogoji.
7. Vsi ponudniki bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po odpiranju ponudb.
8. Ponudnik, ki bo na razpisu uspel, bo moral v roku 8 dni po prejemu obvestila skleniti pogodbo o nakupu poslovnega prostora in plačati kupnino v pogodbenem roku. Zemljiškknjižni prenos nepremičnine se bo izvršil po plačilu celotne kupnine.
9. Ta razpis zbiranja ponudb ne zavezuje prodajalca, da proda poslovni prostor, ki je predmet razpisa, najugodnejšemu ali kateremukoli drugemu ponudniku.

Pod prijazno streho vabimo zanesljive in podjetne partnerje

Na številnih zanimivih lokacijah po vsej Sloveniji gradimo mrežo sodobnih bencinskih servisov s spremljajočimi dejavnostmi. K sodelovanju pri upravljanju vabimo **partnerje - franšizojemalce**.

Pred vami je odlična poslovna priložnost

Ponujamo vam partnerstvo in ugled enega najuspešnejših slovenskih podjetij in možnost odličnega zaslужka. Pričakujete lahko svojo poslovno rast, moderno delovno okolje, zasnovano po visokih mednarodnih standardih, strokovno podporo pri poslovanju in sodelovanje v izpopolnjevalnih programih.

Kaj pričakujemo od vas?

Naša uspešnost in razvoj temeljita na kakovostnih storitvah in pozornosti do strank, zato želimo sodelovati s partnerji, ki se bodo v celoti posvetili novemu izzivu. Od vas pričakujemo organizacijske sposobnosti, podjetnost in visoko motiviranost za delo.

Želite sodelovati z nami?

Če menite, da ustrežete navedenim pogojem in želite z nami razvijati podobo okolju in kupcem prijazne mreže bencinskih servisov, nas pokličite. Svoj naslov sporočite naši kadrovske službi in poslali vam bomo vprašalnik.

OMV ISTRABENZ

Naš naslov je:
OMV ISTRABENZ d.o.o.,
Ferrarska 7, 6000 Koper,
tel. 066 457 100

Še vedno lahko postanete solastnik največjega kapitala v slovenski zgodovini.

72.000.000.000

dvainsedemdeset milijard tolarjev

Nacionalna finančna družba ima pomembne lastninske deleže v tako trdnih podjetjih, kot so Krka in Lek, pa Petrol, Pivovarna Union, Gorenje, Sava, Mura, Belinka, Merkur, Mercator, Zlatorog, Jata, Droga in Radenska. Kdo morebiti poreče, da je to veliko podjetij - vendar pa je 150.000 lastnikov investicijskih družb Nacionalne finančne družbe prav tako veliko in tudi njihov skupni kapital 72 milijard tolarjev je velik. Celo največji v vsej slovenski zgodovini. Ta podatek dokazuje, da je naložba lastninskega certifikata v pooblaščen investicijske družbe preudarna naložba. Preudarna zlasti zato, ker je smotrna dolgoročno in ne zgolj hiter zaslужek s prodajo delnic.

Večji ko je kapital, večja je varnost vlagateljev in večja je moč lastnikov. Velik kapital se lahko poteguje za najbolj iskane delnice najboljših podjetij. Na začetku zbiranja certifikatov smo vam obljubili, da za uspešnost vaše naložbe jamči Nacionalna finančna družba. To obljubo sedaj ponavljamo in prepričani smo, da je 150.000 solastnikov največjega slovenskega kapitala prepričljiv dokaz, da se spleča biti zraven.

Celoten ali delen lastninski certifikat lahko vpišete v sklade Nacionalne finančne družbe še do 30. junija. Ker je obseg vpisa omejen, bomo upoštevali vrstni red prispelih pooblastil.

Za uspešnost naložbe jamči

NACIONALNA FINANČNA DRUŽBA

Najhitrejši in najenostavnejši način vpisa je priloženo pisno pooblastilo. Izpolnite ga in pošljite na naslov: Nacionalna finančna družba, Trdinova 4, 1000 Ljubljana.

POOBLASTILO
IME IN K CERTIFIKATA (priloge do imena in priimka) _____
NASLOV IMETNIKA _____
EMSO _____
Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: **SIT**
DAN MESC LETO _____ KRAJ _____
PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI NENAGODIŠARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA _____

Izjava
Pooblaščen Nacionalno finančno družbo d.o.o. Ljubljana, Trdinova 4 za vpis in vplačilo delnic v NFD investicijski sklad, d.d. Trdinova 4, Ljubljana do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istosčasno pooblaščen Nacionalno finančno družbo d.o.o. Ljubljana za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic v mojem imenu in za moj račun v skupščini NFD investicijskega sklada, d.d. Trdinova 4, Ljubljana.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnega otroka
Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnega otroka so podatki o imetniku otrokovi, podpisane pa se eden od staršev, ki naj nad svoj podpis izpiše tudi svoje ime in priimek s tiskanimi črkami.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu **41**

BPD FIBA d.o.o. TOMŠIČEVA 3
LJUBLJANA

Odkup delnic in posredovanje na borzi
po najvišjih dnevnih cenah
KRŠKO: ADO, d.o.o., Krško, CKŽ, tel. 0608/21-522
MIRNA: Promles, tel. 068/49-235
ČRNOMELJ: Štruci, tel. 068/51-523
NOVO MESTO: DI MARKETING, tel. 068/322-096, 28-694;
Santjernej: 41-061

**Vse, kar želite
izvedeti o sebi in
svoji prihodnosti!**
Zaupajte najboljšim!
090/41-29
090/42-38

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

DNEVI ODPRTIH VRAT OD 6. DO 9. JUNIJA
pred avtosalonom na Zvitrovi 1 v Novem mestu (AMD)
z avtomobili **HYUNDAI**

JUNIJ — MESEC UGODNIH NAKUPOV

HYUNDAI LANTRA
WAGON

- 3% popust na vozila ACCENT in LANTRA
- 5% popust na vozila letnika 1996 (količina omejena)
- 500 DEM popusta pri gotovinskem plačilu
- ugoden hyundajev kredit od 4,5% dalje,
- leasing s pologom od 10% dalje na dobo do 5 let,
- ugodnosti pri servisiranju

PONUDBA MESECA:

ACCENT 1,3 LSi, 3v, s sončno streho, do reg.: 17.290 DEM

EMINENT

Novo mesto, Dol. Kamence 61, tel. 068/323-902
Novo mesto, Zvitrova 1, tel. 068/325-950
Krško, CKŽ 51, tel. 0608/22-950
Črnomelj, Belokranjska 14, tel. 068/51-379

SERVIS: TEL. 068/323-902

DRUŽINSKE POČITNICE

PRI NAS JE LEPO TUDI POLETI

V ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE

5 DNEVNI PAKET (nedelja - petek)

Turistično naselje	29.545,00 SIT
Hotel Termal	33.155,00 SIT
Hotel Ajda	40.375,00 SIT

Cena vključuje: 5x polpenzion, kopanje v bazenih, jutranja gimnastika, 1 ura uporabe športnih igrišč na umetni travi.

POPUSTI ZA OTROKE:

do 3. leta starosti	gratis
od 3. do 7. leta	50%
od 7. do 14. leta	30%

POPUSTI ZA UPOKOJENCE: 10%

Možnost plačila na obroke. Informacije in rezervacije: ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE

ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE
Kranjčeva 12
9226 MORAVSKE TOPLICE
Telefon: 069/12-280, 12-2810
Telefaks: 069/48-607

NA VOLJO SO VAM TUDI UGODNI 7- IN 10-DNEVNI PROGRAMI

KOVINOTEHNA

Prodajni center v BTC Novo mesto
Prodajni center v Intermarketu Brežice

ne mo o oče o je mo o oče

NA
PRAGU
POLETJA

Čutarica
FUN 0,6l

SEZONSKA
PONUDBA
990

Senčnik

SEZONSKA
PONUDBA
1.690

Blazina
za stol

PVC
podstavek
za senčnik

SEZONSKA
PONUDBA
690

PVC stol
(zeleni)

SEZONSKA
PONUDBA
989

SEZONSKA
PONUDBA
330

ZAHVALA

V 83. letu starosti je umrla

ANA DRGAN

iz Železnikov pri Metliki

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za pomoč in sožalje, posebno še pevcem, govorniku in gospodu župniku.

Sin Martin in hči Marija z družino

ZAHVALA

V 96. letu starosti je umrla naša teta

ROZA MATOH (1901 - 18.5.1997)

Cankarjeva 23, Novo mesto

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so njen spomin počastili s cvetjem, svečami in svetimi mašami. Najlepša hvala sestram DND za dolgoletno skrb in nego v času bolezni. Hvala gospodu Lapu, gospodu Trpinu in gospodu Škufci za opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Delo, skrb in trpljenje - tvoje bilo je vse življenje.

V 67. letu nas je nepričakovano za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

VINKO NOVAK

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Posebno se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Dobrnič, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem, Društvu invalidov in govornikom ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZA ZDRAVO SRCE

LJUBLJANA - Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije prireja v soboto, 7. junija, ob 9. uri kolesarsko-pohodniško prireditev Za srce, ki je namenjena telesnemu gibanju kot enemu glavnih dejavnikov za zdravje srca in ožilja. Kolesarska proga bo potekala od OŠ Vrhovci v Ljubljani do Pograjskega doma v Polhovem Gradcu (17 km), pohod pa bo potekal od Pograjskega doma do cekvice sv. Uršule in nazaj. Prijave sprejema društvo pisмено ali po

telefonu 061/13-14-333 in faksu 061/314-569.

NOVA MUZEJSKA HIŠA

LJUBLJANA - Slovenski etnografski muzej ravno v dneh Evropskega meseca kulture Ljubljana 1997 na Metelkovi 2 odpira svojo novo muzejsko hišo, kar je pomembna pridobitev tako za našo državo kot za mesto. Prvo prenovljeno muzejsko hišo odpirajo s tridelnim razstavnim projektom Slovenski etnografski muzej, prvo dejanje: predstavitev,

z razstavami: Kabinet čudes? (Baragova zbirka predmetov iz Severne Amerike: Korak od kabine čudes k moderni znanstvenoraziskovalni etnološki zbirki), Vrata kroga (O rojstvu in zgodnjem otroštvu na Slovenskem) in Okna zbirke (Pogled v muzejski thesaurus, razstava izbranih predmetov iz vseh zbirk SEM).

kadar imam angino, se ne počutim fino.

Sedaj pa je brat zbolel in pomoč je hotel, on je bil bolnik, jaz pa domači zdravnik.

Skuham mu čaj, brat vpraša: "Le zakaj?" "Zato, da boš ozdravel in bil srečen in vesel!"

Ko se je pozdravil, se mi je zahvalil. Sepnil mi je na uho: "Zdravnik boš postal lahko."

MATEJ KOLENC, 6.a OŠ Mirna Peč

POMAGAL SEM BOLNIKU

Kadar sem bolnik, me obišče zdravnik,

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in pradedka

JOŽETA FRANKA st.

iz Hrastja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Še posebna zahvala govornikom, pevcem, godbenikom, kolektivu Dolenjskih pekarn ter borcem, upokojencem, gasilcem, čebelarjem in lovskim tovarišem za njihovo slovo.

Žena Francka in vsi njegovi

ZAHVALA

V 67. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

ROMAN JEVŠEK

Žlebej 4, Novo mesto

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sodelavcem Pionirja Standard, Pionirja Zagreb in ŠC Novo mesto ter znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se tudi osebju Nevrokirurgije iz Ljubljane in Novega mesta. Hvala g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Celo življenje si garal, vse za dom, družino dal. Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal. Smrt te vzela je prerano, a v srcih naših boš ostal.

V 63. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, deda in tast

ČEDOMIR KITANOVIČ

Drganja sela 42 b

Teško se je zahvaliti vsakemu posebej, zato izrekamo zahvalo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, ko smo izgubili našega dragega Čedomirja. Hvala vsem za podarjeno cvetje, sveče, izrečeno ustno in pisno sožalje, denarno in vsestransko pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Pomlad se na zemljo vrne, petje slavcev se zbudi, v cvetju zemlja se zagrne, zame pa pomladi ni!

Po težki bolezni nas je komaj 49-letna zapustila naša draga žena, mami, hči, sestra, teta, svakinja in botra

SONJA PRESKAR

z Gumberka pri Otočcu

Ob boleči izgubi ljubljene žene in mame se iskreno zahvaljujemo delovnim organizacijam Petrol Otočec, Petrol TOE Brežice, Dolenjski banki, Revozu, sorodnikom, prijateljem in vaščanom ter znancem za darovane vence, cvetje, za svete maše, sveče in izrečeno sožalje. Posebej hvala družinam Šafran in Pavlin, g. župniku za lepo opravljen obred in pevcem za lepo petje. Zahvala vsem, ki so pokojno številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: neutolažljivi mož, sin Tomaž, vsi sorodniki in prijatelji

OSMRNICA

V 63. letu starosti je umrl naš upokojeni sodelavec iz Sektorja Biokemija

ČEDOMIR KITANOVIČ

z Drganjih sel 42/b

Od pokojnika smo se poslovili v četrtek, 29. maja, na pokopališču na Drganjih selih. Ostal nam bo v lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, Novo mesto

ZAHVALA

Mnogo prerano nas je v 45. letu starosti zapustil naš dragi

JOSIP BURJA

iz Novega mesta

V dneh, ko je težko dojeti to težko izgubo, se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki nam v teh težkih trenutkih stojijo ob strani, za nesebično pomoč in izraze sožalja.

Vsi njegovi

na vašem kanalu

ZAHVALA

Utihnil je njegov glas, obstalo je srce, ostali so sledovi pridnih rok in kruto spoznanje, da se ne vrne več.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedija, tasta, brata in strica

RADOŠA PUŠONJIČA

iz Kostanjevice na Krki

se iskreno zahvaljujemo našim dragim prijateljem in sosedoma Milki in Janezu Prah, Jožici in Dragu Jordan, vsem sosedom, sorodnikom, ugankarjem iz »Čvora« Bjelovar, prijateljem iz Zagreba in Evropske skupnosti, gospodu župniku in pevcem, vsem sodelavcem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, za izražena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in sveče. Vsem in vsakemu posebej, ki ste ga imeli radi in sočustvovali z nami, hvala!

Žalujoči: žena Ivanka, hčerka Željka, vnukinje Mateja in Simona, zet Carlo, sestre Milja in Milana z družinami

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči in življenje ni, kar družijo nas. So vezi močnejše, brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.

(Mila Kačič)

V 71. letu je v boju z boleznijo omagal naš dragi, ljubljani mož, oči, atko

JOŽE ŠALI

iz Novega mesta

V tolažbo nam je misel, da v teh težkih trenutkih nismo sami, zato se vam, dragi prijatelji, sosede, sodelavci, znanci in sorodniki iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja in tolažilne besede. Hvala obema govornicama za besede slovesa, pevcem Dolenjskega okteta, izvajalcu Tišine, g. Oklešnu za pogrebne storitve. Vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot, iskrena hvala. Posebno se zahvaljujemo dr. Kvasiču, dr. Ireni Hudoklinovi in dr. Rafku Kapšu za zdravstveno pomoč in trud, da bi ga ohranili pri življenju.

Žalujoči: žena Milica in hči Renata z družino v imenu vsega sorodstva

Novo mesto, 30.5.1997

21 TL, 130.000 km, letnik 1989, in drva prodam. ☎ (068)83-580. 5922
GOLF, letnik 1985/86, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)76-545. 5923
GOLF JX, letnik 1989, kovinsko sive barve, tonirana stekla, sončna streha, registriran do 5/98, prodam. ☎ (0608)62-754. 5924
JUGO 45, letnik 1987, registriran do 4/98, prodam. ☎ (068)51-423 ali 51-289. 5926
GOLF D, letnik 1989, registriran do 3/98, prodam. ☎ (068)83-383. 5927
R 4 GTL, letnik 1989, petrolej zelen, prodam za 2500 DEM. ☎ (068)20-584. 5931
FIAT TIPO 1.4 SX, letnik 4/93, prvi lastnik, CZ, servio volan, električna stekla in ogledala, prodam. ☎ (068)83-249 ali GSM (041)661-469. 5933
LADO RIVO, letnik 1989, ohranjen, prodam. ☎ (0608)59-108. 5934
GOLF JX TD, letnik 1990, prodam. ☎ (0608)87-082. 5935
KOMBI RENAULT furgon, povišan, podaljšan, bel, letnik 1991, prodam. ☎ (068)81-235. 5937
BIS 126 P, bel, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)325-956, po 15. uri. 5938
GOLF JGL D, letnik 1985, registriran do 2/98, obnovljen, prodam. ☎ (068)89-112. 5939
GOLF CL TD, letnik 1991, 5V, bel, prodam za 12.300 DEM. ☎ (068)24-996. 5940
FIAT 126, letnik '88, prodam. ☎ (068)85-880. 5941
JUGO KORAL 45, l. 89, prodam. ☎ (068)26-669. 5942

I HA LEPE KOŠNJE sena in otave in 20 a njive v bližini vasi oddam v najem. Resnemu kupcu prodam travnik in njivo po dnevnici ceni. Prodajam tudi moško in žensko kolo, sod in kad, 330 l, kotel Alfa za svinjsko kuhno, 100 l, nov. Alojz Meke, Vel. Podlog 17, Leskovec. 5736
KLETKE, rabljene, za južnoameriške činčile, prodam. ☎ (068)25-912. 5738
300 L rdečega vina in 400 l šmarnice zelo ugodno prodam. ☎ (068)42-708. 5740
VINO CVIČEK, večjo količino, ugodno prodam. ☎ (068)76-068. 5752
EKSCENTRIČNO STISKALNICO, 63 T, pralni stroj, 25 kg, ter centrifugo prodam. ☎ (068)323-665. 5760
CELOTNO KOŠNJO, cca 2000 kg sena, prodam, Marko Ogrin, Mizarstvo, Cerovec pri Črešnjevcu. 5762
KOTEL za žganjekuhno, 60-litrski, in vino šmarnico, 300 litrov, prodam. ☎ (068)87-186. 5766
HRASTOV SOD, 500 l, za rdeče vino, v dobrem stanju, prodam za 50 = vrednosti. Hutar, ☎ (068)68-638. 5769
NOVO vlečno kljuko za uno 45 prodam za 1800 SIT. ☎ (068)23-910. 5772
KVALITETEN CVIČEK in belo vino prodam. ☎ (068)42-919. 5777
MALO RABLJENA dvojna vhodna vrata ugodno prodam. ☎ (068)341-585. 5825
TRGOVINA Rajski vrt, BTC, Novo mesto, redno zaposli prodajalca. Informacije osebno v Rajskem vrtu ali na ☎ (068)316-162. 5859
ČEVLJARSTVO LOPATEC išče delavca za delo v montaži. ☎ (068)81-139. 5909
KV KUHARJA, po možnosti s prakso, zaposlimo. Gostilna Vovko, ☎ (068)85-603. 5913
ŠOFER za razvoj hrane v Novem mestu dobi honorarno delo. Halo alo, ☎ (0609)631-304. 5916

MATEMATIKO in fiziko inštruiram. 5903
ODDAM KAMEN, brezplačno, za Škarpo ali tlak. ☎ (068)78-120. 5915
ODDAJATE STANOVANJE, hišo? Pokličite na ☎ (068)27-347, od 20. do 22. ure! 5920

PUJKSE, primerne za odojke prodam. ☎ (068)81-687, zvečer. 5847
ČRNO-BELEGA BIKKA, starega 1 teden, prodam. ☎ (068)78-256. 5857
ŽREBICO, staro 2 leti, brejo, in kravo za zakol, staro 7 let, prodam. ☎ (068)26-893. 5863
BREJO KOBILO, elektromotor, 10 KM, trosilec gnoja, Mercedes 508 D, na novo registriran, vozen z B- kategorijo, prodam. ☎ (0608)34-839. 5885
TELIČKO SIVKO, staro 14 dni, prodam. ☎ (068)30-031. 5892
JAGNETINO, jagenjčke za zakol ali rejo prodam. ☎ (068)68-611. 5894
GOSKE, stare 14 dni, prodam. ☎ (068)52-711, popoldan. 5895
BREJO TELICO prodam ali menjam. ☎ (068)78-221. 5900
BREJE TELICE prodam. ☎ (068)81-183. 5904
SIBIRSKI HASKY. Sprejemamo rezervacije za prvo vrhunsko leglo sibirskih vlečnih psov na Dolenjskem. ☎ (068)79-513. 5928
14 DNI staro sivo teličko prodam. ☎ (068)78-283. 5932

službo dobi

ZA AKVIZITERSKO PRODAJO nagrobnih sveč redno zaposlimo komunikativne moške ali ženske z lastnim prevozom. ☎ (0609)622-668. 5494
HONORARNO ali redno zaposlimo natakario ali kuharico. Zaželjene izkušnje. ☎ (061)775-565. 5676
ODKRIVAMO VAM novo pot do dobrega zaslužka. Informacije brezplačno! Klavdija Zgaga, Frankovo nas. 74 a, 4220 Škofja Loka. 5688
KV AVTOMEHANIKA z najmanj tremi leti delovnih izkušenj takoj zaposlimo. ☎ (068)87-287. 5702
ČE ŽELITE zaslužiti, pokličite na ☎ (0608)82-8591. 5788
V PIZZERII v Novem mestu zaposlimo dekle za strežbo. ☎ (0609)622-268. 5825
TRGOVINA Rajski vrt, BTC, Novo mesto, redno zaposli prodajalca. Informacije osebno v Rajskem vrtu ali na ☎ (068)316-162. 5859
ČEVLJARSTVO LOPATEC išče delavca za delo v montaži. ☎ (068)81-139. 5909
KV KUHARJA, po možnosti s prakso, zaposlimo. Gostilna Vovko, ☎ (068)85-603. 5913
ŠOFER za razvoj hrane v Novem mestu dobi honorarno delo. Halo alo, ☎ (0609)631-304. 5916

službo išče

TRGOVKA išče zaposlitev v okolici Črnomlja, Metlike ali Novega mesta. ☎ (068)52-855. 5761

stanovanja

STANOVANJE v hiši oddam samskemu moškemu. ☎ (068)22-183. 5754
ENOSOBNO STANOVANJE, opremljeno, v Novem mestu oddam. ☎ (068)27-134. 5921

živali

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senova, Mio Gunjilac, ☎ (0608)71-375. 3705
MLADE NESNICE, jarkice, hisex, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostišče Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, Vera Což, Slepšek 22, Mokronog, ☎ (068)49-711. 4753
PURANE, stare 7 tednov, bomo prodajali 5. 6. na sejmišču Mokronog, 7. 6. na sejmišču pri Bregah in 14. 6. na sejmišču Šentjernej. Cena 1.100 SIT/kom. Naročila sprejemamo na ☎ (067)88-058 ali (067)88-114. 5248
KOZLIČKE, stare 3 mesece, srnaste pasme, samce in samice, za nadaljnjo rejo ali zakol, prodam. ☎ (068)41-314. 5679
7 OVC, brejih, prodam po 200 DEM/kom. ☎ (068)52-772, zvečer. 5680
KRAVO FRIZIJKO, brejo 8 mesecev, kozo z mladiči, termoakumulacijsko peč in voz, 13 col, lesen, prodam. ☎ (068)40-088. 5684
TELIČKA - BIKKA, starega 3 do 6 tednov, kupim. ☎ (068)20-404. 5691
ODOJKE, krškopoljske pasme, črne-bele, težke 20 do 25 kg, večje število, prodam. ☎ (0608)69-029. 5692
3 KOZE srnaste pasme prodam, kupim pa cisterno za kurilno olje, 1000 l. ☎ (0608)88-205. 5693
MLADO KRAVO simentalke s prvim tetelom, starim 5 tednov, primerno za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (0608)84-741. 5704
KOZO z mladiči ali brez prodam. ☎ (0608)84-033. 5731
ČRNO KRAVO mlekarico, s tetelom ali brez, prodam. ☎ (068)73-669, popoldan. 5732
DVE TELIČKI, stari 1 teden, prodam. ☎ (068)64-372. 5737
TELIČKO ŠAROLE, staro 10 dni, prodam. ☎ (068)65-255. 5743
OVC in gradbeni les prodam. ☎ (068)43-980. 5744
MLADE KOZICE, stare 2 do 3 mesece, prodam. ☎ (068)45-441. 5767
KOZLIČKE, stare 2 meseca, prodam. ☎ (068)78-465. 5771
TELE-BIKKA, starega 8 tednov, prodam. Vovko, Male Brusnice, ☎ (068)85-860. 5784
VISOKO BREJO črno-belo telico prodam. Rifelj, Gor. Kamence 2, Novo mesto. 5787
2 BIKKA, stara 14 dni in bikka, starega 13 tednov, prodam. ☎ (068)48-596. 5790
TELICO SIVKO, brejo 9 mesecev, prodam. ☎ (068)52-355. 5797
5-MESEČNE KUNCE, samice in samce, srednje velikosti, za rejo, prodam po 3000 SIT. ☎ (068)25-011. 5799
3 TELIČKE - bikke, stare 14 dni, prodam. ☎ (068)78-273. 5803
BIKKA SIVKA, starega 14 dni, 300 l belega cepljenega vina in 10 m3 suhih bukovih drv prodam. ☎ (068)40-136. 5807
TELICO, SIVO, brejo 6 mesecev, prodam. Slavko Čelič, Koroška vas 5, ☎ (068)89-083. 5807
NEMŠKE OVČARJE ugodno prodam. ☎ (068)50-140. 5808
TELICO SIVKO, brejo 9 mesecev, prodam. ☎ (068)28-023, zvečer. 5811
TRI OVC, breje, prodam. ☎ (0609)634-131, zvečer. 5829
9 PUJSKOV, težkih 20 do 26 kg, prodam. ☎ (068)42-332. 5833
PRAŠIČE, težke 20 do 100 kg, prodam. ☎ (068)42-532. 5845

razno

CERTIFIKATI! Najboljša možnost za vložitev certifikata ali ostanka! ☎ (062) 836-904, od 8. do 18. ure. 4847
V ČRNOMLJU oddam v najem poslovni prostor v pritličju enonadstropne stanovanjske hiše, 60 m2. Možna tudi prodaja celega objekta. ☎ (0609)632-487. 5514
PROSTORE, 58 m2, zaminive za lokal, ob glavni cesti v Krškem, oddamo. ☎ (0608)32-396. 5675
VEDEŽEVANJE, svetovanje, pogled v prihodnost vam nudi Ajda. Pismeno ali osebno s pozitivno magijo vam pomagamo rešiti ljubezenske, zdravstvene ter druge težave. Naredim vam pozitivno zaščito prosti negativnim vplivom ter negativnim mislim. ☎ (061)14-12-595. 5689
V CRIKVENICI oddam vikend hišico. ☎ (061)861-634. 5694
POMOČ pri izterjavi in razne poizvedbe v skladu z zakonom o detektivski dejavnosti nudim. ☎ (061)332-790. 5703
UGODNO ODDAM košnjoo sena na stojiščem. Anton Kobe, Selišče 6, Dolenjske Toplice. 5706
MATEMATIKO in fiziko za osnovno in srednjo šolo ter osnovne elektrotehniko inštruiram. ☎ (068)42-539. 5716
MURTER, KORNATI, oddamo sobe in apartmaje. ☎ (00385) 1-44-88-88. 5734
CERTIFIKATI! Še zadnja priložnost za vložitev certifikata! Pokličite zdaj! ☎ (062)32-047. 5741
V TREBNJEM najamem garažo (skladišče), velikosti 20 m2. ☎ (0609)652-052. 5793
V NEPOSREDNI BLIŽINI Bršljina oddam 2 delavnici, 80 m2, primerni za skladišče ali mirno obrt. ☎ (068)325-535. 5801
ANGLEŠČINO inštruiram. ☎ (068) 25-075, popoldan. 5868
OPAŽNE PLOŠČE, kovinske podpore in plohe zelo ugodno posodim. ☎ (068)342-506. 5875
MATEMATIKO in fiziko za osnovno in srednjo šolo inštruiram. ☎ (0608)33-714. 5897
LETOVANJE na slovenski obali v kampu Izola. Še nekaj prostih mest! Rezervacije na ☎ (068)28-549, po 18. uri. 5901

MURN AVTOSERVIS MURN, s.p.
 Resslava 4, 8000 Novo mesto
 tel./fax: 068/24-791

CENTER SUZUKI

- prodaja vozil
- rezer. deli in dodatna oprema
- servis
- ugodni krediti T + 8,5%
- ugodni leasing polog od 20% do 50%

NOVO: KARTICA ZAUPANJA

SAMURAI 97 VX 3 V 24.990 DEM
VITARA VX 3 V za redno ceno 34.700 DEM
 podarimo klimo ali priznamo popust v vrednosti 1.710 DEM
BALENO 1.6 GLX WAGON 26.790 DEM
BALENO 1.3 GL 4V 20.990 DEM
ALTO 12.990 SAMO ŠE OMEJENA KOLIČINA

Servisiramo tudi avtomobile ostalih znamk!

obvestila

TENDE, lamelne zavese, aluminijaste rolete nudimo po konkurenčnih cenah. Na zalogi tudi aluminijaste rolete za garažna vrata. ☎ (061)651-247. 5930

pohištvo

PRODAJAMO in kupujemo rabljeno stanovanjsko opremo. ☎ (068)325-523 ali (061)133-94-54. 5355
SKORAJ NOVO kuhinjo, primerno za garsonjero, prodam. ☎ (068)24-319. 5891

posest

ZAZIDLJIVO PARCELO pod Gorjanci, 28 a, ugodno prodam. ☎ (068)58-375. 5685
PARCELO za hišo ali vikend, blizu asfaltirane ceste, z elektriko, zraven tudi vrt, prodam. ☎ (068)59-107. 5686
V OKOLICI Rake najamemo hišo, prodamo pa športni voziček Marelja za 5.000 SIT. ☎ (0608)75-398. 5712
ČRNOMLJ, Mavlen, prodam 22 a zazidljive parcele in 200 m mreže za ovce. ☎ (068)51-087. 5727
V KOSTANJEVICI NA KRKI ugodno prodam zazidljivo gradbeno parcelo, 1500 m2, z dovoljenjem za vikend objekt. ☎ (061)125-16-54. 5746
V PODBORŠTU pri Šentjanžu prodam 766 m2 gozda in 5086 m2 sadovnjaka, ki je primeren tudi za vinograd. ☎ (061)552-209, po 18. uri. 5764
UGODNO PRODRAM zapuščen vinograd s hramom na Stanu pri Mirni. ☎ (064)714-807. 5768
HIŠO v Črnomlju, z veliko garažo, primerno za delavnico, prodam. ☎ (068)52-173. 5789
V OKOLICI DVORA ugodno prodam hišo ali menjam za stanovanje. ☎ (068)84-011. 5804
ZAZIDLJIVO PARCELO, njivo in pašnik v Podgradu prodam. ☎ (068)324-235. 5814
DOMAČIJO v Gabrju prodam. ☎ (0609)634-131, zvečer. 5830
V NAJEM oddam 2 njivi v k.o. Raka in eno v k.o. Smednik. ☎ (061)340-740. 5839
V REGRČI VASI kupim njivo. ☎ (068)341-528. 5852
V KRŠKEM zaradi onemoglosti prodam vinograd na Libni, z lesnim vikendom in ostalo zemljo, 25 a dobre zemlje in kamenja. Stupar, C. 4. julija 129 b, Krško. 5881

prodam

NOV STROJ za izdelavo kvalitetnih lepih tlakovcev (deteljica, malo ali večje satje), zmogljivost 12 m2/h, prodam. ☎ (064)401-487. 5463
KVALITETNO belo in rdeče vino ugodno prodam. ☎ (0608)82-070. 5674
STROJ za izdelavo strešne opeke prodam. ☎ (068)81-459. 5681
CVIČEK ugodno prodam. ☎ (068)89-075. 5683
APARAT za avtogeno varjenje, rezanje prodam. ☎ (068)44-878. 5687
VINO ŠMARNICO prodam. ☎ (068) 79-847. 5695
VINO, belo in rdeče, iz vinjeverškega okoliša prodajam. ☎ (068)42-356. 5696
VILIČAR Indos, 2,5 t, 1200 ur, prodam. Bojan Unetič, Rostoharjeva 62, Krško. 5707
ŠROTAR za ruženje in mletje koruze in parni kotel, 60 l, malo rabljeno, prodam. ☎ (068)85-827. 5714
KLJUKO za hyundai ponj L.S., novejši tip, in gume 165/70/13 prodam. ☎ (0608)32-923. 5721
RDEČE in belo vino, kvalitetno, prodam. ☎ (068)89-313. 5722
KOLO PONY prodam za 5000 SIT. ☎ (068)22-611. 5724
NAHRBTNIK za nošenje otroka, ležalnik in gugalnik za dojenčka ter torbo za nošenje, vse kot novo, prodam. ☎ (0608)82-809. 5728
GUMI VOZ, 16 col, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)67-450. 5730
OTROŠKI VOZIČEK, kombiniran, ugodno prodam. ☎ (068)341-403. 5733

RADIO MAX
 88,90 MHZ
 89,70 MHZ

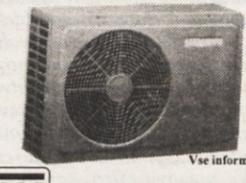
LERAN, d.o.o.

promet z nepremičninami
 Novo mesto, Lebanova 24
 Prodamo:

- stanovanja: v Novem mestu, Straži, Žužemberku, Šmarjeških Toplicah (novi blok), Krškem, Brežicah, Senovem, Metliki, Črnomlju in Ljubljani;
- hiše: v Novem mestu, Otočcu, Trebnjem, Mokronogu, Krškem, Brežicah, Črnomlju, Metliki, Kranju, Hrastovljah pri Kopru, Kostanjevici, Žužemberku, Meniški vasi, Senovem, Brestanici, Šentjanžu, Kranju, Straži, Stari trg ob Kolpi, Jablanici pri Boštanju, Gabrju, Dobruški vasi, Stehanji vasi, Vinji vrh, Črmošnjice pri Novem mestu in drugod v vseh dolenjskih občinah;
- kmetije: Trebnje, Bela krajina, Krško, okolica Dol. Toplic in Šmarjeških Toplic in drugod;
- vikendi in zidanice: Straža, Lokvice, Hrušica, Vinji vrh, Dobin dol, Karteljevo, Ajdovec, Sromlje, Gor. Leskovec nad Senovim, Dednja vas, Pišenberg, Metlika z okolico, Cerklje, Vrbovska vas, Semič, Zagradska gora in drugod;
- poslovno-stanov. objekti: Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Trebnje;
- trgovine in gostinski objekti: Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Vrčice.

Tel./fax: 068/322-282, 068/342-470
 Mobil: 0609/633-553

LETOS BO ŠE VROČE
 LAHKO PA TUDI NE, ČE SI OMISLITE
 KLIMATSKO NAPRAVO

Vse informacije o dobavi in montaži
TILIA TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE d.o.o. Novo mesto tel: 068/324-442

OMEGA, d.o.o. išče podjetne sodelavce za prodajo kompletne čistilne opreme. Nudimo uvajanje, nadpovprečno stimulatívno nagrajevanje ter možnost vseh oblik sodelovanja. Tel & Fax: 069/61-762, 61-524.

GRADNJA STANOVANJSKIH OBJEKTOV - DVOJČKOV V NOVEM MESTU

Na lepi lokaciji v predmestju Novega mesta bomo sprojehtirali in zgradili skladno z vašimi željami dva stan. objekta - dvojčka do septembra 1998.

AS INŽINIRING, STRMEC, s.p., Prečna 82, NOVO MESTO, tel. 068/323-785, mobil: 0609/638-734.

LJUBEZEN ZDRAVJE KARIERA DENAR
ERIK
RUBIKON VEDEŽEVANJE
 24 UR DNEVNO POKLIČITE ZDAJ! 090 42 70 40 d.o.o. MIN/156 SIT

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE
 Kravac Kum 104.5 105.9

INTEC novo mesto **BTC** 068/322-000
klimatske naprave mobilni telefoni
NMT GSM

OBMOČNA OBRтна ZBORNICA NOVO MESTO

VABILO NA REVIJO PRIČESK IN OBLAČIL

Območna obrtna zbornica Novo mesto, frizerska in tekstilna sekcija, vabi na ponovitev Revije pričesk in oblačil, ki bo v soboto, 7. junija, ob 20.30 v restavraciji Tango na Otočcu. Rezervacije na recepciji Hotela Otočec, tel.: 068/75-700. Območna obrtna zbornica Novo mesto

VI NAM - MI VAM
 oglas na kratko s pošto odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU
 po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

GOTOVINSKA POSOJILA Muzejska 3
 ☎ 068/321-751

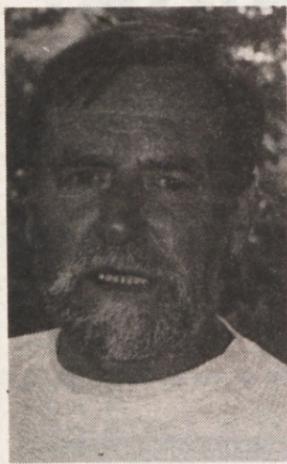
RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE APROS, d.o.o., Novo mesto

Tridnevni osnovni in nadaljevalni tečaji WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

HI-PO, pisarniško pohištvo OC Brezje, Grosuplje
 ☎/fax: 061/764-467, 762-100

Najugodnejše cene kvalitetnega pisarniškega pohištva. Pisarniški sklop z omarami že za 129.000 SIT.

Janez Kos

dovolj razumevanja za prvorodenčevu raziskovalno žilico.

Deset dni preden so Nemci Janezovo mater s tremi otroki (četrti je bil rojen že v Nemčiji) izgnali v Neresheim, so okupatorji v Mariboru med 36 "komunističnimi zločinci" kot talca ustrelili tudi Kosovega očeta Jožeta Štefana. Ravno 7 let je tedaj minilo, kar sta se z materjo poročila, in v poslovnem pismu svoji ženi je Janezov oče z okorno kovaško roko zapisal, da bo že otrokom znala pojasniti...

Janeza so poslali v Ljubljano v nižjo gimnazijo leta 1948, kar je bilo na podeželju takrat dokaj redko, saj so iz fare odšli v prestolnico le trije ukažljivi mladenci. Kos je prvo službo po študiju zgodovine nastopil v Trzinu, zatem je bil eno leto v Ljubljani vzgojitelj v domu Malči Beličeve, leta 1963 pa je začel 16-letno delo v Arhivu Slovenije.

Kos je bil od leta 1979 vodja novoustanovljenega oddelka Ljudske revolucije oz. za novejšo zgodovino v Mestnem muzeju Ljubljana. Dejavnost tega oddelka je razširil tako, da je odsevala način življenja Ljubljancem. Stalno, do nedavne upokojitve (1. aprila) je bil soocen z ugotavljanjem, kateri dokument ima zgodovinski pomen. A še zdaj ga čaka njegova miza, saj so ga kolegi prosili, da bi jim pomagal urediti še veliko zbranih gradiva. Kos je moral sprva iskati dokumente pretežno sam, pozneje pa mu je uspelo ustvariti razvejeno mrežo informatorjev.

In še njegova strast! S fotoaparatom je bil zmeraj na lovu za spremembami na ljubljanskih ulicah in različnimi dogodki in njegovih več kot 3000 fotografij danes pomeni neprecenljiv fond za zgodovino Ljubljane in njenih prebivalcev v zadnjem desetletju.

PAVEL PERC

Čprav je 82-letni profesor zgodovine Janez Kos nedavno prejel najvišje priznanje na področju muzejskega delovanja, Valvasorjevo nagrado, ki je potrditev njegovega dolgoletnega uspešnega strokovnega dela, nam je v pogovoru pri sorodnikih v Gaberici pri Šentjanžu priznal, da je najbolj ponosen na listino, s katero so ga Šentjanci pred leti razglasili za častnega krajana. Priznanje domačinov (to čast imela le še Ivan Gole) nedvoumno kaže tudi na to, da znajo ceniti njegov prispevek k uveljavitvi kraja.

Janez je bil rojen v Potoku, zaselku še bližje Šentjanžu, kot je Gaberca, dan po jamem patronu Janezu Krstniku, zato bi moral biti Jezus, a je ostalo kar pri Janezu Oblavljenem. Ko se Kos hudomušno spominja svojih otroških let, pravi, da ga je imela babica zmeraj za malo prismuknjenga, ker je zbiral razne starine, kamne, metulje... V dedovi kovačiji se je s kovaštvom ukvarjal še Janezov oče; mati, preprosta ženska, pa je bila po Janezovih besedah zelo načitana in je imela

Pozor pred prekupčevalci z vrednostnimi papirji

Potrebna previdnost

Tudi pri nas so se pojavili različni akviziterji in prekupčevalci z vrednostnimi papirji, ki delujejo tako, da posredniki ob nakupu z imetnikom delnic sklenejo pogodbo, katere sestavni del je nalog za prenos vrednostnih papirjev iz registrskega računa v delniško knjigo. Delnice se največkrat kupujejo pod ceno, oškodovanci pa so praviloma starejši ljudje. Zato kriminalisti krške UNZ občane opozarjajo, naj delnic ne prodajate posrednikom in predvsem ne podpisujete ničesar, preden ne sklenete pogodbe ter prejmete denarja. Pred prodajo delnic se pozanimajte o vrednosti svojih delnic in ne nasedajte goljufom!

SNEMALI BODO SPOT ZA ROCK OTOČEC

OTOČEC - Podjetje Festival iz Novega mesta, bo v nedeljo, 8. junija, od 14. ure naprej na kopaljšču na Otočcu snemalo video-spot, posvečen letošnji prireditvi Rock Otočec. Skladbo za video-spot je sestavilo več avtorjev: Tomaž Zorko - Zore iz skupine D Kovači, Tomislav Jovanović - Tokac iz skupine Dan D, skupina Durchmarsh iz Sentjerneja in Franci Kek. Poleg omenjenih glasbenikov in skupin se jim bo na snemanju pridružila še skupina Wet Bed, na snemanje pa vabijo tudi čimveč mladih iz Novega mesta in okolice. Vstopnine seveda ne bo.

GOSTUJEJO "GOBLINI" IZ ŠABCA

ČRNOMELJ - V mladinskem kulturnem klubu bodo v soboto, 7. junija, ob 22. uri nastopili prvaki srbskega rokenrola - Goblini iz Šabca. Kot predskupina se bodo predstavili Klinični testiranci, obetavna skupina iz Velenja.

Od stonoge do grabelj velikank

Ljubezen do narave in lesa je pri Jožetu Kramžerju iz Pleterij oblikovala pravo galerijo na prostem - Njegovo ljubiteljstvo brez naslednikov - Prepuščeno propadu?

obilici dela ostalo, posvetil ustvarjanju.

Jože pravi, da kar si zamisli, naredi, ideje pa dobi v naravi. Ob sprehodih v gozdu, mimogrede, ko nabira gobe in drugo, odkrije les zanimivih oblik, za katerega si motiv ustvari takoj ali pa se mu ta

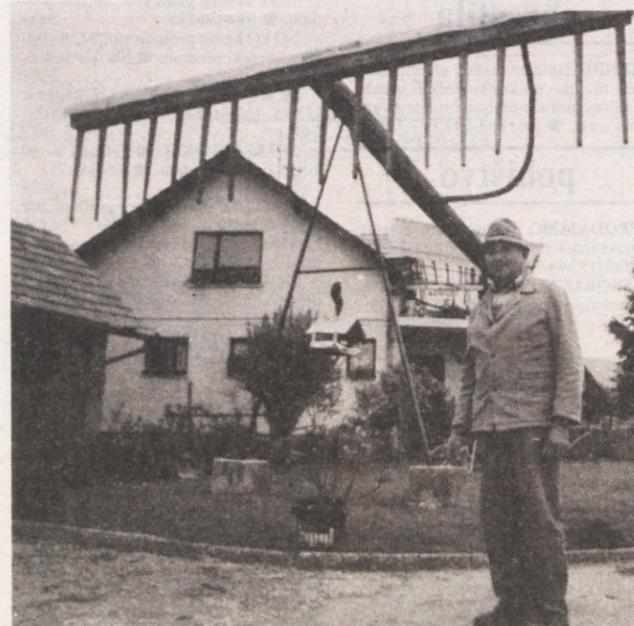
porodi, kot sam pravi, "ob dobri kapljici", pa naj bo to hobotnica, stonoga, mravljinčar, kačje gnezdo, kobra, svečnik, Bog, človek, morda le plošča ali kaj drugega in uporabnega za delo na kmetih.

Seveda so razstavljeni kipi le del stvaritev izpod rok 61-letnega Jožeta. Precej jih je namreč pri sorodnikih in prijateljih, nekatere pa je že načel zob časa, tako kot tudi 17 metrov dolge grablje svetovne rekorderke, za katere bi potreboval 60 do 70 litrov zaščitnega premaza, da bi jih rešil pred preperenjem. Jožeta namreč tudi že izdaja zdravje, čeprav ima še veliko volje in idej. Ker dela na kmetiji nikoli ne manjka, mu še kako prav pride razumevanje in pomoč žene Marije, toliko bolj tudi zato, ker si kljub številnim obveznostim najde čas tudi za zelišča, kuhanje raznovrstnega žganja in še kaj.

T. GAZVODA

NA OTOČCU MODNA REVILJA

OTOČEC - Frizerska in tekstilna sekcija obrtnikov Obrtne zbornice Novo mesto v sodelovanju s plesnimi pari Plesnega centra Dolenjske ter ansamblom Objem priredi v restavraciji Tango v soboto, 7. junija, od 20.30 dalje ponovitev modne revije. V petek, 6. junija, ob 20. uri pa bo v Tenisu centru "veliki novomeški ples".

BODO GRABLJE PROPADLE? - Največje grablje na svetu, ki jih lahko vidite v Pleterjah nad Krškem, sicer še vedno ponosno stojijo ob hiši Jožeta Kramžerja, kjer so se jim zadnja leta pridružile številne človeške in živalske figure, vendar pa se kaj lahko zgodi, da bodo grablje propadle. Jožeta namreč že izdaja zdravje, naslednika, ki bi prevzel to ljubiteljstvo, ni, za zaščito grabelj, ki jih je že načel zob časa, pa bi potreboval 60 ali 70 litrov zaščitnega premaza. (Foto: T. G.)

Pomoč hrbtenici

Izšla je knjiga "50 načinov lajšanja bolečin v hrbtenici"

Američani so k praksi in koristi, k pragmatizmu in utilitarizmu, izrazito nagnjeni ljudje. Dobro je tisto, kar nam daje ugodje; največ je vredno tisto stanje, v katerem ugodje najbolj prekaša neugodje, je že na začetku prejšnjega stoletja učil filozof Bentham in postal utemeljitelj filozofske smeri, ki se je v vsakdanjem življenju Amerika tako rada oklepa.

V takem vzdušju se niti največji zdravnik specialist ne brani napisati najbolj preproste knjige praktičnih nasvetov, namenjenih laični množici. To sta naredila v knjigi "50 načinov lajšanja bolečin v hrbtenici" slovita strokovnjaka dr. Glisan in dr. Hochschuler, da bi pomagala obvladovati ali vsaj omiliti bolečine 60 do 90 odst. Američanov, ki jih vsaj enkrat v življenju "udari" hrbtenica. Pri nas ni dosti bolje, zato je založba Forma 7 sedem, d.o.o., izdala to ameriško uspešnico tudi za slovenski trg.

Knjiga je izjemno nazorna, pregledna in zato uporabna za vsakogar. Njen moto je, da je hrbtenica ustvarjena za gibanje, vendar le v določenih mejah. Zaradi svoje izjemno zapletene zgradbe in obremenitve je bolj kot drugi organi izpostavljena poškodbam. Prepreči ali ublaži jih lahko le krepko mišičje in vezi, ki kot oklep držijo okostje, to ogrlico vretenc, v takem stanju, da ne pritiska na živčevje. Mišice in vezi je mogoče z vsakodnevnimi preventivnimi vadbo izdatno okrepiti in utrditi. Kakšne vaje so potrebne in kako je nasploh treba varovati hrbtenico, o tem nas natančno podučita knjiga.

M. LEGAN

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Pohvale zdravnikom, medicinskim sestram in osebju na rentgenu - Nemarni vozniki škropijo pešce na poti proti zdravstvenemu domu - Podpora uporu delavcem v Revozu

Branka iz Krškega ne kliče le dežurnega novinarja Dolenjskega lista, ampak večkrat tudi ne krško občino, kjer vedno naleti na izjemno prijazno in ustrezljivo telefonistko. Branka je še povedala, da v marsikaterem podjetju ni tako, da pa je prav telefonisti tisti, ki na poslovnega partnerja, ko kliče firmo po telefonu, naredi prvi vtis, od katerega so marsikaj odvisni tudi kasnejši odnosi.

Jože Starešinič s Preloke je pohvalil dr. Tomčevo, ki se zelo zavzame za vsakega pacienta. Tako je bilo tudi pri njem, ki bi, če se zdravnica ne bi toliko potrudila, lahko trpel vsaj dva tedna, tako pa je ozdravel v dveh dneh. Pohvalil je tudi sestro Marijo Maljevec iz Vinice, ki, kljub temu da ima veliko pisanja, vsakega pacienta oskrbi skrbno in nežno.

Tudi Vida iz okolice Metlike ima dobre izkušnje z zaposlenimi v zdravstvu, pohvali pa prijaznost osebja na rentgenu v novomeški bolnici.

Precej manj je bila navdušena Zdenka Kaplan iz ulice Nad mlino v Novem mestu. Povedala je, da si, kadar dežuje, ne more privoščiti bolezn, saj je peš skorajda

nemogoče priti po nekdanji Partizanski cesti do zdravstvenega doma, ker vozniki očitno nimajo nobene kulture pa tudi sočloveka jim očitno ni mar. Kadar dežuje, namreč prav neusmiljeno vozijo po lužah, da pešči nimajo nikakršne možnosti, da bi se prebili do zdravstvenega doma, ne da bi bili od peta do glave mokri in blatni. Pred kratkim jo je na ta način oprhal celo bodoči voznik z avtomobilom avtošole. Kot je povedala Zdenka ni nič bolje niti na kandijskem mostu.

France K., upokojeni delavec Revoza, je klical v zvezi s poročilom o stavki Revozovih delavcev. Dejal je, da je bil že zadnji čas, da so se ljudje uprli vse bolj brezobzirnemu ravnanju z njimi. France meni, da so vsega hudega še bolj kot Francozi krivi nekateri

domači šefi, predvsem tisti mojstri v proizvodnji, ki hočejo biti še bolj papeški od papeža.

I. V.

EKSOTIKA V GOSTIŠČU KOS

NOVO MESTO - Od srede pa do sobote, od 4. do 7. junija. Gostišče Kos v Ločni vabi na kulinarčno popotovanje križem sveta, na katerem bodo postregli tople kruhke z nojevo pašteto, nojev pršut z melono ter kraljevske glavne jedi: bizonovo, kengurujevo, nojevo, kamelino in kobrinno meso. V dnevih eksotike bo na voljo seveda tudi domača hrana.

OGROMNA ŠKODA ZARADI POGINA RIB - 27. maja so ribiči ribiške družine Novo mesto opazili pogin rib v Sušici, ki teče skozi Dolenjske Toplice, in o tem obvestili pristojne službe. Istega in naslednjega dne so se tudi sami lotili čiščenja in ugotovili, da gre od konca avtokampa v dolžni 500 metrov za popoln pogin, naslednjega pol kilometra pa za delni pogin. Iz vodotoka so odstranili okoli 200 kilogramov raznovrstnih rib, med nabranimi ribami je tudi ogromno zaroda in mladice, zato gre za več tisoč rib. Škoda sicer še ni ocenjena, gotovo pa je neprecenljiva, saj je poginil tudi ostali vodnj živelj, ki sicer služijo ribam za hrano, obnova tekega življa pa traja najmanj 4 leta. Akcija odstranjevanja rib še vedno traja, povzročitelj pogina pa še ni znan. (Ribiška družina Novo mesto)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristulih-nili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Gasilska čelada na znamki

V Metliki predstavili dve novi slovenski znamki, na katerih sta upodobljeni gasilska čelada in lokomotiva SŽ 03002

METLIKA - Na dvorišču metliškega gradu je v petek Pošta Slovenije predstavila dve novi slovenski poštni znamki, posvečeni železnici in gasilstvu. Da je bila predstavitev v Metliki, ni naključje, saj je bila prav v Metliki leta 1869 po zaslugi graščaka Savinška ustanovljena prva požarna bramba na Slovenskem.

V Metliki je tudi Slovenski gasilski muzej, v katerem je na ogled čelada iz leta 1885, ki jo je oblikovalec Bronislav Fajon upodobil na znamki z nominalno vrednostjo 70 tolarjev. Kot je na predstavitvi dejal oblikovalec, si je pustil malo umetniške svobode in je čelado na znamki pozlatil, saj bi si po njegovem vsak gasilec za svoje požrtvovalno delo zaslužil zlato čelado. Metliški župan Branko Matkovič pa ni izpustil priložnosti, da ne bi predstavnikom pošte namignil, da je v njegovi občini še veliko motivov, ki bi jih lahko upodobili na poštah znamkah.

Direktor sektorja za pošto Anton Krauthaker je na predstavitvi podelil prve znamke metliškemu županu in predsedniku gasilske zveze Slovenije Ernestu Oeryju.

V Metliki so dali v promet tudi četrto znamko iz serije slovenske železnice, ki ima nominalno vrednost 80 tolarjev. Po risbi Jožeta Trpina jo je oblikovala Milena Gregorčič, na njej pa je upodobljena lokomotiva SŽ 03002, izdelana leta 1914 v Dunajski lokomotivski tovarni v Floridsdorfu. V uporabi je bila do leta 1968, ko je bila kot prva lokomotiva zavarovana za slovenski železniški muzej. Ta nenavadno velika, močna in elegantna lokomotiva je vozila na progi Ljubljana-Trst, sedaj pa že deset let vleče muzejski vlak.

M. B.-J.

Bronislav Fajon

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot Slavka Klančičarja

Brez panike

Šofer tovornjaka pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto Ludvik Rabzelj je bil dober, zlasti pa hladnokrven upravljalec svojega vozila in se je dobro znašel v vsaki situaciji. Nekoč so mu med nočno vožnjo skozi neko naselje odpovedale zavore. Zaletel se je v hišo na ovinku, prebil zid in se z vozilom znašel v spalnici. Izpod skupne prešte odjede sta ga preplašeno gledala že počivajoča zakonca.

Rabzelj pa se odreže: "Nič se ne boja in brez panike! Samo jaz sem - Ludvik."